

دبیر کل سازمان کشورهای
صادر کننده نفت:

تکروی در اوپک
ممنوع

پتروشیمی
تحریم ناپذیر است

گزارش «مشعل»
از بیست و چهارمین نمایشگاه بین‌المللی نفت،
گاز، پالایش و پتروشیمی

بارونق تولید مقابل تحریم ایستاده‌ایم

بسکتبال پالایش نفت آبادان قهرمان ایران شد

رَمَضَانَ كَرَّمَا

بِرَارِ عِلْمِ الشَّهْرِ

شناسنامه

نشریه کارکنان صنعت نفت ایران

مدیر مسئول:
کسری نوری

سر دبیر:

حمیدرضا شاکری راد
دبیر سرویس اقتصادی: مهدی مهربانی
دبیر سرویس فرهنگی: علی بهرامی

همکاران تحریریه: آرش جعفری، راحله خالقی، سمیه راهپیمان، معصومه آصفری، مرجان طباطبایی، سعید محمدیگی، شبنم اعماری

آلبوم و فنی

صفحه آرا: حسین گلیلیگانی، بهاره افتخاری
عکس: عبدالرضا محسنی، سیدمصطفی حسینی، سید حسن حسینی، رضا رستمی، مجتبی محمدقلی، نرگس مختار ویراستاری: زهرا شهبازی، مرضیه بیگی فرانی
حروفچین: رقیه مصطفوی

هماهنگی و ارتباطات: مریم دهلوی

نشریه مشعل را در WWW.MASHAL.IR دنبال کنید

شنبه ۲۱ اردیبهشت ۱۳۹۸

نشانی: تهران، خیابان طالقانی، رو به روی ساختمان مرکزی وزارت نفت
ساختمان شماره ۲۴ نفت-طبقه چهارم
تلفن: ۶۱۶۲۶۰۸۴
فکس: ۶۶۴۹۱۳۰۹
اداره کل روابط عمومی وزارت نفت
جمهوری اسلامی ایران

www.mashal.ir

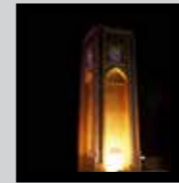
MASHAL.MOP.IR

Email: mashal@mop.ir

از طریق اسکن بارکد «کیو آر» وارد سایت
مشعل شوید.

۳۸

گردشگری

گشت و گذاری
خاطره انگیز
در نگین کویر ایران

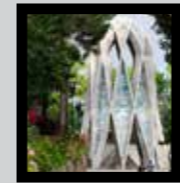
۲۴

تاریخ نفت

تختی
در پایتخت
نفت

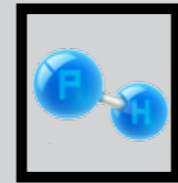
۳۶

فرهنگ و زندگی

اسرار ازل را
نه تو دانی
و نه من

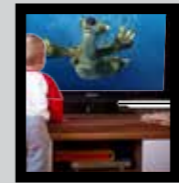
۳۸

سلامت

آنچه باید
درباره ph بدن
بدانید

۲۶

نفت و زندگی

اثرات مثبت
تماشای کارتون
بر ذهن کودک

اپلیکیشن های کاربردی موسیقی

۴۷

گاز در قاب نمایشگاه بیست و چهارم

ورود به عرصه بین المللی
در سه محور

۱۴

روزهای پر رنگ پژوهشگاه
صنعت نفت در نمایشگاه

۲۵

۴۱

تاج گذاری با عینک
ریبون اصل!

۴۲

سر جیو، به
همان تیمی
که دوست
داشتم تبدیل
شدیم

ساخت بیش
از ۵ هزار قطعه در
شرکت نفت و گاز
مارون

رئیس مجلس شورای
اسلامی:

صادرات نفت
ایران متوقف
نمی شود

۴

با تمام توان
مقابل تحریم
ایستاده ایم

۱۰

تگروی در اوپک ممنوع

«محمد سانوسی بارکیندو»، دبیرکل سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) مهمان بیست و چهارمین نمایشگاه بین المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی بود. او که در ۲ ژوئن ۲۰۱۶ به عنوان نامزد کشور نیجریه، جانشین محمد سالم البدری، دبیرکل اوپک انتخاب شد، در ایامی به ایران آمد که بازار نفت جهان و به تبع آن، کشورهای صادرکننده اوپک ایام حساسی را پیش رو دارند. آن هم به واسطه تحریم هایی که صادرات نفت ایران را نشان داده است. جمله کلیدی او در این سفر اشاره به این بود که «ما در

۱۲

رئیس مجلس شورای اسلامی:

صادرات نفت ایران متوقف نمی شود

رئیس مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه به‌ظاهر دیدگاه بی‌منطق مسوولان آمریکایی تمامی ندارد و به نظر می‌رسد به جای سیاست‌ورزی به عملیات روانی اشتغال دارند؛ گفت: توقف صادرات نفت ایران تحقق پیدا نخواهد کرد.

علی لاریجانی در نشست علنی روز یکشنبه (۱۵ اردیبهشت‌ماه) مجلس شورای اسلامی در نطق پیش از دستور گفت: آمریکای خواهد خلیج‌فارس را برای خود حفظ کند؛ آنچه آمریکایی‌ها در اینجا انجام می‌دانند از این قرار بود که از یکسو نفت ایران را که در مقیاس وسیع به غارت بیشتر شباهت داشت، استخراج می‌کردند و از سوی دیگر، بخش بزرگی از بولی را که بابت نفت به ایران پرداخت می‌کردند، به اسم فروش اسلحه مدرن دوباره از ایران پس می‌گرفتند وی افزود: به‌ظاهر دیدگاه بی‌منطق مسوولان آمریکایی تمامی ندارد و به نظر می‌رسد به جای سیاست‌ورزی به عملیات روانی اشتغال دارند؛

وزیر نفت:

دولت در باره

قیمت بنزین تصمیم گیری می کند

وزیر نفت گفت: من اطلاعی از امکان افزایش قیمت بنزین ندارم، در این زمینه دولت باید تصمیم‌گیری کند. به گزارش شانا به نقل از خانه ملت، بیژن زنگنه به موضوع قیمت و سهمیه‌بندی بنزین اشاره کرد و گفت:

دولت در این باره هیچ مصوبه‌ای نداشته، اما برخی با شایعات برای کشور مشکل ایجاد کردند، در حالی که وزارت نفت هیچ تصمیمی درباره افزایش قیمت بنزین نداشته است. وی درباره بازداشت سخنگوی شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی به مدت ۲۴ ساعت، افزود: اگر واقعا تخلفی انجام شده باشد ما نیز بر خورد خواهیم کرد. وزیر نفت با بیان اینکه رسانه‌ها در مقابل انتشار اخبار خود آن هم به‌صورت قطعی مسؤول هستند، تصریح کرد: اطلاعی از امکان افزایش قیمت بنزین ندارم، در این زمینه دولت باید تصمیم‌گیری کند.

معاون امور حقوقی و مجلس وزارت نفت

دولت ابلاغیه‌ای

برای تغییر نرخ بنزین ار سال نکرده‌است

معاون امور حقوقی و مجلس وزارت نفت با بیان اینکه تاکنون ابلاغیه‌ای به وزارت نفت از سوی دولت برای سهمیه‌بندی یا افزایش قیمت بنزین ارسال نشده است، گفت: در صورت اتخاذ تصمیمی از سوی دولت، افزون بر ابلاغ به شرکت نفت، در سایت دولت نیز منتشر خواهد شد.

به گزارش شانا به نقل از خانه ملت، شجاع‌الدین بازرگانی، معاون امور حقوقی و مجلس وزارت نفت در این باره گفت: تصمیم‌های مرتبط با بنزین سرانجام در سطح دولت گرفته خواهد شد، بنابراین اگر دولت چنین تصمیمی را اتخاذ کرده باشد، از طریق ساز و کار اطلاع‌رسانی آن ار اعلام عمومی خواهد کرد و دلیلی بر توجه به خبرهای بدون منبع رسانه‌ها نیست.

نایب رئیس کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی گفت: برگزاری بیست‌و‌چهارمین نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی و حضور دبیر کل (اوپک) در این نمایشگاه، بیانگر پویایی و شادابی این صنعت است.

حسین امیری خامکاتی، نایب‌رئیس کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی، تاریخ بیش از صد ساله صنعت نفت کشور را یادآور شد و گفت: ایران هم‌اکنون افزون بر سازمان کشورهای صادر کننده نفت (اوپک)، در سطح جهان و در حوزه انرژی به‌ویژه در بخش نفت و گاز، تاثیر گذار است. وی با بیان اینکه استحکام صنعت نفت کشور در سطحی است که همه‌های تحریم و تهدیدهای ترامپ هیچ‌گونه تأثیری نخواهد داشت، افزود: انتظار هم از صنعت نفت در واقع همین استحکام و شادابی است. نایب رئیس کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی بر ارتباطات بین‌المللی در حوزه صنعت نفت تاکید کرد و گفت: همکاری با دیگر کشورهای فعال در بخش نفت و گاز، افزون بر شتاب بر نامه خودکفایی این صنعت، مکملی برای شتاب‌بخشی به برنامه‌های

نایب رئیس کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی:

برگزاری نمایشگاه نفت تهران بیانگر شادابی این صنعت است

توسعهای نیز است. امیری خامکاتی، تبادل تجربه‌های نفتی در سطح بین‌المللی را همسو با دیپلماسی نفت و انرژی دانست و تصریح کرد: باید به‌صورت فعال در صحنه بین‌المللی نفت و انرژی حضور داشته باشیم و با اولویت منافع مشترک برنامه‌ها را عملیاتی کنیم.

سخنگوی کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی:

نمایشگاه نفت پل ارتباطی فعالان و سازندگان

صنعت نفت

قطعات مختلفی است و تنها یک یا دو واحدی تولید قادر به رفع نیازهای صاحبان صنایع نیستند.

سخنگوی کمیسیون انرژی مجلس ادامه داد: حضور شرکت‌ها و صاحبان صنایع و تجهیزات صنعت نفت و گاز در این نمایشگاه فرصتی است که ارتباط لازم بین تجهیزات نفتی فرصت می‌یابند تا در یک مکان متمرکز و زمان مشخص کالاها، خلاقیت، ابتکار و نوآوری‌های خود را با کمترین هزینه در معرض دید صاحبان صنایع ایرانی و خارجی قرار دهند.

وی افزود: نمایشگاه بین‌المللی نفت، پل ارتباطی سازنده‌ای میان تولیدکنندگان و فعالان صنعت نفت است، پروژه‌هایی که در صنایع نفت، گاز و پتروشیمی اجرا می‌شود مستلزم

قیمت سبد نفتی اوپک در مرز ۷۰ دلار

مشعل

بین‌الملل

نخست‌وزیر پاکستان: پروژه خط لوله آی‌پی را تکمیل می‌کنیم

نخست‌وزیر پاکستان اعلام کرد که این کشور اقدام‌های لازم را برای اجرای طرح خط لوله انتقال گاز از ایران موسوم به «آی پی» انجام خواهد کرد. به گزارش ایرنا، رسانه‌های پاکستانی اعلام کردند که عمران خان، نخست‌وزیر پاکستان، دستورعمل‌های تازه‌ای را به مقام‌های این کشور از جمله وزارت امور خارجه برای پیشبرد و تکمیل بخش پاکستانی خط لوله آی‌پی صادر کرده است. وی از مسوولان وزارت امور خارجه پاکستان خواست تا روشی موثر برای اجرای این پروژه پیدا کنند. به گفته منابع خبری پاکستان به نقل از اسناد منتشر شده از سوی دولت اسلام‌آباد درباره دستور جدید عمران خان درباره طرح خط لوله آی‌پی، وی اعلام کرده است که تحریم‌ها سبب شده تا پاکستان نتواند به مسؤولیت خود در قبال طرح انتقال گاز از ایران عمل کند. منابع پاکستانی عنوان کردند که دولت این کشور تصمیم گرفته است تا درباره جوانب حقوقی خط لوله آی‌پی، به آمریکا اتحادیه اروپا و دیگر نهادهای حقوقی بین‌المللی نامه ارسال کند. نخست‌وزیر پاکستان یکم اردیبهشت‌ماه اسمال در سفری دو روزه به ایران آمد و در نشست هیات‌های عالی تبه ایران و پاکستان که دکتر حسن روحانی، رئیس‌جمهوری ایران نیز در آن حضور داشت، گفته بود: پاکستان به دنبال یافتن سازوکاری برای ارتقای مناسبات اقتصادی با ایران در حوزه‌های مختلف به ویژه نفت و گاز است. روحانی نیز در این نشست با تاکید بر ضرورت ارتقا و تقویت سطح همکاری‌های تجاری و اقتصادی تهران و اسلام‌آباد، اظهار کرده بود: مرزهای دو کشور باید مرزهای تجارت، ثبات و توسعه باشد و تهران آمادگی دارد همکاری‌های خود را با پاکستان در زمینه‌های مختلف اقتصادی از جمله نفت و گاز، برق، پتروشیمی، گردشگری، علمی، دانشگاهی و بهداشت و درمان بیش از پیش گسترش دهد.

آمادگی اوکر این برای ادامه ترانزیت نفت روسیه به اروپا

مسوولان اوکراینی اعلام کردند این کشور برای از سرگیری ترانزیت نفت روسیه به اروپا آمادگی دارد. به گزارش خبرگزاری رویترز از کی‌یف، شرکت بهره‌برداری خطوط لوله نفت اوکراین (اوکرائنسنافتا)، روز دوشنبه (۱۶ اردیبهشت) اعلام کرد برای ازسرگیری ترانزیت نفت روسیه به اتحادیه اروپا آماده است. شرکت اوکرائنسنافتا اعلام کرد که جریان نفت غیرآلوده روسیه از بلاروس به اوکراین، از سر گرفته شده است. لهستان، آلمان، اوکراین و چند کشور دیگر در شرق اروپا، ماه گذشته میلادی پس از مشاهده آلودگی در خط لوله انتقال نفت دروزبا، واردات نفت از روسیه را متوقف کرده بودند.

اتحادیه اروپا وانگلیس تحریم‌های نفتی ایران را محکوم کردند

متحدان آمریکا در قاره اروپا، تصمیم‌های اخیر دولت آمریکا برای تحریم معاملات نفتی ایران و محدودیت معافیت‌های مربوط به پروژه‌های هسته‌ای ایران را محکوم کردند به گزارش خبرگزاری رویترز، وزارت امور خارجه بریتانیا در بیانیه‌ای مشترک با هم‌تایان آلمانی و فرانسوی خود و اتحادیه اروپا اعلام کرد: ما با تأسف و نگرانی تصمیم آمریکا برای تمدید نکردن معافیت‌های مربوط به معاملات نفتی با ایران را مورد توجه قرار می‌دهیم. این نهاد افزود: ما همچنین با نگرانی تصمیم آمریکا برای خودداری از تمدید کامل معافیت‌های مربوط به پروژه‌های غیرنظامی هسته‌ای را مورد توجه قرار می‌دهیم. آمریکا هفته گذشته برای وادار کردن ایران به توقف غنی‌سازی محدود و توسعه تنها نیروگاه اتمی ایران اقدام و تلاش خود ضد ایران را تشدید کرد. پیش از این نیز آمریکا اعلام کرده بود معافیت مشتریان نفت ایران از تحریم‌ها را تمدید نمی‌کند.

گزارش «مشعل» از سفر دبیر کل سازمان کشورهای صادر کننده‌نفت(اوپک)به‌ایران

تک‌روی در اوپک ممنوع

مشعل – «محمد سانوسی بار کیندو»، دبیر کل سازمان کشورهای صادر کننده‌نفت(اوپک) مهمان بیست و چهارمین نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی بود. او که در ۲ ژوئن ۲۰۱۶ به عنوان نامزد کشور نیجریه، جانشین محمد سالم البدری، دبیر کل اوپک انتخاب شد، در ایلمی به ایران آمد که بازار نفت جهان و به تبع آن، کشورهای صادرکننده‌اوپک ايام حساسی را پیش رو دارند. آن هم به واسطه تحریم‌هایی که صادرات نفت ایران را نشانۀ رفته است. جمله کلیدی او در این سفر اشاره به این بود که «ما در اوپک تلاش می‌کنیم تا نفت را غیرسیاسی اداره کنیم. به همه همکارانم در اوپک گفته‌ام وقتی وارد این سازمان شدید، باید پاسپورت‌های‌تان را در خانه بگذارید.»

دبیرکل سازمان کشورهای صادرکننده‌نفت(اوپک) گفت: ما در اوپک تلاش می‌کنیم تا نفت را غیرسیاسی اداره کنیم. به همه همکارانم در اوپک گفته‌ام وقتی وارد این سازمان شدید، باید پاسپورت‌های‌تان را در خانه بگذارید. بیژن زنگنه، وزیر نفت کشورمان نیز در سخنرانی گشایش نمایشگاه تاکید کرد که بازار نفت را بابلیه‌نمی‌شود اداره کرد؛آنچه تعیین کننده‌است، تولیدواقعی نفتی است که در بازار عرضه می‌شود. پیامی که از دیدارهای وزیر نفت ایران و دبیر کل سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) بازتاب یافت. تاکید بیژن زنگنه بر این موضع بود که «برن در اوپک به دلیل منافعش عضو است و اگر اعضای از اوپک بخواهند ایران را تهدید و گرفتار خطر کنند ایران هم آن را بی‌پاسخ نخواهد گذاشت.» بار کیندو نیز این نکته را در حضور خود به ایران یادآوری کرد که «در اوپک تک‌روی نداریم.»

«محمد سانوسی بار کیندو» ابتدا در نشستی با

خبرنگاران در حاشیه بیست‌وچهارمین نمایشگاه

بین‌المللی صنعت نفت در محل سالن کنفرانس شماره یک، ایراد سخنرانی کرد. به نظر، او در سخنرانی اش قصد داشت ثابت کند که شناخت کاملی از ایران دارد، از این رو در حرف‌هایش هم از دوره سخت جنگ ایران و عراق گفت و هم از سیر تحولات و پیشرفت در ایران و از خود کفایی بنزین تا سرمایه‌گذاری، گازرسانی و… هم سخن به میان آورد.

دبیرکل سازمان کشورهای صادرکننده‌نفت‌ووجود بیش از دو هزار جایگاه عرضه سوخت سی‌ان‌جی و همچنین تامین ۷۰درصدسوخت مایع نیروگاه‌ها را از جمله اقدام‌های قابل توجه وزارت نفت، همسو باگم برداشتن در مسیر انرژی پاک عنوان کرد.

بار کیندو ایران را مثال خوبی در زمینه تنوع‌سازی در بخش انرژی و کاهش سهم نفت از درآمدهای کشورها ذکر کرد و افزود: ایران در مقابله بافقر انرژی پیشتاز بوده و همچنین در زمینه‌تنوع‌بخشی منابع انرژی، یک قهرمان است. سهم نفت در تولید ناخالص داخلی ایران به کمتر از ۴۰ درصد رسیده است و همه این موارد دستاوردی معمولی نیستند.

ایران الگویی برای نفت منطقه

دبیر کل اوپک، ایران را در دستیابی به اهداف در ۴۰ سال اخیر، الگویی برای صنعت‌نفت‌در منطقه خواند و گفت: این کشور در شرایط سخت به اهداف خود رسیده است، در حالی که بعضی از کشورهای عضو اوپک وابستگی شدیدی به نفت دارند. بار کیندو، با بیان اینکه اوپک یکی از قدیمی‌ترین سازمان‌هایی است که در متوازن کردن بازار نفت موفق عمل کرده، تصریح کرد: در بیانیه همکاری اوپک، بر رعایت توازن در بازار نفت، حفظ تولید و تلاش برای ثبات نفت به نفع ذی‌نفعان تاکید شده است. دبیر کل اوپک به چالش‌هایی که این سازمان طی دهه‌های اخیر داشته، اشاره کرد و افزود: اوپک در همه این سال‌ها توانسته است در زمینه ثبات بازار نفت در شرایط مختلف با چالش‌هایش مقابله کندو پیروز شود.

بار کیندو با بیان اینکه اوپک به‌تازگی ۶ چرخه‌قیمت نفت را شناسایی کرده است، تصریح کرد: دوره نخست مربوط به سال ۱۹۷۳ میلادی است که به شوک اول نفتی معروف است. انقلاب اسلامی ایران و جنگ عراق نیز از دیگر چرخه‌های قیمت‌نفت‌بوده است. وی ضمن توضیح دوره‌های دیگر مانند برهم خوردن عرضه و تقاضا که سبب کاهش قیمت نفت در اوایل دهه ۸۰میلادی شد یا افزایش تولید نفت

آمریکا که سبب شد عرضه روزانه‌نفت بیش از تقاضا باشد، افزود: در مقطع سال ۲۰۰۰ میلادی، اوپک برای بازگرداندن ثبات به بازار نفت تصمیم گرفت روزانه ۲ میلیون بشکه نفت‌از تولید خود بکاهد. ۱۷ سال بعد تاریخ دوباره تکرار شد و اعضای اوپک گاز، گازرسانی به شهرها و روستاها و همچنین تولید بنزین سوپر سبب کاهش آلودگی هوا در کشور شده است.

دبیر کل سازمان کشورهای صادرکننده‌نفت‌ووجود بیش از دو هزار جایگاه عرضه سوخت سی‌ان‌جی و همچنین تامین ۷۰درصدسوخت مایع نیروگاه‌ها را از جمله اقدام‌های قابل توجه وزارت نفت، همسو باگم برداشتن در مسیر انرژی پاک عنوان کرد. بار کیندو ایران را مثال خوبی در زمینه تنوع‌سازی در بخش انرژی و کاهش سهم نفت از درآمدهای کشورها ذکر کرد و افزود: ایران در مقابله بافقر انرژی پیشتاز بوده و همچنین در زمینه‌تنوع‌بخشی منابع انرژی، یک قهرمان است. سهم نفت در تولید ناخالص داخلی ایران به کمتر از ۴۰ درصد رسیده است و همه این موارد دستاوردی معمولی نیستند.

حذف نفت ایران غیر ممکن است

محمد سلوسوی بار کیندو در حاشیه‌نشست خبری خود در بیست‌وچهارمین نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی در گفت‌وگو با خبرنگاران، درباره تهدیدهایی که بتازگی درباره عرضه‌نفت‌ایران مطرح شده است، گفت: در خصوص مسأله ایران در

سطح وزارت و دبیر‌خانه اوپک گفت‌وگوهایی داریم تا راهکارهای ممکن را بررسی کنیم.دبیر کل سازمان کشورهای صادرکننده‌نفت(اوپک) حذف‌نفت‌ایران از بازار را غیرممکن دانست و گفت: در اوپک تک‌روی نداریم.وی با اشاره به اینکه ایران در سال‌های گذشته نیز با چالش‌هایی از این دست روبه‌رو بوده و مطمئناً بر این مسائل فائق می‌آید، تصریح کرد:ما در ۶۰ سال تاسیس اوپک تاکنون، با چالش‌های زیادی روبه‌رو بوده‌ایم؛ اما همیشه آنچه به ما کمک کرده، اتحاد میان کشورها بوده و اگر این اتحاد را حفظ کنیم، باز هم بر مشکلات غلبه می‌کنیم.بار کیندو در پاسخ به این پرسش که دو عضو اوپک ادعای جایگزینی نفت ایران را کرده‌اند، موضع این سازمان چیست؟ گفت: اوپک تصمیم‌های گروهی می‌گیرد و تک‌روی نداریم. سیاست اوپک بر این است تا با مشورت با کارشناسان دبیر‌خانه همه اعضا در کنار هم و بر اساس خرد جمعی تصمیم‌بگیرند.

وی در پاسخ به این پرسش که آیا از نظر فنی امکان حذف نفت ایران از بازار وجود دارد یا نه؟ گفت: لازم به تکرار نیست، امکان حذف ایران از بازار نفت غیرممکن است.به گفته دبیر کل اوپک، همه داده‌ها و آمارهای منابع ثانویه در ماه ژوئن بررسی و سپس در این باره تصمیم‌گیری می‌شود. در اوپک فقط نفع کشور خاصی در نظر گرفته نمی‌شود. به‌طور کلی ما منافع کل گروه را در نظر می‌گیریم.تا‌فزون بر تامین منافع تک‌تک اعضای عضو، عرضه نفت هم تامین شود.بار کیندو با یکی از اعضای پیشرو و فعال اوپک برای غلبه بر مشکلات این سازمان تاکید کرد.

برنامه‌ریزی برای ۶۰ سال آینده اوپک

وی همچنین گفت: اکنون که در ۶۰ سالگی اوپک به سر می‌بریم، باید برای ۶۰سال آینده برنامه‌ریزی کنیم. اینکه آیا می‌توانیم تا ۶۰سال دیگر با همین راهبرد به کارمان ادامه بدهیم؟ اعضا باید سیاست‌های‌شان را هماهنگ کنند. بار کیندو گفت: ایران نه تنها یکی از اعضای بنیانگذار اوپک بوده، بلکه چراغ راه اوپک نیز بوده است.

نگران تفرقه اعضای اوپک نه نوپک

بار کیندو با اشاره به اینکه وزیر نفت توافمند ایران در اوپک سابقه زیادی دارد و از تجربه و خرد بالایی برخوردار است و همه اعضا به حرف ایشان گوش می‌دهند، تصریح کرد: در عین حال چالش ایران تنها برای این کشور نیست و روی کل اوپک تاثیر می‌گذارد و اتفاق‌هایی که در ایران، ونزوئلا یا لیبی رخ می‌دهد، روی کل بازار و صنعت نفت تاثیر دارد. وی در پاسخ به پرسشی درباره حفظ سقف عرضه اوپک و رفتار نوپک در مقابل اوپک هم گفت: برنامه ما از سال ۲۰۱۷ خیلی خوب پیش رفته و کسی آن را تغییر نداده است. درباره لایحه نوپک هم تاکنون اقدامی در سطح کنگره آمریکا انجام شده که فعلاً بر این مسائل فائق می‌آید، تصریح کرد:ما در ۶۰ سال نمی‌دانیم به نتیجه‌می‌رسد یا خیر، اما آنچه برای ما مهم و نگران‌کننده است، این است که ما تفرقه داشته باشیم و کشورها پس از ۶۰سال از هم جدا شوند.دبیر کل اوپک گفت: اوپک تنها یک سازمان نیست، بلکه کل صنعت نفت دنیا را تحت تاثیر قرار داده است. به‌طور میانگین روزانه ۱۰۰ میلیون بشکه نفت در دنیا مصرف می‌شود و اوپک نقش زیادی در تامین نیاز بازارهای جهانی و ثبات آن دارد و همیشه توانسته ظرفیت خود را متناسب با نیاز بازار پیش ببرد.

منافع ایران در اوپک به خطر یفتد، آن را بی‌پاسخ نمی‌گذاریم

بیژن زنگنه و دبیر کل اوپک با هم دیدار و گفت‌وگو کردند. زنگنه پس از دیدار با محمد سانوسی بار کیندو، دبیر کل سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) در تهران درباره محور این دیدار گفت: مذاکراتی درباره بازار نفت، مشکلات و شکنندگی بازار داشته‌ایم که بیشتر تبادل نظر بود تا تصمیم‌گیری. ایران در اوپک به دلیل منافعش عضو است و اگر اعضای از اوپک بخواهند، ایران را تهدید و گرفتار خطر کنند، ایران هم آن را بی‌پاسخ نخواهد گذاشت.

وی، صحبت درباره نشست آینده اوپک را محور دیگر این مذاکره عنوان کرد و افزود: به آقای بار کیندو گفتم که اوپک به دلیل یکجانبه‌گرایی از سوی برخی اعضا در خطر است و احتمال فروپاشی این سازمان وجود دارد.

تصمیم‌های یکجانبه علیه ایران کارایی ندارد

محمدسانوسی بار کیندو نیز پس از دیدار با بیژن زنگنه، وزیر نفت در تهران با اشاره به پریرا بودن این دیدار و تبادل دیدگاه‌ها اظهار کرد: آقای زنگنه در نشست‌های وزیران نفت و انرژی اوپک با سابقه‌ترین وزیر بوده و توجه به سخنان ایشان بویژه در شرایط حساس رویارویی دوباره با چالش‌های ژئوپولیتیک و تاثیر آن بر شرایط کشورهای عضو اوپک، همواره با ارزش است. تصمیم‌های یکجانبه علیه جمهوری اسلامی ایران کارایی ندارد.

وی افزود: با آمدن به نمایشگاه بین‌المللی نفت تهران و مشاهده استقبال از این رویداد و همچنین دیدار با آقای زنگنه با یک تیر دو نشان زدیم و در دیدار امشب با وزیر نفت از مشاوره ایشان استفاده کردم.دبیر کل اوپک تصریح کرد: شکی نیست که ما امروز با چالش‌های بزرگی روبه‌رو هستیم؛ اما اطمینان دارم با حضور دولتمردانی همچون زنگنه، این کشتی غرق نخواهد شد.بار کیندو در پاسخ به این پرسش که اقدام‌های یکجانبه برخی اعضای اوپک علیه ایران را چگونه ارزیابی می‌کنید، گفت: اوپک همیشه به صورت جمعی تصمیم گرفته و ما در گذشته بارها شاهد بوده‌ایم زمانی که کشورهای عضو اقدام‌های یکجانبه داشتند، این رویه کارایی نداشته و این بار هم همین‌طور خواهد بود.وی با یادآوری برگزاری نشست وزیران نفت و انرژی اوپک در ماه ژوئن امسال اظهار کرد: ما در این نشست مانند یک خانواده دور هم می‌نشینیم.

نشریه کارکنان صنعت نفت ایران

رونمایی از فاز سوم داده‌های حجیم

همزمان با نشست خبری محمدسانوسی بار کیندو، دبیر کل سازمان کشورهای صادرکننده‌نفت(اوپک) در حاشیه بیست‌وچهارمین نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی، فاز سوم داده‌های حجیم (Big data) و چشم‌انداز سال ۲۰۴۰ اوپک رونمایی شد.

راه‌اندازی دفتر نمایندگی شرکت ملی نفت ایران

درعراق

دفتر نمایندگی شرکت ملی نفت ایران به منظور تسهیل فعالیت سازندگان ایرانی در کشور عراق راه‌اندازی می‌شود. در حاشیه بیست‌وچهارمین نمایشگاه بین‌المللی نفت تهران، برای نخستین بار نشست میان مدیران ارشد وزارت نفت عراق با سازندگان تجهیزات صنعت‌نفت باحضور محمود عبدالامیر هاشم، معاون وزیر نفت عراق، رامین قلمبر دزفولی، مدیر پشتیبانی، ساخت و تامین کالای شرکت ملی نفت ایران و سازندگان تجهیزات نفتی، به‌منظور بررسی راهکارهای تسهیل راه‌اندازی دفتر نمایندگی شرکت ملی نفت ایران در عراق بر گزار شد.

تاکید بر حمایت از شریکان ایرانی

آشیش کومار پاتاک، نماینده شرکت انگلیسی هیت تریس، درباره آینده‌فعالیت این شرکت در ایران ابراز خوشبینی کرد و گفت: برای آینده هم توسعه خوبی در راه است و پروژه‌های مطلوبی در ایران وجود دارد و هر گاه نیاز باشد، ما برای حمایت از شریکان ایرانی خود آمادگی داریم.

شرکت‌های آلمانی آماده‌همکاری مستقل

کلاس فریدریش (Klaaus Friedrich)، مشاور اقتصادی انجمن مهندسی ماشین آلات و تجهیزات آلمان (VDMA) گفت: شرکت‌های آلمانی می‌توانند به‌طور مستقل سیاست‌ها و راهکارهایی ویژه را برای گسترش همکاری‌ها با بخش انرژی ایران اتخاذ کنند.

پیگیری راهکارهای تسهیلر وابط

الکس لوپز (Alex Lopez)، مهندس فنی و مدیر فروش شرکت توبه (Tope) اسپانیا در پاسخ به پرسشی درباره راهکارهای توسعه روابط ایران و اسپانیا در شرایط تحریم عنوان کرد: در نظر داریم طی دیدارهایی با دفتر بازرگانی سفارت اسپانیا، راه‌حل‌های موجود برای تسهیل روابط اقتصادی بین شرکت‌های دو کشور را بررسی کنیم.

تداوم همکاری هلندبا ایران

خسرو سالور، مسؤول باوبون هلند در حاشیه بیست‌وچهارمین نمایشگاه بین‌المللی نفت گفت: با وجود کارشکنی دولت آمریکا و تگرانی بانک‌های هلندی، شرکت‌های هلندی همچنان در صنعت‌نفت‌ایران حضوری‌فعال دارند.وی افزود: شرکت‌های هلندی به صورت‌های مختلف با صنعت نفت ایران همکاری می‌کنند.

برای تجارت با ایران مصمم هستیم

آری‌ولینتو، مدیر بخش آسیاد در شرکت ریم‌ایتالیادر حاشیه نمایشگاه بین‌المللی نفت گفت: با وجود تحریم‌های آمریکا علیه ایران، این شرکت برای یافتن راهی به‌منظور تجارت با ایران مصمم است.

تحقق ۱۰۰ درصدی اهداف تولیدی فلات قاره

حمید بوره، مدیر عامل شرکت نفت فلات قاره

سال گذشته ۱۰۰ درصد از برنامه‌های مصوب تولیدی این شرکت نسبت به سال ۹۶ محقق شده، همچنین در بخش حفاری شاهد تحقق ۹۲ درصدی و در بخش تزریق آب و گاز نیز شاهد تحقق ۸۲ درصدی برنامه‌های مصوب بودیم. پارسال با وجود همه محدودیت‌ها و مشکلات، چهار اسکوی دریایی و دو کارخانه راه‌اندازی کردیم. چهار پروژه از ۳۳ بسته کاری طرح‌های نگهداشت و تولید و افزایش تولید شرکت ملی نفت ایران به این شرکت مربوط است و ارزش این بسته‌ها حدود ۸۰۰ میلیون دلار می‌شد که یک پروژه در دست اجراست، دو پروژه در مرحله انعقاد قرارداد است و پروژه میدان فروران نیز به عنوان بسته آخر تا نیمه نخست امسال نهایی می‌شود. حداقل ۵۰۰ میلیون دلار از فعالیت‌های این قراردادها اجرایی می‌شود. ۳۰۰ میلیون دلار باقیمانده نیز مربوط به پروژه میدان فروران است. پنج بسته کاری تعریف‌شده مانیز در انتظار مجوزهای لازم قرار دارد که امیدوارم بتوانیم اسناد مناقصه آن را در سال ۹۸ منتشر کنیم. با وجود تمامی مشکلات و محدودیت‌ها، حدود یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف در دست اجرا داریم. تاکنون ۲۰ محموله از نفت تولیدی لایه نفتی پارس جنوبی بارگیری و صادر شده و تولید نفت از این لایه طبق برنامه و با میانگین مناسب انجام می‌شود. براساس برنامه مصوب برای سال ۹۸، علاوه بر اجرای تعهدات تولید، به صورت جدی به بحث ساخت داخل توجه خواهیم کرد. بهترین الگوی مدیریت مخازن مشترک، مدیریت یکپارچه بوده و این امر به معنای وجود کار علمی، مطالعاتی و اجرای مشترک از طریق راه‌اندازی یک شرکت مشترک است. با توجه به همکاری مطلوب با کشور همسایه شریک در میدان هنگام، هم‌اکنون تبادل اطلاعاتی خوبی با آنها در این زمینه داریم. برداشت نفت از میدان‌های مشترک، در مجموع تولید تجمعی، نسبت به رقبای خود عقب نیستیم. با توجه به برون سپاری ۶۰ درصد از فعالیت‌های اجرایی این شرکت از بخش خصوصی دعوت می‌کنیم تا در حوزه تعمیراتی بخش دریایی ورود کنند و در این بازار گسترده به ایفای نقش بپردازند. عمده نالوگان شناور این شرکت ایرانی بوده و حداکثر ۱۰ درصد آن در مالکیت بخش خارجی است. از بخش خصوصی ایرانی دعوت می‌کنم برای فعالیت در حوزه تعمیرات دریایی ورود کرده و نقش فعالی در بازار این بخش ایفا کنند.

ساخت پیش از ۵ هزار قطعه در شرکت نفت و گاز مارون

حمید کاویان، مدیر عامل شرکت بهره‌برداری نفت و گاز مارون در سال ۹۷ بیش از ۵ هزار قطعه در این شرکت بومی‌سازی شد. نفت و گاز مارون در صف نخست تولید قرار دارد و همواره برای پایداری تولید، حفاظت محیط زیست و نگهداری تاسیسات و ماشین‌آلات فرایندی و خطوط لوله خود با بخش عظیمی از سازندگان و تامین‌کنندگان داخلی مرتبط بوده که با تسهیم دانش فنی و تجربه کارکنان شرکت و بخش خصوصی، تقریباً همه کالا و قطعات مورد نیاز خود را بومی‌سازی کرده است.

در سال ۹۷ بیش از ۵ هزار قطعه از قطعات ماشین‌آلات و تاسیسات شرکت نفت و گاز مارون ساخته شد. با به‌کارگیری دستگاه‌های MOT و MOS از سازندگان در مجموع حدود ۱۸۰ هزار بشکه نفت جلوگیری شده است. این همت توانمند و همکاری به منظور رعایت الزام‌های زیست‌محیطی سبب شد پارسال ۱۰۳۷ درصد برنامه تولید را محقق و ۹۸ درصد پساب‌های نمک‌زدایی را به چاه‌های دفنی تزریق کنیم و بیش از ۴۸۱ تن تجهیز و ماشین‌فرایندی را مورد تعمیرات اساسی قرار دهیم.

گزارش «مشعل» از بیست و چهارمین نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی

با رونق تولید مقابل تحریم ایستاده‌ایم

مادر سال‌های پیش، بحث‌های فراوانی با این شرکت‌ها داشتیم، اما اکنون پس از ۵ تا ۶ سال، به نظر مسیر را درست می‌روند که به‌طور حتم به موفقیت بین‌المللی شدن، جهش و بزرگی شدن واقعی منجر می‌شود و کارهایی هم که ما اکنون انجام می‌دهیم، در همین جهت است.»

ارزیلی زنگنه از تولیدکنندگان تجهیزات صنعت نفت این است که «حسب به سال پیش، پروژه‌های خوبی را اجرا کردند و احساس رضایت و رشد هم در این ارتباط داشتند. من هم آینده روشنی برای تولیدکنندگان و سازندگان به لحاظ گستردگی کار دیدم.»

به هر رو آنچه حرف دیروز و امروز تولیدکنندگان و سازندگان داخلی بوده، مطالبه دریافت پروژه‌ها و سفارش‌های بیشتر است. وزیر نفت هم در این زمینه یادآور شد که «مهم‌ترین کاری که برای بقای مجموعه تولیدکنندگان و سازندگان داخلی باید در نظر گرفته شود، این است که برای آنها پروژه تعریف کنیم و تداوم سرمایه‌گذاری داشته باشیم؛ البته ظرفیتی که هم اکنون در این بخش وجود دارد، بیش از تقاضای بازار است. براین اساس باید به‌طور کامل با کشورهای منطقه همکاری داشته باشیم تا بتوانیم تقاضای بازار منطقه را تامین کنیم.»

نکته مهم و کلیدی در مسیر حمایت از تولید داخل در وزارت نفت آن است که به گفته زنگنه، قرارمان این

است که به هر کالا و تجهیزتی که در داخل ایران تولید می‌شود، دیگر اجازه خرید خارجی ندهیم. او می‌گوید که به شرکت‌های تابعه خود اعلام می‌کنیم که اجازه خرید کالاهای خارجی را که در داخل به میزان کافی و با کیفیت خوب تولید می‌شوند، ندهند.

مسعود کر بلسیان، مدیر عامل شرکت ملی نفت ایران هم در این زمینه یادآور شد: نمایشگاه صنعت نفت، عرصه‌نمایش توانمندی‌های داخلی است و آنچه امروز در نمایشگاه مشاهده می‌شود، نشان می‌دهد که وزارت نفت در حمایت از ساخت داخل، عملکرد خوبی داشته است. او این مساله را مورد تأکید قرار داد که طرح نگهداشت و افزایش تولید میدان‌های نفتی هم‌باهمین هدف در دستور کار قرار دارد و با توجه به اینکه منابع ریالی بسته‌های کاری این طرح تامین شده است، امیدواریم اجرای این قراردادها نیز به استفاده بیشتر از توانمندی‌های داخلی منتهی شود.

به گفته وی، طرح بومی‌سازی ۱۰ گروه کالایی نیز که با همکاری سازندگان داخلی دنبال می‌شود، پیشرفت قابل توجهی دارد و امروز شاهد بخشی از دستاوردهای این طرح در نمایشگاه بین‌المللی صنعت نفت هستیم.

فضای اعتماد به ساخت داخل

سعید محمدزاده، معاون امور مهندسی، پژوهش و فناوری وزارت نفت در بازدید از نمایشگاه این مساله ایستاده‌ایم.

نشریه کارکنان صنعت نفت ایران

در میادین مشترک عقب ماندگی نداریم

تورج دهقانی

مدیر عامل شرکت مهندسی و توسعه نفت

شرکت متن در طول عمر بیش از ۲۰ سال فعالیت خود، مأموریت توسعه میادین نفتی کشور بویژه غرب کارون را به عهده داشت و تمرکز اصلی آن در حوزه غرب کارون بوده است. حوزه غرب کارون به عنوان یک حوزه پر ظرفیت و تازه کشف‌شده مطرح بوده که بالغ بر ۷۰ میلیارد بشکه ذخیره نفتی راد خود جای داده است. در حوزه میدان‌های مشترک غرب کارون عقب‌ماندگی نداریم و برای نخستین بار شرکت متن از برق نیروگاه حوزه غرب کارون برای فعالیت‌های تجاری خود استفاده خواهد کرد و این برای شرکت متن دستاوردی بزرگ محسوب خواهد شد. طرح‌های متعددی برای توسعه میدان‌های غرب کارون و دیگر میدان‌های نفتی و همچنین طرح‌هایی را که اخیراً در قالب IPC واگذار شده در دست اجرا داریم که امیدواریم بتوانیم این طرح‌ها را با موفقیت به سرانجام برسانیم. طرح انتقال نفت خام گوره به جاسک در شرق تنگه هرمز یک طرح عظیم، ملی و راهبردی است که شرکت متن آن را در دست اجرا دارد و یک طرح چند میلیارد دلاری است. خط لوله عظیم هزار کیلومتری را در دست احداث داریم که سال گذشته بیمان‌ها و مناقصات آن انجام و عملیات اجرایی آن شروع شده و امیدواریم پیشرفت قابل قبولی در این طرح ملی حاصل شود. به اهداف طرح برسیم. قراردادهایی که برای توسعه میدان‌های سپهر، جفیر، پایدار غرب، آبان، دالپری و چشمه خوش منعقد شده، به شرکت مهندسی و توسعه نفت ابلاغ شده که در حال هماهنگ کردن تیم برای راهبری پروژه هستیم. سیل اخیر همه توجه‌ها را به میدان‌های غرب کارون و تالاب هورالعظیم جلب کرد. هم‌اکنون بیش از ۲۰۰ حلقه چاه میدان‌های غرب کارون در تالاب هورالعظیم قرار دارد. با این حال با کنترل‌های مستمري که داشتیم، حتی یک مورد آلودگی و نشتی نفت در تالاب هورالعظیم نداشتیم و قطعا نیز نخواهیم داشت. سیاست حفظ و نگهداری تالاب هورالعظیم به عنوان سرمایه ملی در دستور کار وزارت نفت قرار داشته و این سیاست نیز کاملاً مانند گذشته ادامه دارد.

دیگر هم واگذار شود. مذاکرات درباره همکاری ایران و آذربایجان در حوزه خزر ادامه دارد و مدیر عامل شرکت نفت خزر طی هفته‌های آینده سفری به آذربایجان خواهد داشت. از مجموع بیش از ۱۰۰ تفاهمنامه مطالعاتی امضا شده برای میادین نفتی و گازی کشور پس از برجام، ۹۰ درصد نتایج مطالعاتی این تفاهمنامه‌ها به شرکت ملی نفت ایران تحویل داده شد که با احتساب هزینه ۱.۵ میلیون دلاری شرکت مطالعه کننده برای هر میدان، حداقل ۱۵۰ میلیون دلار ارزش افزوده نصیب این شرکت شده است.

تکلیف می‌شود که امیدواریم این طرح در تیرماه امسال امضا شود. سال گذشته در مجموع ۳ میلیارد فوت معکب به ظرفیت تولید روزانه پارس جنوبی اضافه شد و امسال نیز ۶۰ میلیون متر معکب به ظرفیت تولید روزانه این میدان مشترک افزوده خواهد شد. تولید میدان آذر امسال به بیش از ۶۰ هزار بشکه در روز می‌رسد. در حوزه غرب کارون، امسال بازسازی تاسیسات و افزایش ظرفیت تولید نفت را دنبال می‌کنیم.

در حوزه اکتشاف، به جز امضای تفاهمنامه مطالعات بلوک تودج با شرکت تنکو که پارسال انجام شد، پیش‌بینی می‌شود امسال مطالعه چهار بلوک اکتشافی

رضا دهقان، معاون توسعه و مهندسی شرکت ملی نفت ایران

توسعه هشت میدان چنگوله، دهلران، سهراب، پارسی، پرنج، کرنج، یاران و آیت‌مور را در دست اقدام داریم و مذاکرات توسعه‌ای غالب این میدان‌ها با شرکت‌های ایرانی در حال پیگیری است. اما همه تلاش‌مان بر این است که سرعت توسعه میدان‌های مشترک تحت تأثیر قرار نگیرد و به شکل مطلوب دنبال شود. از چهار قرارداد توسعه‌ای که تاکنون در قالب قراردادهای جدید نفتی امضا شده است، قرارداد توسعه میدان‌های آبان و پایدار غرب نافذ شده و پیشرفت خوبی دارد. سفارش کالاهای این طرح نیز داده شده است. قرارداد توسعه میدان‌های سپهر و جفیر بزودی وارد فاز اجرایی می‌شود و قرارداد توسعه میدان‌های دالپری، پایدار شرق و چشمه خوش نیز امضا شده و بزودی نافذ خواهد شد. توتال، پس از خروج از قرارداد طرح توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی سهام خود را به سی‌ان‌بی‌سی واگذار کرد و مذاکرات با این شرکت چینی نیز برای رفع مشکلات موجود و اجرای قرارداد ادامه دارد. اگر مذاکرات به رفع مشکلات منتهی نشود، تمهیدات دیگری در برنامه قرار می‌گیرد، ضمن اینکه پتروپارس به عنوان یکی از اعضای کنسرسيوم، آمادگی دارد فاز نخست توسعه فاز ۱۱ را اجرایی کند.

در زمینه روند اجرای طرح نگهداشت و افزایش توان تولید نفت شرکت ملی نفت ایران، با توجه به امضای ۱۰ قرارداد این طرح در سال ۹۷، ۱۰ بسته قراردادی دیگر در حال پیگیری است که از این میان، هشت بسته کاری در قالب مناقصه و دو بسته کاری در قالب مذاکره تعیین

مذاکرات توسعه‌ای ۸ میدان نفتی

سال گذشته در مجموع ۳ میلیارد فوت معکب به ظرفیت تولید روزانه پارس جنوبی اضافه شد و امسال نیز ۶۰ میلیون متر معکب به ظرفیت تولید روزانه این میدان مشترک افزوده خواهد شد

مزایده گازهای مشعل در آینده‌های نزدیک

تالین منصوریان، مدیر سرمایه‌گذاری و کسب‌وکار شرکت ملی نفت ایران

طرح‌های جمع‌آوری گازهای مشعل با تاکید جدی وزیر نفت طی سال‌های اخیر با جدیت پیگیری شده است و به جز قراردادهای امضاشده در این زمینه، گازهای تعیین تکلیف نشده نیز بزودی به مزایده می‌روند.

برنامه ریزی ما جذب منابع داخلی به طور حداکثری است که با توجه به تامین سه هزار میلیارد تومان از محل بازار سرمایه در سال گذشته، در سال ۹۸ برای تامین منابع مالی طرح نگهداشت و افزایش تولید نفت با مشکلی مواجه نخواهیم شد.

قدردانی از فضای همکاری وزارت نفت با قرارگاه خاتم الانبیا

سعید محمد، فرمانده قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیا(ص)

این قرارگاه خود را با زوری اجرایی دولت می‌داند و همواره از سال ۱۳۶۸ تاکنون با دولت‌های مختلف همکاری داشته است، ما جزو نخستین نهادهای اقتصادی در کشور بوده‌ایم که از ۱۲ سال پیش تاکنون از سوی آمریکا مورد تحریم قرار گرفته‌ایم؛ اما با ارتباط خوبی که با دستگاه‌های مختلف داشته‌ایم، توانسته‌ایم در پروژه‌های مختلف با موفقیت عمل کنیم. از مجموعه وزارت نفت بابت فضای مثبتی که برای همکاری ایجاد کرده است، تشکر و قدردانی می‌کنم.

10

بازوی قدرتمند صنعت حفاری کشور هستیم

عبدالله موسوی، مدیر عامل شرکت ملی حفاری

صنعت حفاری در داخل کشور بومی شده و لازم است شرکت ملی حفاری ایران به‌عنوان بازوی قدرتمند صنعت حفاری کشور، همکاری‌های سازنده‌ای با دیگر شرکت‌های فعال در این حوزه داشته باشد. با مشارکت هشت شرکت خصوصی در مناقصه‌های مربوط به ۲۷ طرح مربوط به افزایش و نگهداشت تولید شرکت کرده‌ایم و تاکنون توانسته‌ایم حضور خود را در دو پروژه قطعی کنیم. این دو پروژه در حوزه نفت‌شهر و گچساران تعریف شده‌اند. مشارکت با شرکت‌های خصوصی دیگر می‌تواند به منطقی‌تر شدن قیمت خدمات حفاری کمک کند.

منشور اجرایی این شرکت با محوریت انضباط مالی و عملیاتی تدوین شده است که در این مسیر منطقی کردن هزینه‌ها اولویت اصلی ما در سال ۹۸ است. در راستای اجرایی کردن این منشور، ۱۴ کارگروه در شرکت ملی حفاری ایران تشکیل شده تا به‌صورت مستقیم بر فعالیت‌های این شرکت نظارت و مشکلات و مسائل شرکت را در همه حوزه‌ها برطرف کنند. شرکت ملی حفاری با در اختیار داشتن ۷۲ دکل حفاری، حدود ۶۵ درصد از فعالیت حفاری کشور را در اختیار دارد و لازم است برای منطقی کردن هزینه‌ها، ایجاد انضباط مالی و عملیاتی را در برنامه‌های خود بگنجانند. این موضوع می‌تواند کمک قابل توجهی به تغییر رویه شرکت ملی حفاری ایران به یک شرکت خودگردان کند.

بی‌نیاز از تجهیزات شرکت‌های خارجی هستیم

جهانگیر پورهنگ، مدیر عامل شرکت نفت و گاز اروندان؛

شرکت نفت و گاز اروندان، متولی بهره‌برداری از میدان‌های غرب کارون است و هم‌اکنون از ۱۳ میدانی که ما در غرب کارون داریم، ۶ میدان، مشترک با عراق است. در گذشته ما برای تامین بعضی از تجهیزات در مزیقه بودیم، اما هم‌اکنون ادواتی را در عمق بیش از ۴ هزار متری جاه و در دمای بیش از ۱۰۰ درجه سانتی‌گراد به کار گرفته‌ایم که همگی ساخت داخل بوده‌اند. سازندگان داخلی ما را از خرید تجهیزات خارجی بی‌نیاز کرده‌اند. در زمینه جمع‌آوری گازهای همراه نفت هم در منطقه غرب کارون، بخشی از گازهای همراه از طریق NG۱۳۲۰ و حدود روزانه ۵۰ میلیون فوت مکعب هم از سوی پیمانکار برنده در مزایده جمع‌آوری می‌شود. این پیمانکار قرار است ظرف مدت ۱۸ ماه تاسیسات خود را مستقر کند.

با تمام توان مقابل تحریم ایستاده‌ایم

احمد محمدی

مدیر عامل شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب

ما با تمام توان مقابل تحریم ایستاده‌ایم. ممکن است مشکلاتی پیش روی صادرات پیش بیاید، اما ما وقفه‌ای در برنامه تولید نخواهیم داشت. ظرفیت تولید فعلی نفت این شرکت، بدون اجرای برنامه‌های توسعه‌ای، روزانه ۳.۵ میلیون بشکه نفت است و در صورت اجرای طرح‌های مطالعاتی، توسعه‌ای و نگهداشت و افزایش تولید در مخازن شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب، در مجموع حدود ۶۰۰ هزار بشکه در روز به ظرفیت تولید این شرکت اضافه می‌شود. هم‌اکنون هشت بسته کاری طرح نگهداشت و افزایش تولید

این شرکت نیز در مرحله برگزاری مناقصه است و به نظر می‌رسد تا کمتر از یک ماه دیگر برندگان این مناقصات مشخص شوند، ضمن آنکه در چهار میدان نفتی که دارای ۸ تا ۹ مخزن هستند، با مدل قراردادی خاص شرکت مناطق نفت‌خیز جنوب تفاهمنامه‌هایی با شرکت‌ها و پیمانکاران داخلی منعقد شده که طرح‌های پیشنهادی توسعه برخی

از این شرکت‌ها در شورای عالی مخازن به تصویب رسیده و امیدواریم امسال حداقل طرح توسعه دو میدان به مرحله امضای قرارداد برسد. ما هم‌اکنون در دو جبهه فعال هستیم. جنگ اقتصادی علیه کشور برقرار است، بنابراین راهبری تولید و حفاظت از تاسیسات، جزو وظایف ذاتی شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب است که باید تلاش کرد و وقفه‌ای در تولید ایجاد نشود و همچنین در کمک به مناطق سیل‌زده با همه توان پای کار ایستاده‌ایم و کارنامه موفق‌تری را رقم زده‌ایم. در شرایط تحریم، برنامه منسجم و منظمی برای ما تهیه شده و با همه توان، برنامه تولید را پیش خواهیم برد؛ اما اینکه ما چطور می‌خواهیم در این شرایط سخت، تولید و صادرات داشته باشیم، روشی است که خاص ایرانیان است

بنکه ما چطور می‌خواهیم در این شرایط سخت، تولید و صادرات داشته باشیم، روشی است که خاص ایرانیان است

بومی‌سازی ۳۱۶ قلم کالا در شرکت کارون

محسن دهان‌زاده، مدیر عامل شرکت بهره‌برداری نفت و گاز کارون

پارسال ۳۱۶ قلم کالای داخلی در این شرکت بومی‌سازی شد که ارزش این محصولات بیش از ۳۱ میلیارد ریال بوده است. مشعل در پروژه‌ها حکم سوپاپ اطمینان را دارد؛ اما در شرکت بهره‌برداری نفت و گاز کارون تلاش کردیم حجم قابل توجهی از گازهای همراه را جمع‌آوری کنیم. به سمت بهسوزی مشعل‌های روشن رفتیم و هم‌اکنون در غرب اهواز آلاینده‌گی قابل توجهی از طریق مشعل‌های روشن نداریم. هم‌اکنون در واحد بهره‌برداری شماره ۳ اهواز از سوختن ۱۰ میلیون فوت مکعب گاز همراه جلوگیری کردیم. برای این پروژه حدود ۲ میلیارد تومان اعتبار هزینه شد که با توجه به صرفه‌جویی ۸۱۰ هزار دلاری که برای کشور داشت، این اعتبار در مدت کوتاهی جبران شد. شرکت بهره‌برداری نفت و گاز کارون علاوه بر این اقدام‌ها، همه عوارض آلاینده‌گی را به‌موقع پرداخت کرده است. پارسال بیش از ۸ میلیارد تومان عوارض آلاینده‌گی و ۱۵۰ میلیارد تومان عوارض و مالیات بر ارزش افزوده پرداخت کردیم.

قطعاً اهداف را متناسب با شرایط روز دنبال خواهیم کرد. به هر تقدیر، این یک جنگ تمام‌عیار علیه ایرانیان است. همان‌طور که در ۴۰ سال اخیر، خدعه‌ها و دسیسه‌های دشمنان را خنثی کردیم با تلاش و مجاهدت فرزندان ایران زمین می‌توانیم سر بلند بیرون آییم. به هر تقدیر مشکلاتی وجود دارد؛ ایرانیان مرد روزهای سخت هستند. امسال به نام رونق تولید م‌زین شده و با توجه به برنامه‌هایی که در صنعت نفت است و همچنین اهداف توسعه‌ای و افزایش و نگهداشت تولید، می‌توان رونق فضای کسب‌وکار و حمایت از سازندگان داخلی را در کشور ایجاد کرد. وزارت نفت برای تامین مالی پروژه‌ها راه‌های مختلفی را در نظر

گرفته که یکی از آنها انتشار اوراق منفعت است که بخشی از آن انتشار یافته و تا به امروز موفق بوده است. بنابراین اجرای پروژه‌های مناطق نفت‌خیز جنوب از طریق همین اوراق، تامین مالی خواهد شد و مشکلی برای شروع و اجرای پروژه‌ها به لحاظ مالی نداریم. پیرو تفاهتنامه اصولی میدان کرنج که با کنسرسیون پرگس امضا شده بود، مذاکرات و تعامل همچنان ادامه دارد و امیدواریم بتوانیم عملیات اجرایی را آغاز کنیم؛ البته این میدان در حال تولید است و طرح تزریق گاز روی آن در حال اجراست؛ اما اگر این قرارداد نیز اجرا شود، توسعه میدان شتاب می‌گیرد.

no 922

11

نشریه کارکنان صنعت نفت ایران

تداوم توسعه میدان آذر

ملی نفت ایران ارائه کرده است. در بخش قراردادهای نگهداشت و افزایش تولید میدان‌های نفتی، قرارداد دو مخزن منصوری و رامشیر از این طرح بین شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب و اوپک امضا شده و به همین منظور سفارش کالاهای مورد نیاز را به سازندگان ایرانی داده‌ایم و در شرف تحویل موقعیت چاه‌ها برای آغاز حفاری هستیم. اوپک تاکنون ۶۶ دکل حفاری برای فعالیت در این دو مخزن تجهیز کرده است.

غلامرضا منوچهری، مدیر عامل شرکت اوپک

توسعه میدان مشترک آذر، طبق برنامه ادامه دارد و توسعه فاز دوم این میدان با هدف تولید روزانه ۶۵ هزار بشکه نفت امسال محقق می‌شود. تاسیسات فراسطی (CPF) این میدان نیز امسال تکمیل می‌شود و به بهره‌برداری می‌رسد. شرکت اوپک، طرح توسعه تکمیلی میدان آذر و همچنین طرح توسعه میدان چنگوله را به شرکت

آخرین وضعیت توسعه فازهای پارس جنوبی

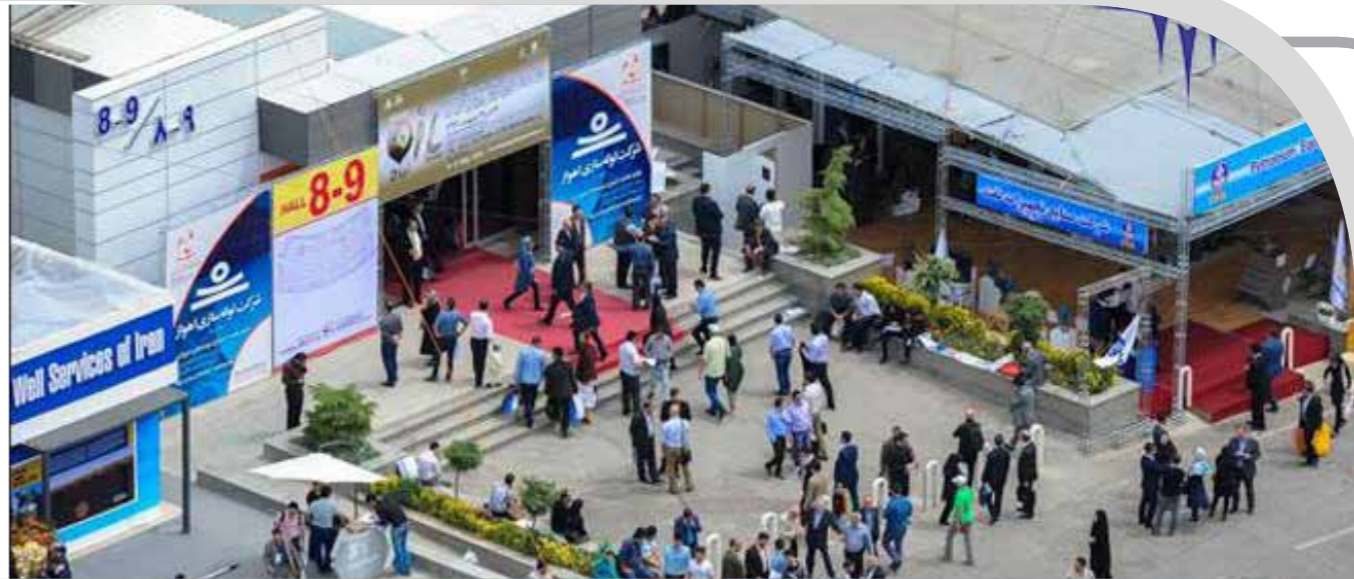
محمد مشکین‌فام

مدیر عامل شرکت نفت و گاز پارس

وضع فعالیت‌های فاز ۱۴ پارس جنوبی در شرایط مطلوبی است، در بخش دریایی این فاز، سال گذشته در دو موقعیت به تولید ۲۸ میلیون مترمکعب گاز دست یافتیم و این مقدار گاز، روزانه به یکی از پالایشگاه‌های پارس جنوبی برای تصفیه ارسال می‌شود. امسال برنامه داریم دو سکوی باقیمانده فاز ۱۴ را نیز عملیاتی و گاز را برای تصفیه به یکی از پالایشگاه‌های پارس جنوبی ارسال کنیم. پارسال دو سکوی فاز ۱۳ پارس جنوبی با ظرفیت روزانه ۲۸ میلیون مترمکعب در مدار تولید قرار گرفت تا نیمه نخست امسال، یکی دیگر از سکوهایی این فاز عملیاتی می‌شود. دو سکوی فازهای ۲۲ تا ۲۴ پارس جنوبی پارسال به بهره‌برداری رسید و امیدواریم دو سکوی دیگر این فاز نیز تا پایان امسال عملیاتی شود.

قرارداد مطالعات جامع مخازن شش‌گانه شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب

قراردادهای مطالعات جامع مخازن شش‌گانه شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب، بین شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب و چهار شرکت مشاور داخلی امضا شد که براساس قراردادهای امضاشده، شرکت مشاوران انرژی تهران، مطالعه مخزن آسماری میدان هفتکل و مطالعه مخزن بنگستان میدان بینک را انجام خواهد داد. شرکت ماکما انرژی نیز مخزن آسماری میدان منصور آباد و

امضای تفاهمنامه همکاری شرکت پایانه‌های نفتی ایران با شرکت‌های دانش بنیان

این اطمینان حاصل شود متخصصان و کارشناسان داخلی دارای چنان توانمندی هستند که در بومی‌سازی قطعات و برطرف کردن نیازهای داخلی می‌توانند کمبودهای موجود را به نوعی جبران کنند. اسدروز در ادامه بر ضرورت اعتماد به توانمندی سازندگان داخلی، بویژه شرکت‌های دانش‌بنیان در رفع نیازهای داخلی تأکید کرد و با بیان اینکه تکیه بر توانایی شرکت‌های داخلی ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است، گفت: از جمله اقدام‌های تأثیرگذار شرکت پایانه‌های نفتی، اعتماد به شرکت‌های دانش‌بنیان

واگذاری نگهداری و تعمیرات ماشین‌های دوار به شرکت‌های صاحب صلاحیت

نشست سیاست‌های توسعه کارگاه‌های تعمیراتی و پشتیبانی در مناطق عملیاتی و ویژه اقتصادی در حاشیه دومین روز از برگزاری بیست‌وچهارمین نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی در محل سالن مروارید برگزار شد.

علیرضا اصل‌عربی، مدیر کل نگهداری و تعمیرات وزارت نفت در این نشست یادآور شد: امسال، سال بهره‌برداري و نگهداری از تاسیسات نفت با رویکرد واگذاری حداکثری به بخش خصوصی است، بنابراین در این زمینه وزیر نفت شیوه‌نامه‌ای را به مجموعه‌ها ابلاغ کرده است که بر اساس آن قرار شده تعمیرات ماشین‌های دوار صنعت نفت را به شرکت‌های صاحب صلاحیت واگذار کنیم.

12

حاشیه و متن نمایشگاه بیست و چهارم

تاکید بر ارتقای توانمندی داخلی برای عملیاتی شدن پروژه‌ها

پرویز سنگین، مدیر کل نظام تأمین و تجاری‌سازی فناوری وزارت نفت در نشست «توسعه و تعمیق ساخت داخل، راهکاری موثر در رونق تولید» اظهار کرد: بر اساس طرح ارتقای توانمندی‌سازی شرکت‌های داخلی تاکنون ۸۴ قلم کالا شناسایی شده که نیازی به خرید آنها از خارج وجود ندارد. وی با اشاره به اهم فعالیت‌های مرتبط با افزایش توانمندی ساخت داخل گفت: از جمله این فعالیت‌ها می‌توان به مواردی همچون حداکثرسازی استفاده از توان داخل در قراردادهای نفتی ایران، مگا پروژه ساخت ۱۰ گروه خانواده کالایی اولویت‌دار وزارت نفت، سازوکارهای حمایتی برای رونق تولید، نظام صدور گواهی‌نامه کیفیت محصولات و خدمات صنعت نفت و مدیریت خرید اقلام دوگانه از طریق کانال خرید برجام اشاره کرد.

مدیر کل نظام تأمین و تجاری‌سازی فناوری وزارت نفت افزود: بر اساس ارزیابی‌های انجام‌شده، تحقق اهداف فناورانه در قراردادهای ۱۰ گروه خانواده کالایی اولویت‌دار صنعت نفت، هفت تعهد فناورانه در نظر گرفته‌ایم که عبارت‌اند از: کسب دانش و فناوری در طراحی محصول، طراحی و استقرار سامانه آزمایش استانداردهای محصول، استقرار ساختار و تجهیزات کسب توانمندی ساخت محصول، ساخت و آزمایش استانداردهای محصول، کسب تاییدیه‌های کیفیت و استاندارد محصول، کسب تاییدیه‌های دانش فنی و مالکیت معنوی

نقش تأثیرگذار شرکت‌های استارت‌آپی در صنعت نفت

پرویز سنگین، مدیر کل نظام تأمین و تجاری‌سازی فناوری وزارت نفت همچنین در نشستی با عنوان هم‌اندیشی فعالان اکوسیستم استارت‌آپی انرژی ایران گفت: بر اساس دستور وزیر نفت، پیگیری فعالیت‌های مجموعه استارت‌آپی به معاونت مهندسی، پژوهش و فناوری وزارت نفت سپرده شد تا فعالیت‌های صاحبان ایده بررسی و ارزیابی شود، همچنین اداره کل نظام تأمین و تجاری‌سازی فناوری در این معاونت، مأموریت یافت این موضوع را مدیریت کند. وی با تأکید بر نقش شرکت‌های دانش‌بنیان و استارت‌آپ‌ها در صنعت نفت کشور، خواستار همکاری سازنده و درخور توجه این شرکت‌ها با مجموعه صنعت نفت کشور شد. او افزود: به دنبال این هستیم تا تجربه‌های گذشته و کنونی معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری که به‌طور مشخص پیگیر مسائل مربوط به استارت‌آپ‌ها بوده‌اند، نهایت بهره را ببریم و این تجربه‌ها را برای تحقق اهداف پیش‌روی معاونت تأمین و تجاری‌سازی، یکپارچه کرده و استفاده کنیم. سنگین اظهار کرد: همه تلاش خود را به‌کار گرفته‌ایم تا هر چه سریع‌تر بتوانیم همکاری میان خودمان و مجموعه استارت‌آپی را

در یک نشست تخصصی اعلام شد: تمدید یکساله گواهی شرکت‌های اکتشاف و تولید

در نشست بررسی استراتژی‌های نوین برای کسب و کار شرکت‌های اکتشاف و تولید ایرانی، هم‌زمان با سومین روز برگزاری نمایشگاه بین‌المللی صنعت نفت، نمایندگان شرکت‌های E&P به بیان نظرها و پیشنهادهای خود پرداختند. امید شاکری، مدیر کل نظام فنی و اجرایی و ارزشیابی طرح‌های معاونت مهندسی، پژوهش و فناوری وزارت نفت در این نشست، با اشاره به پایان مدت گواهی‌نامه سه ساله شرکت‌های صاحب صلاحیت برای فعالیت در قالب E&P در خردادماه امسال گفت: بررسی‌ها برای ارزیابی مجدد این شرکت‌ها از اواخر سال گذشته آغاز شد؛ برآوردها و ارزیابی‌های ما نشان می‌دهد که اگر می‌خواستیم حداقل معیارها و انتظارات را کمی نسبت به زمان صدور گواهی افزایش دهیم، قاعدتاً تعدادی از شرکت‌ها از این فهرست حذف می‌شدند.

شاکری افزود: با وجود این، با نظر مثبت وزیر نفت، مقرر شد با توجه به شرایط تحریمی کشور، گواهی همه ۱۷ شرکت تمدید شود تا امکان بهره‌مندی بیشتر از ظرفیت و توان داخلی کشور فراهم باشد.

دغدغه اصلی ما تأمین مالی پروژه‌هاست

در ادامه این نشست، رضا دهقان، معاون توسعه و مهندسی شرکت ملی نفت ایران گفت: از مجموع حدود ۱۱۰ تفاهمنامه مطالعاتی میدان‌های نفت و گاز که پس از برجام امضا شد، ۹۰ درصد نتایج مطالعاتی به شرکت ملی نفت ایران ارائه و تاکنون چهار قرارداد در قالب IPC برای هشت میدان نفتی و گازی امضا شده است.

وی با بیان اینکه در شرایط کنونی کشور، برنامه امضای چند قرارداد توسعه‌ای را با شرکت‌های اکتشاف و تولید ایرانی در دستور کار قرار داده‌ایم، ادامه داد: توان تأمین مالی، مدیریت پروژه، مهندسی مخزن و توان تولید و بهره‌برداری، معیارهای نفت در واگذاری میدان‌ها به شرکت‌های E&P است، اما مهم‌ترین دغدغه ما تأمین منابع مالی است. بهترین تیم کاری نیز نبودن توان تأمین مالی نمی‌تواند در شرایط کنونی راهگشا باشد.

وی افزود: پیشنهاد ما تشکیل کنسرسیومی از شرکت‌های اکتشاف و تولید ایرانی است تا بتوانند هم در تأمین مالی و هم اجرای پروژه‌ها عملکرد بهتری داشته باشند.

پیشنهاد تاسیس صندوق بیمه شرکت‌های E&P ایرانی

مهدی میرمعزی به عنوان رئیس مجمع شرکت‌های اکتشاف و تولید ایرانی، در ادامه این نشست به بیان چالش‌های اصلی گریبانگیر این شرکت‌ها پرداخت و گفت: تقاضای ما این است که شرکت ملی نفت ایران، میدان‌های کوچک و متوسط را که توسعه آنها به سرمایه کلان و فناوری پیشرفته‌ای نیاز ندارد، به شرکت‌های E&P بسپارد و این شرکت‌ها نیز می‌توانند با تشکیل کنسرسیوم، در توسعه میدان‌های نفت و گاز کشور ورود کنند. حجت‌الاسلام محمدحسن ابوترابی فرد نیز که در این نشست حضور داشت، با شنیدن دیدگاه‌های نمایندگان شرکت‌ها، برای برگزاری جلساتی با حضور رئیس مجلس و در صورت نیاز با دیگر مقامات کشور قول مساعد داد و تأکید کرد: از شرکت‌های E&P ایرانی می‌خواهم با تشکیل کنسرسیوم، مسیر را برای ورودشان به قراردادهای توسعه‌ای نفت و گاز هموار کنند.

وی با بیان اینکه تشکیل کنسرسیوم، یعنی جهش تأمین مالی، جهش دانش فنی و کاهش ریسک‌پذیری، ادامه داد: تا شرکت‌های خصوصی بزرگ نشوند، کشور بزرگ نخواهد شد.

تبیین نقش طرح‌های نگهداشت و افزایش تولید نفت

سمینار تبیین نقش طرح‌های نگهداشت و افزایش تولید نفت در رونق کسب و کار شرکت‌های سرمایه‌گذاری، سازندگان، تأمین‌کنندگان و پیمانکاران صنعت نفت در دومین روز از برگزاری بیست‌وچهارمین نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی برگزار شد.

سیدهادی فاطمی، رئیس امور پروژه‌های EPCF/EPDF شرکت ملی نفت ایران در این سمینار با بیان اینکه افزون بر ۶ قرارداد امضا شده در این طرح، ۱۰ بسته کاری دیگر در دست اقدام است، اظهار امیدواری کرد که ۱۳ مناقصه باقیمانده نیز تا پایان امسال تعیین تکلیف شود. فاطمی اظهار کرد: مجموع پروژه‌ها طبق برنامه زمان‌بندی‌شده، شامل ۲۸۰ حلقه چاه جدید، هزار و ۷۰۰ مورد تعمیر چاه و افزون بر آن ساخت سکوهای دریایی، خطوط لوله واحدهای نمک‌زدایی و واحدهای فرآورش و تعمیر واحدهای موجود در نظر گرفته شده است.

این مقام مسؤول تصریح کرد: این حجم عظیم از فعالیت‌ها بی‌شک رونقی را برای سازندگان داخلی فراهم خواهد کرد. در ادامه صادق فتح‌اللهی، مجری طرح‌های شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب گفت: ۶ بسته طرح نگهداشت و افزایش تولید مناطق نفت‌خیز جنوب از اسفند پارسل آغاز شده و هشت بسته پیشنهادی دیگر حدود ۱۰ روز آینده نهایی خواهد شد و امیدواریم پس از پایان کار این بسته‌ها، فرایند مناقصه‌های ۱۳ بسته باقیمانده از این طرح تا پایان سال عملیاتی و اجرایی شود.

او در ادامه به طرح‌های واگذار شده پیرامون ۲۸ مخزن اشاره کرد و گفت: برآورد اولیه ما در ۲۸ مخزن بیش از ۳۵ هزار میلیارد تومان است که امکان دارد این رقم پیشنهادی در طول مناقصه‌ها بیشتر هم شود.

فتح‌اللهی از الزام به استفاده از کالای ساخت داخل، لزوم به‌کارگیری پیمانکاران و نیروهای بومی، لزوم استفاده از فهرست تأمین‌کنندگان و سازندگان مورد تأیید کارفرما و سرانجام اختصاص ۴ درصد از منابع طرح به مسؤلیت اجتماعی را از جمله الزام‌های طرح ۲۸ مخزن برشمرد.

نقطه عطف برون‌سپاری فعالیت‌های پالایشی در سال ۹۸

مدیر هماهنگی و نظارت بر تولید شرکت ملی گاز ایران گفت: به‌زودی اخبار خوبی در خصوص برون‌سپاری فعالیت‌های پالایشی کشور اعلام خواهد شد، به‌گونه‌ای که سال ۹۸ را می‌توان نقطه عطفی در کاهش تصدیی‌گری دولت در بخش پالایشی دانست.

غلامرضا بهمن‌نیا افزود: در صنعت گاز پیوستگی تولید، حرف نخست را می‌زند و توقف معنا ندارد زیرا از ذخایر میدان مشترک پارس جنوبی بهره‌مند هستیم و کاهش یا توقف تولید گاز جبران‌ناپذیری به اقتصاد کشور وارد می‌کند.

وی با اشاره به اینکه براساس برنامه چشم‌انداز ۲۰ ساله، صنعت گاز کشور تا اقی ۱۴۰۴ باید در سطح جهانی قرار گیرد، اعلام کرد: پارسال بیش از ۲۲۰ میلیارد مترمکعب گاز در کشور تولید شد که این موضوع به معنای حضور ایران در جایگاه سومین تولیدکننده بزرگ گاز طبیعی در جهان است. مدیر هماهنگی و نظارت بر تولید شرکت ملی گاز ایران با بیان اینکه تعمیرات تاسیسات پالایشگاهی در کشور براساس شاخص‌های بین‌المللی پیش می‌رود، یادآور شد: در نمایشگاه امسال با توجه به اینکه شاهد ظرفیت بالای سازندگان تجهیزات گاز داخلی بودیم، می‌توانم این اطمینان را بدهم که شرکت گاز با استفاده از صنایع داخلی می‌تواند نام‌گذاری امسال با عنوان «رونق تولید» را جامه عمل بپوشاند.

مشعل - صنعت گاز در حالی طی سال‌های گذشته توسعه شبکه گازرسانی و کیفی‌سازی ارائه خدمات را پیش گرفته که براساس برنامه‌های تعریف شده، در سال‌های آینده به عرصه بین‌المللی این صنعت در سه محور ورود خواهد کرد. براساس گزارش‌ها، هم اکنون ۲۸ هزار و ۷۹۲ روستا و یک‌هزار و ۱۴۲ شهر از نعمت گاز برخوردارند و براساس برنامه‌های تعریف شده، امسال نیز شاهد گازرسانی به ۴۹ شهر و ۳ هزار روستای جدید و در آینده نزدیک شاهد افزایش ضریب نفوذ گاز در بخش‌های خانگی (شهری و روستایی) و صنایع خواهیم بود و در ادامه، تلاش‌ها افزون بر کیفی‌سازی

گاز در قاب نمایشگاه بیست و چهارم

ورود به عرصه بین‌المللی در سه محور

ورود به عرصه‌های بین‌المللی در سه محور صدور گاز و ورود به بازارهای جدید، گاز مایع (LPG) و صدور خدمات فنی به دیگر کشورها خواهد بود.

مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران در پاسخ به پرسشی درباره احتمال شکایت از پاکستان درباره خط لوله گاز آی‌بی تصریح کرد: هنوز به این نتیجه نرسیده‌ایم که شکایتی از پاکستان داشته باشیم. به‌تازگی سفرهای مشترکی میان ایران و پاکستان در سطوح بالا انجام شده است و به نظر می‌رسد

همکاری‌های رو به جلو داشته باشیم. ترتیبی افزود: شبکه و آمادگی کامل را برای انتقال گاز در داخل کشور ایجاد کرده‌ایم، اما خطوط انتقال گاز پاکستان برای دریافت گاز ایران هنوز کامل نشده‌اند، با این حال به نظر نمی‌رسد پاکستان اصل قضیه دریافت گاز ایران را منتفی کرده باشد و ما فکر می‌کنیم، ملاقات‌های اخیر مقام‌های دو طرف، زمینه‌ساز مذاکراتی تازه باشد. وی درباره همکاری با ترکمنستان گفت:

اختلاف ایران و ترکمنستان بر سر مطالبات و کشور است؛ بدهی‌های ما و آنها در کوتاه‌مدت بررسی می‌شود، ضمن اینکه ما به دنبال تداوم همکاری‌ها از طریق بخش خصوصی میان دو طرف هستیم. مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران درباره سوآپ گاز نیز توضیح داد: سوآپ گاز در ایران از سوی دو بخش دولتی و خصوصی انجام می‌شود که بر این اساس سوآپ گاز آذربایجان به عهده بخش دولتی و سوآپ گاز ترکمنستان به عهده بخش خصوصی است. به گفته ترتیبی، در مدت‌زمان پنج سال پایانی قرارداد صادرات گاز ایران به ترکیه، فضای مطلوب برای موضوع تمدید

قرارداد ایجاد می‌شود، بنابراین یک سال آینده این موضوع مطرح خواهد شد.

سرمایه‌گذاری مشترک با آذربایجان برای انتقال گاز به اروپا

ترتیبی درباره همکاری ایران با آذربایجان گفت: حجم مبادلات گازی ایران با آذربایجان زیاد نیست، البته مقرر شده بود دو کشور در مورد مخازن ذخیره‌سازی گاز طبیعی نیز با هم مشارکت داشته باشند، اما با توسعه میدان‌های ذخیره‌سازی گاز طبیعی در ایران این موضوع نیز دیگر مطرح نیست. معاون وزیر نفت ادامه داد: آنچه اکنون قابل توجه است ضعیف شدن زیرساخت‌های گازی آذربایجان است که می‌تواند به موضوع قابل مذاکره ایران و آذربایجان تبدیل شود، همچنین می‌توانیم طرح صادرات گاز ایران به اروپا و سرمایه‌گذاری مشترک به وسیله خط لوله را با این کشور پیگیری کنیم.

صادرات گاز به عراق بر اساس قرارداد

به گفته مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران، میزان صادرات گاز به عراق براساس قرارداد انجام می‌شود و امسال نیز افزایش می‌یابد؛ به گونه‌ای که تا زمان رسیدن فصل گرما، صادرات روزانه گاز ایران به دو مقصد بغداد و بصره به بیش از ۳۵ میلیون مترمکعب خواهد رسید، همچنین بخشی از درآمد صادرات گاز به کشورهای همسایه از سوی بانک مرکزی در اختیار شرکت ملی گاز ایران قرار می‌گیرد که این مبلغ تاکنون به شرکت ملی گاز پرداخت شده است.

صادرات روزانه ۴۰ میلیون مترمکعب گاز
ترتیبی میزان صادرات گاز ایران در سال ۹۷ را بیش از ۴۰ میلیون مترمکعب در روز اعلام کرد و افزود: امسال نیز صادرات گاز به ترکیه ۳۰ میلیون مترمکعب در روز و صادرات گاز به عراق ۳۵ میلیون مترمکعب در روز خواهد بود.

به گفته مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران، صادرات گاز ایران به ارمنستان با هدف تهاجر گاز و برق بر اساس آخرین رقم مورد توافق دو کشور در سال ۹۷ انجام می‌شود و اکنون تغییری ندارد. حسن منتظر ترتیبی درباره پرداخت پول از سوی شرکت ملی گاز ایران به خزانه‌داری گفت: شرکت ملی گاز ایران یکی از خوش‌حساب‌ترین شرکت‌ها در مقابل خزانه‌داری است، ما در زمینه هدفمندی مصرف سوخت و سهم صندوق خزانه، هر آنچه لازم بوده است، پرداخت کرده‌ایم و اکنون هیچ بدهی به این صندوق نداریم.

هوشمند سازی سامانه گاز

کنترول‌های هوشمند گاز، از دیگر پرسش‌هایی بود که معاون وزیر نفت در امور گاز به آن پاسخ داد و گفت: ما در پی راه‌اندازی سامانه هوشمند گاز هستیم که حدود دو ماه آینده طراحی نخستین نمونه آن به نتیجه می‌رسد، در زمینه کنترول‌های هوشمند گاز نیز، بخشی از طرح پایلوت را با موفقیت اجرا کرده‌ایم و بر اساس تجربه‌های ارزشمندی که در این زمینه به دست آورده‌ایم، طرح کنترول‌های هوشمند گاز و سامانه هوشمند گاز را به نتیجه نهایی خواهیم رساند.

922

15

نشریه کارکنان صنعت نفت ایران

اجرای ۴۱۰۰ کیلومتر خط لوله انتقال گاز تا اقی ۱۴۰۴

سرپرست شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران از اجرای ۴۱۰۰ کیلومتر خط انتقال گاز تا اقی ۱۴۰۴ خبر داد.

بهرام صلواتی به پاره‌ای از اقدام‌های انجام شده در سال ۹۷ اشاره کرد و افزود: در زمینه خطوط انتقال گاز، این شرکت موفق به اجرای پروژه‌های انتقال گاز اتان، کهنوج - جیرفت، انتقال خط گاز تقویتی کاشمر، افتتاح بخشی از خط نهم سراسری گاز و خط انتقال گاز سربیشه - نهندان شد که مجموع این خطوط ۷۳۷ کیلومتر است.

وی درباره اقدام‌های پیرامون تاسیسات تقویت فشار گاز شرکت مهندسی و

توسعه گاز ایران، گفت: این شرکت موفق به اجرای ۲۰ واحد از تاسیسات اهواز مربوط به خط ششم سراسری گاز، ۱۰ واحد تاسیسات خورموج و ۱۰ واحد تاسیسات آب‌پخش مربوط به خط پنجم سراسری انتقال گاز شد همچنین افتتاح پالایشگاه تولید ماده بودارکننده گاز، ایستگاه اندازه‌گیری کمی و کیفی گاز و همچنین پست برق پشتیبان به مقدار ۱۳۲ کیلو ولت از اهم اقدام‌های این شرکت در حوزه توسعه پالایشگاهی کشور بوده است.

وی به طرح‌های اجرا شده در زمینه ذخیره‌سازی گاز طبیعی اشاره کرد و یادآور شد: تهیه اسناد فنی و قراردادی فاز دوم ذخیره‌سازی گاز در میدان شوربیجه به روش BOT، تکمیل امکان‌سنجی ذخیره‌سازی گاز در میدان قزل‌تپه و انعقاد پیمان حفاری چاه ارزیابی و پایان مطالعات پیش امکان‌سنجی گاز در میدان‌های باقیر و بانکول، از جمله پروژه‌های اجرا شده سال ۹۷ در حوزه ذخیره‌سازی گاز طبیعی است. صلواتی به مهم‌ترین برنامه‌های شرکت مهندسی و توسعه گاز در اقی ۱۴۰۴ اشاره کرد و گفت: ۴ هزار و ۱۰۰ کیلومتر خط انتقال گاز، ۳۰۰ هزار مترمربع مجتمع اداره‌ها، بیش از ۲۰ واحد اصلی تاسیسات تقویت فشار، پنج طرح اصلی واحدهای پالایشگاهی و سامانه‌های اندازه‌گیری و ۱۰۰ هزار مترمربع مراکز بهره‌برداری اجرا خواهد شد.

گازرسانی به ۳ هزار روستای جدید

مدیر گازرسانی شرکت ملی گاز ایران در حاشیه نمایشگاه بیست و چهارم با بیان اینکه در سال ۹۷ به ۳ هزار روستای جدید و ۲۷ شهر گازرسانی شده است، گفت: هم اکنون ۲۸ هزار و ۷۹۲ روستا و یک‌هزار و ۱۴۲ شهر از نعمت گاز طبیعی برخوردارند. سعید مومنی از تداوم اجرای طرح احداث خط انتقال گاز ایرانشهر - چابهار خبر داد و افزود: این طرح با مشارکت بخش خصوصی اجرا می‌شود، همچنین برای ادامه طرح گازرسانی به نیروگاه چابهار نیز به زودی مناقصه‌ای با هدف انتخاب پیمانکار جدید برگزار خواهد شد. وی با بیان اینکه بودجه گازرسانی برای سیستان و بلوچستان، جنوب کرمان و هرمزگان نیز، در سطح مطلوبی تعیین شده است، ادامه داد: یک هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان برای گازرسانی به این مناطق در نظر گرفته شده است و هم منابع مالی گازی کمک خواهد کرد که هدف‌گذاری مالی ما در سال ۹۸ محقق شود.

مدیر گازرسانی شرکت ملی گاز ایران درباره گازرسانی به زایل توضیح داد: گازرسانی به شهر زایل اکنون در قالب روش سی‌ان‌جی انجام می‌شود، همچنین دولت تسهیلاتی را مانند وام قرض‌الحسنه بدون بهره برای مردم در نظر گرفته است تا با نصب علمک برای هر ساختمان

اعتبار یک‌هزار و ۵۰۰ میلیارد تومانی گازرسانی

مومنی با اشاره به دستور رئیس جمهوری مبنی بر لزوم شتاب‌گیری روند گازرسانی به زاهدان، گفت: در هفته‌های اخیر نشست‌هایی با سازمان‌های خدماتی و استاندارای سیستان و بلوچستان برگزار کردیم که بر اساس آن مقرر شد موانع سابق از فراروی گازرسانی به شهر زاهدان برداشته شود.

وی ادامه داد: شرکت گاز استان خراسان رضوی نیز به عنوان شرکت معین برای گازرسانی به بخشی از زاهدان انتخاب شده است تا در کنار شرکت گاز استان سمنان و شرکت گاز استان همدان گازرسانی به زاهدان کامل شود.

اکنون شرایط برای

گازرسانی به یک‌هزار

مشترک در شهر زایل فراهم

شده است و مردم این شهر

باید هر چه سریع‌تر به

دریافت اشتراک گاز اقدام

کنند

مدیران شرکت‌های پالایش نفت از تلاش برای تحقق شعار امسال سخن می‌گویند:

رونق تولید با حمایت از صنایع داخلی

صرفه‌جویی ۵ میلیارد دلاری

«با راه‌اندازی کامل سه فاز پالایشگاه ستاره خلیج فارس در سال گذشته، سالی بسیار پر بار داشتیم و امید است امسال که به عنوان «رونق تولید» نام گرفته، بتوانیم ظرفیت پالایشگاه را تا پایان شهریور به ۴۵۰ هزار بشکه در روز برسانیم؛ البته برنامه‌ریزی شده تا پایان سال این میزان به ۵۴۰ هزار بشکه در روز برسد.» این بخشی از صحبت‌های محمد علی دادور، مدیرعامل پالایشگاه ستاره خلیج فارس است. به گفته او، «در فاز چهارم پالایشگاه نیز، افزایش ظرفیت بر مبنای بنزین داریم؛ اما در این زمینه چون رسالت تامین خوراک پتروشیمی‌ها را بر عهده داریم، سعی می‌کنیم تا ۲۰ هزار بشکه خوراک پتروشیمی‌ها را نیز تامین کنیم. باید گفت که فاز چهارم، بهینه‌سازی ظرفیت و رفع موانع تولید است.»

دادور می‌گوید: «سال گذشته در زمینه بنزین خودکفا شدیم. اگر روند مصرف مدیریت شود، می‌توانیم به عنوان صادرکننده بنزین در منطقه مطرح باشیم. همچنین با مدیریت درست مصرف می‌توانیم روی قیمت‌گذاری فرآورده‌های نفتی، نقشی اساسی داشته باشیم. اکنون در زمینه فرآورده گاز مایع، تعیین کننده قیمت منطقه بوده و هستیم و باید سایر مبادی تولید نیز با ما همکاری کنند.»

مدیرعامل پالایشگاه ستاره خلیج فارس به سیاست‌های اقتصاد مقاومتی اشاره می‌کند و می‌گوید: «باید میعانات گازی که از چاه‌ها خارج می‌شود را پالایش کنیم و استمرار برداشت از پارس جنوبی را تحقق ببخشیم؛ این یعنی اقتصاد مقاومتی. از طرفی در فرآورده بنزین خودکفا شده‌ایم که این امر باعث صرفه‌جویی حداقل سالی ۵ میلیارد دلار شده است.»

بهره‌مندی از توانمندی صنایع داخل استان

به دلیل وجود صنایع بزرگ در استان مرکزی، شرکت پالایش نفت امام خمینی (ره) سازند می‌تواند از این مزیت برای تامین قطعات و تجهیزات مورد نیاز خود بهره‌مند شود. در این زمینه علیرضا امین، مدیرعامل پالایشگاه امام خمینی (ره) سازند می‌گوید: «تمام تجهیزات

پالایشگاهی از سوی شرکت‌های مستقر در استان مرکزی تامین می‌شود و آنها در مناقصه‌های مان شرکت می‌کنند و سهم بسزایی در تولید این پالایشگاه دارند. با شرکت‌های سازنده، وارد مذاکره شده‌ایم و در حال امضای تفاهم‌نامه هستیم و از این طریق مقدمات ساخت بسیاری از تجهیزات را فراهم کرده‌ایم.

باید گفت که بیش از ۷۰ درصد تجهیزات پالایشگاه در داخل کشور و به طور عمده در استان مرکزی ساخته می‌شوند.» او ادامه داد: «دستیابی به فناوری ساخت کاتالیست، یکی از مواردی است که به رونق تولید در کشور کمک می‌کند که در این زمینه با شرکت‌های داخلی، تفاهم‌نامه امضا کرده‌ایم.»

امین با اشاره به اقتصاد مقاومتی می‌گوید: «اقتصاد مقاومتی، جدا از رونق تولید نیست و باید به نیروها و تجهیزات داخلی متکی باشیم تا بتوانیم شرکت‌های داخلی را در ساخت دستگاه‌ها توانمند کنیم. با این روش هم وابستگی کم می‌شود و هم شرکت‌های داخلی رونق پیدا می‌کنند. اکنون صنایع بزرگی با ما همکاری دارند و برخی از تجهیزات اتمان که الکترونیکی است، از طریق صنایع الکترونیک ایران تامین می‌شود، پمپ‌ها، ولوها و شیرهای صنعتی بزرگ، از سوی صنایع داخلی در استان مرکزی تولید می‌شود که این روند به اقتصاد مقاومتی و رونق تولید کمک می‌کند.»

مدیرعامل پالایشگاه امام خمینی (ره) سازند در ادامه به چند پروژه اشاره می‌کند و می‌گوید: «پروژه باز یافت آب‌های آلوده و بازگشت به سیستم برج خنک کننده این واحد صنعتی، با ظرفیت ۲۵۰ تا ۳۵۰ مترمکعب در ساعت از ماه آینده از سوی پیمانکار کلید می‌خورد. پایش آب‌های زیرزمینی از دیگر پروژه‌های زیست‌محیطی این پالایشگاه است. این پروژه با هدف بررسی و پیگیری آلودگی احتمالی زمین‌های اطراف این پالایشگاه، شرکت‌های پخش و خطوط لوله و مخبرات همجوار در سه ماه آینده آغاز خواهد شد. در این پروژه که مشاور پیمانکار اجرایی آن انتخاب شده، بیش از ۵۰ حلقه چاه حفر خواهد شد. پروژه فرایندی تعویض پکینگ‌های دو برج خنک کننده موجود نیز در حال انجام است، ضمن آنکه نصب ۱۱ بازوی بارگیری فرآورده‌های ویژه را نیز در برنامه داریم.»

کمک به صنایع آینده

لطفاله هنگی، مدیرعامل شرکت پالایش نفت تهران در زمینه شعار امسال که رونق تولید است، می‌گوید: «با حمایت از شرکت‌های داخلی می‌توان شعار «رونق تولید» را به ثمر رساند. با توجه به شرایط موجود، استفاده از صنایع داخلی بسیار مهم است، از این رو در زمینه صنایع داخلی تاکید می‌کنم که باید به صنایع داخلی کمک کنیم. کمک امروز به صنایع داخلی، کمک به صنایع آینده است.»

او ادامه داد: «اکنون در بیش از ۸۰ درصد تجهیزات پالایشگاه تهران از شرکت‌های داخلی در زمینه‌های کاتالیست، تجهیزات دوار و ... استفاده می‌کنیم و در این خصوص مشکلی نداریم. امیدوارم بتوانیم برنامه‌ریزی ۱۰۰ درصد تجهیزات مورد نیاز خودمان را در داخل

کشور تولید کنیم.» به گفته هنگی «برای حمایت از صنایع داخلی، کارگروهی در شرکت، با عنوان قطعه‌سازی و حمایت از صنایع داخلی تشکیل داده‌ایم تا شرکت‌های تولیدکننده را برای حضور در مناقصه‌ها رتبه بندی کنیم.»

مدیرعامل شرکت پالایش نفت تهران می‌گوید: «اقتصاد مقاومتی و رونق تولید به تجهیزات ساخت داخل باز می‌گردد، یعنی اگر شرکت‌ها به سمتی سوق پیدا کنند که شناخته و حمایت شوند، جلوی خروج ارز از کشور را خواهیم گرفت.»

استخدام ۳۴۰ نفر از طریق آزمون

هاشم نامور، مدیرعامل شرکت پالایش نفت بندرعباس می‌گوید: «در سال گذشته پروژه ملی افزایش ظرفیت تولید بنزین و بهبود کیفیت بنزین و نفت گاز پالایشگاه بندرعباس با تلاش‌های شبانه‌روزی مجموعه مدیران، کارکنان و متخصصان متعهد این شرکت و بهره‌گیری از خدمات پیمانکار تکمیل و با حضور رئیس جمهور افتتاح شد و به بهره‌برداری رسید. هدف از این پروژه ملی، تولید فرآورده‌های نفتی با کیفیت بر اساس استانداردهای جهانی است که این هدف با تلاش‌های شبانه‌روزی مجموعه مدیران، کارکنان و متخصصان متعهد این شرکت و بهره‌گیری از خدمات پیمانکار تکمیل و با حضور رئیس جمهور افتتاح شد و به بهره‌برداری رسید. هدف از این پروژه ملی، تولید فرآورده‌های نفتی با کیفیت بر اساس استانداردهای جهانی است

که این هدف با تلاش‌های شبانه‌روزی مجموعه مدیران، کارکنان و متخصصان متعهد این شرکت و بهره‌گیری از خدمات پیمانکار تکمیل و با حضور رئیس جمهور افتتاح شد و به بهره‌برداری رسید. هدف از این پروژه ملی، تولید فرآورده‌های نفتی با کیفیت بر اساس استانداردهای جهانی است که این هدف با تلاش‌های شبانه‌روزی مجموعه مدیران، کارکنان و متخصصان متعهد این شرکت و بهره‌گیری از خدمات پیمانکار تکمیل و با حضور رئیس جمهور افتتاح شد و به بهره‌برداری رسید. هدف از این پروژه ملی، تولید فرآورده‌های نفتی با کیفیت بر اساس استانداردهای جهانی است که این هدف با تلاش‌های شبانه‌روزی مجموعه مدیران، کارکنان و متخصصان متعهد این شرکت و بهره‌گیری از خدمات پیمانکار تکمیل و با حضور رئیس جمهور افتتاح شد و به بهره‌برداری رسید. هدف از این پروژه ملی، تولید فرآورده‌های نفتی با کیفیت بر اساس استانداردهای جهانی است

فنی و تخصصی جذب شدند، بتدریج وارد پالایشگاه می‌شوند.» نامور ادامه داد: «یکی از اهداف و سیاست‌های مهم پالایشگاه نفت بندرعباس، ایجاد اشتغال پایدار و استفاده از نیروهای متخصص و توانمند برای پیشبرد اهداف تولیدی است و از سوی دیگر ایجاد اشتغال باعث توسعه فرهنگی، رشد اقتصادی و کاهش ناهنجاری‌های اجتماعی در منطقه می‌شود. در این زمینه این شرکت با توجه به اجرای طرح‌های توسعه پالایشگاه بویژه در چند سال اخیر، اقدام به جذب تعداد قابل توجهی از متقاضیان کار بخصوص نیروی بومی منطقه کرده است.»

کاهش وابستگی به واردات کالاهای اساسی

ابوالفضل قالب، مدیر بازرگانی شرکت پالایش نفت تبریز نیز می‌گوید: «برای جلوگیری از خام‌فروشی در کشور تصمیم گرفته شد تا در تولیدات خود تغییراتی ایجاد و با ارزش افزوده بیشتر فرآورده‌هایمان را صادر کنیم. تنها کاری که در زمینه اقتصاد مقاومتی می‌توان کرد، این است که صدور نفت خام را کاهش دهیم و فرآورده‌های با ارزش افزوده بیشتر را صادر کنیم، از این رو

کشورهای همسایه بازار خوبی برای تولید مواد نفتی است.» او ادامه داد: «در کنار فرآورده‌های تولیدی پالایشگاه تبریز که شامل آیزوفید، آیزوسایکل، گوگرد، و کیوم باتوم، انواع لوبکات‌های سبک و سنگین، انواع حلال‌های ۴۰۲ و ۴۰۴ می‌شود، می‌خواهیم در آینده ضد یخ نیز تولید کنیم.»

قالب می‌افزاید: «در گذشته برای تعمیرات اساسی، کالاهای مورد نیاز خود را وارد می‌کردیم، اما اکنون سعی می‌کنیم تا بیشتر تعمیرات اساسی بر اساس تولیدات داخل باشد. تلاش بر این است که وابستگی به واردات کالاهای اساسی را کمتر کنیم.» به گفته مدیر بازرگانی شرکت پالایش نفت تبریز، «حدود ۹۰ درصد تجهیزات مکانیکی از شرکت‌های داخلی تامین می‌شود و در سایر موارد نیز از تجهیزات تولید داخل استفاده می‌کنیم.»

01

محمد علی دادور: «در فاز چهارم پالایشگاه، افزایش ظرفیت بر مبنای بنزین داریم؛ اما در این زمینه چون رسالت تامین خوراک پتروشیمی‌ها را بر عهده داریم، سعی می‌کنیم تا ۲۰ هزار بشکه خوراک پتروشیمی‌ها را نیز تامین کنیم.»

02

علیرضا امین: «دستیابی به فناوری ساخت کاتالیست، یکی از مواردی است که به رونق تولید در کشور کمک می‌کند که در این زمینه با شرکت‌های داخلی، تفاهم‌نامه امضا کرده‌ایم.»

03

مدیرعامل شرکت پالایش نفت اصفهان در حاشیه نمایشگاه خبر داد:

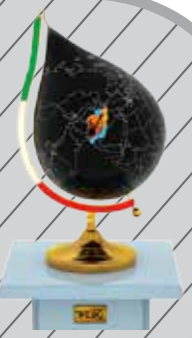
راه‌اندازی واحد تقطیر شماره ۳ شرکت پالایش نفت اصفهان در خردادماه

مدیرعامل شرکت پالایش نفت اصفهان از راه‌اندازی واحد تقطیر ۳ این شرکت که به منظور رفع تنگناهای عملیاتی و تثبیت ظرفیت پالایشگاه اصفهان طراحی و اجرا شده، خبر داد. مرتضی ابراهیمی، مدیرعامل شرکت پالایش نفت اصفهان در حاشیه بیست و چهارمین نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی گفت: «هدف از راه‌اندازی تقطیر سوم باوردی ۱۲ هزار بشکه نفت خام، کیفی‌سازی محصولات تولیدی و کارکرد ایمن‌تر واحدهای موجود است.» وی در خصوص تولید بنزین پالایشگاه اصفهان گفت: «ز ابتدای اردیبهشت سال گذشته، کل بنزین تولیدی پالایشگاه اصفهان که حدود ۱۰ الی ۱۱ میلیون لیتر است، از سطح کیفی یورو ۴ به یورو ۵ ارتقا پیدا کرده است. همچنین از مجموع حدود ۲۲ میلیون لیتر گازوییل تولیدی پالایشگاه، حدود ۲ میلیون لیتر گازوییل با سطح کیفی یورو ۵ تولید می‌شود که امیدواریم در صورت همکاری اداره گمرکات کشور مبنی بر ترخیص کالاهای این بخش که ماه‌ها در کمرگ باقی مانده و با نصب آن در سایت، اواخر سال آینده شاهد راه‌اندازی واحدهای تصفیه گازوییل و تولید کامل این محصول در حد استاندارد یورو ۵ باشیم.»

ابراهیمی با اشاره به واحد گرانول سازی گوگرد شرکت پالایش نفت اصفهان اعلام کرد: «این پروژه پیشرفتی معادل ۹۵ درصد داشته و با توجه به اتصال برق ۲۳۰ کیلوولت توسط برق منطقه‌ای پست مربوطه برق دار شده و در حال پیش راه‌اندازی است. این واحد با ظرفیت گرانول سازی ۳۰۰ تن گوگرد در روز در آینده نزدیک در سرویس قرار خواهد گرفت.»

04

ابوالفضل قالب: «در گذشته برای تعمیرات اساسی، کالاهای مورد نیاز خود را وارد می‌کردیم، اما اکنون سعی می‌کنیم تا بیشتر تعمیرات اساسی بر اساس تولیدات داخل باشد. تلاش بر این است که وابستگی به واردات کالاهای اساسی را کمتر کنیم.»

16

در نخستین گردهمایی مدیران انرژی صنعت نفت مطرح شد: تخصیص و باز توزیع یارانه‌ها در کشور هدفمند نیست

مدیرعامل شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت بر ضرورت اصلاح روند تخصیص و باز توزیع یارانه‌ها در کشور تأکید کرد و گفت: مسیر کنونی پرداخت یارانه انرژی، به توسعه نمی‌رسد. محسن دلاویز در نخستین گردهمایی مدیران انرژی صنعت که هم‌زمان با بیست‌وچهارمین نما یشگاه بین‌المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی در محل سالن مروارید نمایشگاه برگزار شد، با بیان این مطلب افزود: پرداخت سالانه ۹۰۰ هزار میلیارد تومان یارانه در شرایطی که بودجه سالانه حدود ۴۰۰ هزار میلیارد تومان است، هیچ توجیه اقتصادی ندارد و لازم است هر چه سریع‌تر، روند غیر بهینه تخصیص یارانه اصلاح شود. وی در عین حال یادآور شد: بدون تردید نمی‌توان یک شبه، مسیر اصلاح الگوی مصرف انرژی را طی کرد و لازم است در این فرآیند، حمایت از دهک‌های کم‌درآمد جامعه به‌طور جدی مورد توجه قرار گیرد. مدیرعامل شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت با اشاره به بند هفت سیاست‌های ابلاغی رهبر معظم انقلاب مبنی بر کاهش ۵۰ درصدی شدت مصرف انرژی تا پایان برنامه تصریح کرد: هم‌اکنون حدود ۶۵ درصد انرژی کشور در بخش خانگی، تجاری و صنعت مصرف می‌شود و نکته حائز اهمیت این است که با اصلاح الگوی مصرف، می‌توان این مقدار مصرف انرژی را در بخش‌های یادشده تا بیش از ۴۰ درصد کاهش داد. وی عنوان کرد: با اقدام‌های شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت در سال‌های ۹۵ و ۹۶ معادل ۳۹ میلیون بشکه نفت خام در مصرف انرژی صرفه‌جویی شده و بی‌شک، ظرفیت بیشتری هم در این حوزه وجود دارد.مدیرعامل شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت، اصلاح الگوی مصرف انرژی را یک الزام خواند و گفت:استقرار مدیریت انرژی در صنایع مختلف نیز از جمله اقدام‌هایی است که به بهبود مصرف کمک می‌کند. در این راستا، تاکنون میزان استقرار سازوکار مدیریت انرژی در مجموعه وزارت نفت به این شرح است: ۶۸ درصد در شرکت ملی پالایش و بخش فرآورده‌های نفتی، ۵۸ درصد در شرکت ملی گاز؛ ایران، بیش از ۴۰ درصد در شرکت ملی صنایع پتروشیمی. وی فرهنگ‌سازی را از الزام‌های بهینه‌سازی مصرف سوخت عنوان کرد و افزود: شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت با توجه به این مهم، پارسل طرحی را با مشارکت دانش‌آموزان کلید زد که پایش‌های این شرکت نشان می‌دهد که طرح، نتایج خوبی هم داشته است.دلاویز پیشنهاد داد که مباحث مرتبط با اصلاح الگوی مصرف انرژی با حمایت وزارت علوم و وزارت آموزش و پرورش، در مدارس و دانشگاه‌های کشور نیز بیش از پیش مورد توجه قرار گیرد.

شرکت پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران در سومین روز برگزاری بیست و چهارمین نمایشگاه بین‌المللی صنعت نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی، قرارداد «تولید صنعتی‌سازی جاذب‌های نانوکربن مخازن گازی» را با پژوهشگاه صنعت نفت امضا کرد. هدف از امضای این قرارداد، افزایش ضریب ایمنی و کاهش هزینه مخازن خودروهای گازسوز بود. مدیر پژوهش و فناوری شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی در آیین امضای این قرارداد گفت: این قرارداد یک‌ساله مربوط به توسعه فناوری ANG برای استفاده در خودروهای گازسوز سبک و سنگین است که ۸۰۰ میلیون تومان ارزش دارد. محمد رضایی با اشاره به محدودیت‌هایی که فشار بالای مخازن سی‌ان‌جی برای خودروها ایجاد کرده بود، گفت: براساس این قرارداد، نانوجاذب‌هایی که توانایی جذب گاز طبیعی را دارند، توسعه خواهند یافت که با قرار گرفتن در مخازن سی‌ان‌جی، فشار مخزن تا ۳۰ بار کاهش می‌یابد که علاوه بر کاهش هزینه‌ها، استفاده از فناوری را به نحو قابل ملاحظه‌ای تسهیل خواهد کرد. وی با تأکید بر لزوم به‌کارگیری ظرفیت‌های موجود در کشور از جمله دارا بودن مخازن گازی و زیرساخت‌های موجود مثل شبکه گازرسانی در کشور افزود: با پیشرفت و به‌کارگیری این فناوری، ظرفیت استفاده از گاز طبیعی که سوخت پاک‌تر و ارزان‌تری است، در سبد سوخت خودروها به نحو قابل ملاحظه‌ای افزایش خواهد یافت. مدیر پژوهش و فناوری شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی با اشاره به بی‌نظیر بودن زیرساخت‌های به‌کارگیری گاز طبیعی فشرده در خودروها تصریح کرد: به‌کارگیری گاز طبیعی فشرده در خودروها، یکی از راهکارهای استفاده از منابع عظیم گازی کشور و به لحاظ اقتصادی و زیست‌محیطی به نفع کشور است.

ایران در مرز تجاری‌سازی فناوری ANG

رئیس پژوهشگاه صنعت نفت ایران نیز در این آیین گفت: نسل بعدی استفاده از گاز طبیعی در خودروها، ANG خواهد بود که در مقایسه با سی‌ان‌جی، از مزیت‌های بیشتری مانند جذب گاز طبیعی و کاهش فشار مخزن برخوردار است. وی افزود: آینده گاز کشور بر گاز طبیعی متمرکز است که خوشبختانه شرکت ملی پالایش و پخش، تشخیص خوبی در این باره داده است. به گفته جعفر توفیقی، اساس این فناوری، نانوجاذب‌ها هستند که پژوهشگاه در این زمینه، دستاوردهای خوبی داشته است و به نتایج مثبتی نیز رسیده‌ایم و امیدواریم با حمایت‌های شرکت ملی پالایش و پخش و با امضای این قرارداد، پس از انجام آزمون‌های میدانی و اثبات فناوری زودتر از موعد یک‌ساله قرارداد، به مرز تجاری‌سازی این تکنولوژی در کشور برسیم. وی با تأکید بر اینکه با توجه به لزوم افزایش سهم گاز طبیعی در سبد سوخت خودروها، این پروژه برای کشور یک پروژه جدی به‌شمار می‌آید، افزود: این فناوری در مرز دانش فنی در دنیا قرار دارد و آمریکانیز از پیشگامان این فناوری در دنیاست که البته هنوز به مرز صنعتی

حاشیه‌های شرکت‌های پالایش نفت ارتقای توان دانش فنی

بیست و چهارمین نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی در حالی به کار خود پایان داد که هر کدام از چهار شرکت اصلی صنعت نفت، به همراه شرکت‌های تابعه حضوری فعال داشتند. شرکت‌های پالایشی توانستند کار خود را در چند وجه به نمایش بگذارند و آن‌تقا دهند که یکی از آنها امضای دو تفاهتنامه با پژوهشگاه صنعت نفت بود. در ادامه بخشی از این رویدادها را می‌خوانید:

کردن آن دست نیافته و در مرحله تحقیق و توسعه است. توفیقی ابراز امیدواری کرد که ایران بتواند به عنوان نخستین کشور در دنیا به این فناوری دست یابد و آن را تجاری‌سازی کند و در سطح ملی و بین‌المللی از دستاوردهای آن بهره‌مند شود.

خودروهای گازسوز در خانه سوخت‌گیری می‌کنند

حمیدقاسمی، مدیر طرح سی‌ان‌جی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی نیز در حاشیه این مراسم گفت: هدف نهایی ما در توسعه فناوری ANG و به‌کارگیری آن به جای سی‌ان‌جی برای سوخت خودروها، افزایش ضریب ایمنی، کاهش هزینه‌ها، تسهیل در سوخت‌گیری و عرضه آن مشابه با ATM‌های بانکی در مکان‌های در دسترس و حتی در پارکینگ خانه‌هاست. وی افزود: با پیشرفت و صنعتی سازی این فناوری، خودروهای گازسوز می‌توانند کمپرسور را داخل خودروها جا داده و حتی به شیر اصلی گاز متصل شوند. با دور‌خیز ایران برای دستیابی به فناوری ANG که هم‌اکنون توجه بسیاری از شرکت‌های معتبر خودروسازی دنیا را به خود معطوف کرده است، تحولی در صنعت خودروهای گازسوز ایجاد خواهد شد. بر پایه این فناوری، فشار ذخیره‌سازی مخازن گاز طبیعی خودروها، از ۲۰۰ بار به ۳۵ بار (حدود یک‌ششم) کاهش و افزون بر افزایش ضریب ایمنی، فضای مورد نیاز برای قرارگیری مخازن گاز طبیعی در خودروها به نحو قابل ملاحظه‌ای کاهش می‌یابد.

ارتقای کیفیت محصولات تولیدی

شرکت پالایش نفت کرمانشاه نیز با پژوهشگاه صنعت نفت «قرارداد تأمین دانش فنی طرح افزایش ظرفیت پالایشگاه نفت کرمانشاه» امضا کرد. هدف از این قرارداد افزایش ظرفیت پالایشی این پالایشگاه تا ۴۰ هزار بشکه و نیز ارتقای کیفیت محصولات تولیدی آن به پور ۵ با پژوهشگاه صنعت نفت ایران بود. سهراب براندیشان، رئیس هیات مدیره پالایشگاه نفت کرمانشاه در این آیین گفت: با اجرایی شدن این طرح، ظرفیت پالایشگاه نفت کرمانشاه به روزانه ۴۰ هزار بشکه می‌رسد و کیفیت محصولات تولیدی آن به پور ۵ ارتقایی یابد. وی اظهار کرد: پالایشگاه نفت کرمانشاه، تنها پالایشگاهی است که توانسته به عنوان صنعت سبز ملی شناخته شود و امیدواریم بتوانیم با اجرایی این طرح با توان متخصصان داخلی، کیفیت محصولات تولیدی را در این پالایشگاه به نحو چشمگیری افزایش دهیم. همچنین جعفر توفیقی، رئیس پژوهشگاه صنعت نفت درباره این قرارداد گفت: دانش فنی این قرارداد، بیش از این تحت لیسانس کشورهای خارجی قرار داشت؛ اما با دستیابی متخصصان داخلی به دانش فنی مورد نیاز، این طرح به صورت کامل با توان فنی متخصصان پژوهشگاه صنعت نفت به انجام خواهد رسید. وی افزود: افتتاح می‌کنیم که در سال رونق تولید، پژوهشگاه صنعت نفت توانسته است با تولید دانش، گام مهمی در رفع وابستگی به کشورهای خارجی بردارد.

خودکفایی کامل

صنعت انتقال نفت ایران در تعمیرات

مدیر کالا در شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران با بیان این که در تعمیرات دستگاه‌ها و تجهیزات به خودکفایی کامل رسیده‌ایم، از تلمین ۸۰ درصدی قطعات مورد نیاز این بخش از صنعت نفت در داخل کشور خبر داد. لوبالقاسم زمانی با اشاره به نام‌گذاری سال «رونق تولید» گفت: امسال هم در ادامه سال گذشته که «حمایت از تولید داخل» نام داشت، شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت بر استفاده از تجهیزات ساخت داخل تأکید دارد.

هوشمندسازی جایگاه‌های سی‌ان‌جی

نایابان امسال

معاون طرح‌های مهندسی مدیریت طرح سی‌ان‌جی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران گفت: هوشمند سازی جایگاه‌های عرضه سی‌ان‌جی ، طرحی است که تا پایان سال آینده باید اجرایی شود. حسین باقری باهم‌برندن طرح هوشمندسازی جایگاه‌های عرضه سی‌ان‌جی افزود: با هوشمندسازی جایگاه‌های سی‌ان‌جی، خودروهایی که فاقد معاینه فنی باشند، مجوز ورود به جایگاه را نخواهند داشت. وی تصریح کرد: اگر خودرو فاقد معاینه فنی به هر نحوی وارد جایگاه شود، بنابر برنامه تعریف شده در سیستم، سوخت‌گیری برای آن خودرو انجام نخواهد شد. وی گفت: باهمکاری بخش‌هایی مانندسازمان ملی استاندارد، تقریباً بسترهای لازم برای معاینه فنی خودروهای گازسوز و امکان سوخت‌گیری آنها در جایگاه‌های عرضه سی‌ان‌جی فراهم شده است. باقری با بیان این که خودروهای سی‌ان‌جی سوز پس ازانجام معاینه فنی در صورت نداشتن ایراد فنی، کارت سلامت دریافت خواهند کرد، کارت سلامت این امکان را می‌دهد تا خودرو در جایگاه بتواند سوخت‌گیری کند. معاون طرح‌های مهندسی مدیریت طرح سی‌ان‌جی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران تبدیل خودروهای دیزلی باری به گازسوز را یکی دیگر از طرح‌های در دست پیگیری این طرح سبک عنوان کرد. وی گفت: گازسوز کردن خودروهای دیزلی باری موجب خواهدشد مصرف گازوئیل درنوگان حمل‌ونقل و به تبع آن آلاننده‌های زیست محیطی کاهش قابل توجهی یابد. باقری تصریح کرد: گازسوز کردن خودروها(سبک‌بازین سوزوسنگین دیزلی) افزون بر کاهش آلاننده‌های زیست محیطی، صرفه اقتصادی قابل ملاحظه‌ای را برای کشور رقم خواهد زد و از محل این صرفه‌جویی می‌توان به سرمایه‌گذاری‌های کلان دربخش‌های مختلف اقدام کرد.

سی‌ان‌جی، راهکار مناسب تنوع بخشی

به‌سبب سوخت

مدیر برنامه‌ریزی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران گفت: استفاده از گاز طبیعی فشرده(سی‌ان‌جی) از جمله راهکارهای تنوع بخشی به سبد سوخت انرژی کشور است. شهرام رضایی گفت: تولید نشدن خودروهای پایه گازسوز استاندارد، تولیدنشدن خودروهای پیمایش بالا، همچنین قابل مقایسه نبودن قیمت سی‌ان‌جی و رقابتی نبودن آن با دیگر سوخت‌ها، عمده چالش‌های کلان دستگاه‌ها، لازم‌ه حرکت در مسیر صحیح توزیع سوخت و توسعه است. وی از همکاری سازمان حفاظت محیط زیست، شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت و پژوهشگاه صنعت نفت در حوزه بهینه‌سازی مصرف سوخت و تنوع بخشی به آن خبر داد.

922 {no

19

نشریه کارکنان صنعت نفت ایران

۶۰۰ جایگاه

زیرپوشش ۵۷ شرکت زنجیرهای

مدیربازرگانی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران با اشاره به اشتیاق جایگاه‌داران برای ورود به شرکت‌های زنجیره‌ای توزیع فرآورده‌های نفتی افزود: هم‌اکنون ۶۰۰ جایگاه عرضه سوخت، زیر پوشش ۵۷ شرکت زنجیره‌ای، خدمات‌رسانی در حوزه سوخت را انجام می‌دهند. علیرضا جب پوربا بیان این که فلسفه وجودی شرکت‌های زنجیره توزیع فرآورده‌های نفتی، کاهش تصدی‌گری دولت و تغییر مناسبات مالی در این حوزه است، گفت: باتوجه به این رویکرد، مسؤولیت ذخیره‌سازی، انتقال، توزیع و فروش به عهده شرکت‌های زنجیره‌ای صاحب‌نشان است و این شرکت‌ها درکنار فعالیت‌های یادشده می‌توانند به مواردی جنبی مانند کنترل‌های کمی، کیفی و ارائه خدمات جانبی بپردازند. وی تصریح کرد: هم‌اکنون زمینه‌های خوبی برای ایجادشرکت‌های زنجیره‌ای فراهم شده است و شاهد استقبال خوبی دراین بخش هستیم. رجب پور گفت: شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران نیز تلاش خواهد کرد که با تغییر درمناسبات مالی درجهت رشداین شرکت‌ها برای خدمات‌رسانی بهتر به مردم گام بردارد. مدیربازرگانی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران درباره استفاده ازظرفیت‌های داخلی درشرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران نیز با بیان این که تجربه نشان داده که درشرایط سخت با محدودیت‌های زیاد، بهترعمل شده است، اظهار کرد: شرایط کنونی موجب شده است که از توانمندی‌ها و ظرفیت‌های موجود به نحوی مطلوب بهره گرفته شود و با اتکا به توان داخلی طرح‌ها و برنامه‌های خود را پیش ببریم. وی تصریح کرد: امسال نیز باتوجه به نام‌گذاری «رونق تولید» از سوی مقام معظم رهبری، تلاش خواهیم کرد که حرکت خود را در این مسیر شتاب دهیم.

مدیربازرگانی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران با اشاره به این که رشد و بالندگی تولید کنندگان و صنعتگران داخلی نیازمند حمایت و پشتیبانی است، یادآورشند: «رونق تولید» نیازمند پشتیبانی سازنده و صنعتگر داخلی است و آنها باید از سوی بخش‌های متولی حمایت‌جدی تری شوند.

وی با اشاره به این که برخی تولیدکنندگان باتولایی بالادر ساخت قطعات مورد نیاز صنعت نفت به دلیل ضعف سرمایه نمی‌توانند در چرخه تولید نقش آفرینی کنند، اظهار کرد: آنها اگر از سوی بخش‌های متولی حمت شوند، به‌طور حتم در کاهش و قطع وابستگی به کشورهای خارجی ایفاگر نقش مهمی خواهند بود.

رجب پور گفت: شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران به عنوان یک مصرف‌کننده آماده بهره‌گیری از توان صنعتگران و سازندگان داخلی در این حوزه است.

مدیربازرگانی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران گفت: این شرکت برای تأمین کالاهای مورد نیاز خود، بیش از بررسی منابع و وندورهای خارجی، به سراغ تولید کنندة ایرانی و محصولات ساخت داخل می‌رود.

وی گفت: تلمین بسیاری از اقلام مورد نیاز حوزه تلمین فرآورده‌های نفتی از طریق مهندسی معکوس یا خلق فناوری با اتکا به سازندگان داخلی محقق شده است؛ به طوری که خریدهای خارجی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران به طور قابل ملاحظه‌ای کاهش یافته است.

^[1] شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران

^[2] شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران

سی‌ان‌جی، نیاز امروز... ضرورت فردا

سعید محمد بیگی - وجود منابع بالقوه گاز طبیعی در ایران و سهم ۱۸ درصدی این انرژی از رزشمند و پاک در دنیا، استفاده از این موهبت خدادادی را ضروری کرده و موجب شده است بهره‌گیری از آن با نگاهی ویژه تر در دستور کار حاکمیت قرار گیرد. امروزه در برخی کشورهای دنیا از این انرژی پاک با عنوان «سی‌ان‌جی» در حوزه حمل و نقل بهره گرفته می‌شود. در ایران نیز «سی‌ان‌جی» از ۱۵ سال پیش تاکنون، روند تکاملی را پیموده و استفاده از آن در بخش حمل و نقل با فراز و فرودهایی تجربه شده است. وجود منابع سرشار، پاک بودن، دسترسی آسان، اقتصادی بودن و بسیاری مزیت دیگر، موجب شده است نگاهی ویژه‌تر به سی‌ان‌جی به عنوان یک صنعت شود. نگاهی که در برخی مقاطع زمانی کم بوده و در چند سال اخیر این توجه را به یک «ضرورت» بدل کرده است. بیست و چهارمین نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی که از ۱۱ تا ۱۴ اردیبهشت برگزار شد، مکان و زمان مناسبی بود تا درباره سی‌ان‌جی و ابعاد مختلف این صنعت نو پا بحث و گفت‌وگو شود. در این دوره از برگزاری نمایشگاه نیز همچون دوره‌های قبل، نشست‌های خبری و همایش‌های متعددی با محورهای مختلف برگزار شد که نشست خبری حمید قاسمی ده چشمه، مدیر طرح احداث جایگاه‌های سی‌ان‌جی شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران و همایش «راهکارهای تنظیم سبب سوخت با توسعه صنعت سی‌ان‌جی» با حضور نمایندگان بخش‌های مرتبط با این صنعت از آن جمله است. گزارش پیش‌رو اشاره‌ای است به موضوع‌های مطرح شده در این نشست خبری و همایشی که با حضور نمایندگان بخش‌های مرتبط با موضوع سی‌ان‌جی در حاشیه نمایشگاه ۲۴ برگزار شد.

سالن ۳۵ با همان ستاد خبری نمایشگاه، کانون برگزاری نشست‌های خبری بود و خبرنگاران رسانه‌های مختلف، مطلق‌بابرنامه در آن حضور یافتند تا آخرین اخبار صنعت نفت را از زبان مدیران آن بشنوند و افکار عمومی را از این اخبار آگاهی بخشد

جمعه ۱۳ اردیبهشت، ساعت ۱۴

نشست سی‌ان‌جی، دومین نشست در سومین روز برگزاری نمایشگاه ۲۴ است. خبرنگاران رسانه‌های مختلف که تا آن زمان اخبار متعددی از نشست‌ها، پانل‌ها و همایش‌ها را به رسانه‌های خود ارسال کرده‌اند، برای پوشش خبری این نشست نیز در ستاد خبری سالن ۳۵ گرد هم می‌آیند تا مردم را از آخرین اخبار حوزه سی‌ان‌جی آگاه‌سازند. قرار است محمد رضایی، مدیر پژوهش و فناوری شرکت ملی فراورده‌های نفتی ایران، حمید قاسمی، مدیر طرح احداث جایگاه‌های سی‌ان‌جی شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران و اردشیر دادرسی، رئیس انجمن صنفی جایگاه‌داران سی‌ان‌جی، پاسخگوی پرسش‌های خبرنگاران در این حوزه (سی‌ان‌جی) باشند.

برنامه‌های خبری فشرده است، بنابراین بدون هیچ فوت وقتی، قاسمی، توضیحات اولیه و اقدام‌های انجام شده درباره سی‌ان‌جی را آغاز می‌کند.

ضرورت افزایش سهم سی‌ان‌جی در سبب سوخت

مدیر طرح احداث جایگاه‌های سی‌ان‌جی شرکت ملی پخش

مدیر طرح احداث جایگاه‌های سی‌ان‌جی شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران در بخشی دیگر از گزارش خود با اشاره به رشد دانش و فناوری صنعت سی‌ان‌جی در کشور اضافه می‌کند: این صنعت در بخش‌های مختلف از جمله ساخت مخزن، کمپرسور و تکنیک‌های تبدیل به دستاوردهای خوبی دست یافته است. وی از فعالیت ۶ کارخانه بزرگ مخزن‌سازی و چهار کارخانه بزرگ کمپرسورسازی در کشور می‌گوید و ادامه می‌دهد: کارخانه‌های فعال در حوزه تولید مخزن، ظرفیت بالایی از ساخت مخزن را به خود اختصاص داده‌اند و کارخانه‌های تولید کمپرسور نیز تا حدود زیادی پاسخ‌گوی نیاز کشور است. قاسمی، مدیر طرح احداث جایگاه‌های سی‌ان‌جی شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران همچنین بلبیان این که در ایران شرکت‌هایی در زمینه ساخت کیت که عضو هدایت‌گر خودرست، در ایران فعالیت می‌کنند، پیشرفت در صنعت سی‌ان‌جی را مطلوب توصیف و اظهار می‌کند: سی‌ان‌جی، صنعتی است که بخش‌های مختلف و متنوعی را فعال می‌کند؛ از جمله شرکت‌هایی که به آنها اشاره شد. وی تصریح کرد: در مجموع در حوزه ساخت تجهیزات سی‌ان‌جی، به حدود ۹۰ درصد خود کفایی دست یافته‌ایم که نکته‌ای قابل توجه است.

افزایش سهم خودروهای سی‌ان‌جی

اطمینان بخشی به مردم درباره استفاده از خودروهای سی‌ان‌جی سوز نکته مهم دیگری است که قاسمی به آن اشاره و تاکید می‌کند. قاسمی با اشاره به وجود ۲۱ میلیون دستگاه خودرو در کشور با بیان این که از این میزان ۱۶ میلیون خودرو بنزین سوز هستند، می‌گوید: لازم است سهم خودروهای بنزینی در سال‌های آینده کاهش یابد و به سهم خودروهای سی‌ان‌جی افزوده شود. مدیر طرح احداث جایگاه‌های سی‌ان‌جی شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران با اشاره به این که هم‌اکنون در سراسر کشور حدود یک میلیون و ۲۰۰ هزار دستگاه وانت و یک میلیون دستگاه تاکسی تردد می‌کنند، می‌گوید: مردم باطمینان کامل می‌توانند خودروهای خود را گازسوز کنند و نگرانی از تبدیل آن به گازسوز نداشته باشند. قاسمی با تاکید بر این که سی‌ان‌جی، مطمئن‌ترین سوخت است و خودروی سی‌ان‌جی سوز هیچ خطری ندارد، افزود: حوادثی که گاهی اوقات رخ می‌دهد، به دلیل دستکاری در مخازن خودروهای گازسوز و یا رعایت نکردن استانداردهای تدوین شده در آنهاست.

ایمنی بالاتر در خودروهای گازسوز

مدیر طرح احداث جایگاه‌های سی‌ان‌جی شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی در پاسخ به پرسش یکی از خبرنگاران درباره حوادث روی داده برای برخی خودروهای سی‌ان‌جی سوز توضیح تکمیلی هم می‌دهد مبنی بر این که از ابتدای اجرای این طرح (گازسوز شدن خودروها) تاکنون ۹۱۸ هزار خودرو در کارگاه‌ها گازسوز شده‌اند که باطمینان می‌گویم هیچ حادثه‌ای برای آنها روی نداده و حوادث تلفاتی افتاده مربوط به خودروهایی بوده که مخازن شان دستکاری شده است.

قاسمی همچنین با مطمئن‌برش مردن زنجیره تامین و توزیع سی‌ان‌جی می‌گوید زیرساخت‌های ایجاد شده در این حوزه، پاسخگوی ۱۰۰ درصدی به نیاز مردم خواهد بود و از این بابت نیز نگرانی وجود ندارد.

وی به انتقاد یکی از رسانه‌ها درباره اینکه سهم سی‌ان‌جی در سبب سوخت کشور با نشست‌های خبری افزایش نمی‌یابد، پاسخ داد: مصرف سی‌ان‌جی در یک ماه گذشته، یک میلیون مترمکعب بر ساعت افزایش یافته است.

مدیر طرح احداث جایگاه‌های سی‌ان‌جی شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی ایران تاکید کرد: افزایش سهم سی‌ان‌جی در سبب سوخت یک یا دو روزه اتفاق نمی‌افتد و فرایندی زمان‌بر است.

بعد از این نشست، قرار است نشست دیگری در حوزه پژوهش و فناوری برگزار و تفاهم‌نامه‌ای در این بخش امضا شود.

قاسمی مطالب کلیدی حوزه سی‌ان‌جی را پایان می‌دهد تا اردشیر دادرسی به عنوان رئیس انجمن صنفی جایگاه‌داران سی‌ان‌جی نیز مطالب خود را در حوزه سی‌ان‌جی این بار از نگاه جایگاه‌داران به خبرنگاران ارائه کند.

افزایش قیمت سی‌ان‌جی با هدف ترغیب سرمایه‌گذاران

دادرسی، سی‌ان‌جی را موضوعی شیرین و در عین حال مهم می‌داند و می‌گوید: سی‌ان‌جی به عنوان یکی از حامل‌های مهم انرژی، پشتیبان صنعت گاز ایران، همچنین پاشنه آشلی در توسعه پایدار و امنیت عرضه انرژی است. وی با اشاره به تعامل‌های سازنده میان شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی و جایگاه‌داران ادامه می‌دهد: یکی از موارد مورد بحث در این حوزه، افزایش قیمت سی‌ان‌جی است که با تعامل دستگاه‌های ذیربط، این مهم محقق شده است.

دادرسی افزود: بنابر مصوبه هیئت وزیران، قیمت سی‌ان‌جی از یکم خرداد ماه امسال، ۳۹۲ ریال افزایش می‌یابد و امید می‌رود با این افزایش قیمت، افزایش ۴۰ درصدی کارمزد جایگاه‌داران، انگیزه سرمایه‌داران برای سرمایه‌گذاران در این صنعت

بسیار مهم و راهبردی نیز رخ دهد. وی با بیان این که این افزایش قیمت، جنبه درآمدی برای دولت ندارد و بیشتر با هدف ارتقای کیفی استانداردها در این صنعت انجام شده است، افزود: درآمد حاصل از این افزایش قیمت با محوریت در سه بخش ضوابط و ملاحظات ایمنی جایگاه‌ها، هوشمندسازی جایگاه‌ها و تست ایمنی و بازرسی مخازن خودرویی و جایگاهی هزینه می‌شود.

صرفه‌جویی میلیاردی

رئیس انجمن صنفی جایگاه‌داران سی‌ان‌جی از ظرفیت‌های خوب اما خالی در حوزه سی‌ان‌جی می‌گوید و ادامه می‌دهد: بیش از ۲۵۰۰ جایگاه سی‌ان‌جی در کشور فعالیت می‌کنند که روزانه ۲۱ میلیون مترمکعب سی‌ان‌جی را توزیع می‌کنند و می‌افزاید: این مقدار جایگزینی سی‌ان‌جی (۲۱ میلیون مترمکعب) موجب شده است تا مصرف و واردات همین مقدار بنزین جلوگیری شود و در اقتصاد کشور نیز نقش آفرینی کند. رئیس انجمن صنفی جایگاه‌داران سی‌ان‌جی با بیان این که هم‌اکنون ظرفیت توزیع گاز طبیعی فشرده (سی‌ان‌جی) در کشور ۴۰ میلیون مترمکعب در روز است، افزود: باید تلاش شود تا افزایش گرایش به استفاده از سی‌ان‌جی، از این ظرفیت خالی به بهترین نحو ممکن استفاده شود.

دادرسی با بیان این که جایگزین شدن روزانه ۱۰ میلیون مترمکعب سی‌ان‌جی با همین میزان فراورده نفتی، موجب می‌شود روزانه پنج میلیون دلار صرفه‌جویی ارزی شود، بر ضرورت استفاده از ظرفیت‌های خالی در صنعت سی‌ان‌جی تاکید می‌کند

ای‌ان‌جی، گامی رو به جلو

دادرسی در بخش دیگری از مطالب خود به انجام برخی فعالیت‌های پژوهشی برای استفاده از جانب‌های ناگوار (ای‌ان‌جی) در مخازن کامپوزیتی اشاره و تفاهم‌نامه امضاشده در این زمینه میان پژوهشگاه صنعت نفت و شرکت ملی پالایش و پخش راگام وحرکت مهمی در صنعت سی‌ان‌جی عنوان کرد.

اصلاح باور غلط مردم در خودروهای گازسوز

محمد رضایی، مدیر پژوهش و فناوری شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی نیز به عنوان یکی دیگر از شرکت‌کنندگان در نشست خبری با محوریت سی‌ان‌جی، مطالبی ارائه به خبرنگاران حاضر در سالن داشت. او همچون دو سخنران دیگر به سی‌ان‌جی و گسترش این صنعت اعتقاد دارد و باورهای نادرست مردم درباره خودروهای گازسوز را عاملی در بی‌امنی آنها برای استفاده از سی‌ان‌جی می‌داند.

مدیر پژوهش و فناوری شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی ایران از هزینه بالای تعمیرات، نبود امنیت و کاهش شتاب خودروها به عنوان سه باور نادرست درباره خودروهای گازسوز در کشور نام می‌برد و می‌گوید: ضرورت ایجاب می‌کند که افزون بر تحریک تقاضا و فرهنگ‌سازی درباره صنعت سی‌ان‌جی، خودروسازان نیز به تولید خودروهای گازسوز توجه بیشتری داشته باشند.

رضایی در این نشست خبری با اشاره به وجود ظرفیت جایگزینی روزانه ۴۰ میلیون مترمکعب گاز با ۴۰ میلیون بنزین در کشور می‌گوید: تنها نیمی از این میزان ظرفیت در کشور فعال است و باید به دنبال راهکارهای افزایش ظرفیت استفاده از سی‌ان‌جی باشیم.

مدیر پژوهش و فناوری شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی با اشاره به این که صنعت سی‌ان‌جی به شدت در آمریکا رو به رشد است، ادامه داد: لازم است با فرهنگ‌سازی لازم سهم سی‌ان‌جی در سبب سوخت کشور به‌عنوان یک نگاه ملی افزایش یابد.

نگاه مثبت به خودروی سی‌ان‌جی سوز

وی با بیان این که بسیاری با طرح این پرسش که آیا شما خود حاضر به تبدیل سوخت ماشین خود به سی‌ان‌جی هستید؟ ادامه داد: جواب من به پرسش دوستان مثبت است و آنها را به استفاده از این سوخت تشویق می‌کنم. به نظر می‌آید توضیحات ارائه شده تا حدود زیادی پاسخ پرسش‌های احتمالی خبرنگاران بوده است. زمان نشست خبری با محوریت سی‌ان‌جی به پایان رسیده است و سالن ستاد خبری باید برای نشست بعدی آماده شود.

no { 922

21

نشریه کارکنان صنعت نفت ایران

01

منطق حکم و ایجاب می‌کند که با توجه به بر خورداری از چنین منبع با ارزشی، افزایش سهم گاز در سبب سوخت خودروها و توسعه صنعت سی‌ان‌جی به عنوان یک ضرورت پیگیری شود.

02

در مجموع در حوزه ساخت تجهیزات سی‌ان‌جی، به حدود ۹۰ درصد خود کفایی دست یافته‌ایم که نکته‌ای قابل توجه است.

03

لازم است سهم خودروهای بنزین سوز در سال‌های آینده کاهش یابد و به سهم خودروهای سی‌ان‌جی افزوده شود.

04

سی‌ان‌جی، مطمئن‌ترین سوخت است و خودروی سی‌ان‌جی سوز هیچ خطری ندارد؛ حوادثی که گاهی اوقات رخ می‌دهد، به دلیل دستکاری در مخازن خودروهای گازسوز و یا رعایت نکردن استانداردهای تدوین شده در آنهاست.

05

سی‌ان‌جی به عنوان یکی از حامل‌های مهم انرژی، پشتیبان صنعت گاز ایران، همچنین پاشنه آشلی در توسعه پایدار و امنیت عرضه انرژی است.

06

ضرورت ایجاب می‌کند که افزون بر تحریک تقاضا و فرهنگ‌سازی درباره صنعت سی‌ان‌جی، خودروسازان نیز به تولید خودروهای گازسوز توجه بیشتری داشته باشند.

20

شنبه ۱۴ اردیبهشت ساعت: ۱۰ صبح

در چهارمین و آخرین روز بیست و چهارمین نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی، همایشی با محوریت سی‌ان‌جی در سالن مروارید خلیج فارس نمایشگاه بین‌المللی برگزار شد. این همایش که با عنوان راهکارهای تنظیم سبب سوخت با توسعه صنعت سی‌ان‌جی و در چند محور از جمله سبب سوخت در بخش حمل و نقل، توسعه ناوگان حمل و نقل سبک و سنگین گازسوز، توسعه جایگاه‌های سی‌ان‌جی و حفظ جایگاه‌های موجود برگزار شده میهمانانی هم داشت میهمانانی همچون خالدهی سردشتی، عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی، پریچهر قزلباش، مدیرکل نظارت بر استانداردهای سازمان ملی استاندارد و اردشیر دادرس، رئیس اتحادیه جایگاه‌داران سی‌ان‌جی که در زمانی کوتاه به طرح مطالبی در حوزه سی‌ان‌جی پرداختند.

ضرورت‌ها و مزیت‌ها

در ابتدا حمیدقلسمی، مدیر طرح احداث جایگاه‌های سی‌ان‌جی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی به عنوان دبیر این همایش، مطالب متنوعی درباره سی‌ان‌جی، ضرورت‌ها و مزیت‌های استفاده از این موهب خدادادی مطرح کرد. وی گفت: شاخص‌های امنیت انرژی در دنیا به سمت مصرف کنندگان گرایش پیدا کرده است و در دنیای کنونی تولید کنندگان انرژی به میزان ۶۰ درصد و مصرف کنندگان به میزان ۴۰ درصد در این زمینه نقش آفرینی می‌کنند. قلمسی افزود: افزون بر تولید و فرآوری، شاخص‌های دیگری مانند فناوری‌های عرضه، قابل قبول بودن سوخت مورد عرضه به لحاظ زیست محیطی و

22

ارزان بودن انرژی نیز از اهمیت بسزایی برخوردار هستند. مدیر احداث جایگاه‌های طرح سی‌ان‌جی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ادامه داد: بنابر پیش‌بینی‌ها، در سال ۲۰۴۰، گاز حجم قابل توجهی از مصرف انرژی دنیا را به خود اختصاص خواهد داد؛ به گونه‌ای که سرمایه‌گذاری در صنعت گاز و جایگزینی آن با نفت را مهم می‌سازد. وی اظهار کرد: از آنجا که استانداردهای آلاینده‌های سال ۲۰۲۵ محدودیت بیشتری را برای سوخت‌های بورو ۵،۴ و ۶ لحاظ خواهد کرد، نیازمند تغییر کیفیت سوخت‌های تولیدی در پایگاه‌های کشور خواهیم بود. قلمسی با اشاره به این که ایران دومین کشور عرضه‌کننده انرژی ارزان در جهان است، تصریح کرد: هر چه میزان توسعه یافتگی کشورها بیشتر باشد، قیمت انرژی در آن کشورها نیز بیشتر است. وی با تأکید بر ضرورت توجه به سرمایه‌گذاری و توسعه صنعت سی‌ان‌جی اظهار کرد: رشد این صنعت در سال ۸۶ نشان می‌دهد استفاده از گاز طبیعی فشرده در حوزه حمل و نقل، در کنترل مصرف بنزین نقش مؤثری داشته است.

ضرورت توجه خودروسازان به تکمیل زنجیره توسعه سی‌ان‌جی

مدیر طرح سی‌ان‌جی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی لازمه تکمیل زنجیره توسعه صنعت سی‌ان‌جی را توجه خودروسازی‌ها به تولید خودروهای پایه گازسوز عنوان و اظهار کرد: در صورتی که روند کنونی تولید خودرو و مصرف سوخت در کشور ادامه یابد، تا سال ۲۲ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری در صنعت پالایش و ۱۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری در صنعت توزیع فرآورده کشور خواهیم بود. وی تسهیل و تولید و واردات خودروهای برقی و هیبریدی و تمام گازسوز، همچنین حمایت از تولید خودروهای پایه گازسوز را از جمله راهکارهای موثر برای حل مسئله مصرف بی‌رویه سوخت در کشور عنوان و اظهار کرد: اگر صنعت سی‌ان‌جی در کشور راه‌اندازی نمی‌شد، در پنج سال گذشته، بعد از کشور آمریکا، بزرگ‌ترین واردکننده بنزین در دنیا بودیم. قلمسی تصریح کرد: ۹۶ درصد پوشش شبکه گازرسانی شهری و ۸۸ درصد پوشش گازرسانی روستایی ظرفیت بسیار مناسبی را در کشور برای عرضه گاز طبیعی به خودروها ایجاد کرده است که باید با برنامه‌ریزی مناسب انجام شده برای توسعه این صنعت که در سه گام طراحی شده است، بالانس مورد نیاز در سبب سوخت کشور ایجاد و سبب انرژی کشور از توازن کافی در میان سوخت‌های مصرفی بهره‌مند شود. قلمسی گفت: برنامه‌ریزی‌های انجام شده برای توسعه صنعت سی‌ان‌جی میزان کار کرد جایگاه‌های سی‌ان‌جی را از هشت ساعت به ۱۴ ساعت در شبانه‌روز افزایش خواهد داد و هدف این است که در بلندمدت، فناوری جانب‌های ناتو کربن (ANG) در مخازن گازی را که تحولی در صنعت سی‌ان‌جی به شمار می‌آید، به مرحله تولید تجاری برسانیم.

آگاه‌سازی مردم

مدیر طرح سی‌ان‌جی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی، آگاه‌سازی مردم از بهره‌وری سوخت پاک سی‌ان‌جی را از جمله ضرورت‌های تحقق توسعه صنعت سی‌ان‌جی در کشور برشمرد و افزود: امیدواریم با برنامه‌ریزی‌های انجام شده برای توسعه این صنعت که در سه گام طراحی شده است، بالانس مورد نیاز در سبب سوخت کشور ایجاد و سبب انرژی کشور از توازن کافی در میان سوخت‌های مصرفی بهره‌مند شود. قلمسی گفت: برنامه‌ریزی‌های انجام شده برای توسعه صنعت سی‌ان‌جی میزان کار کرد جایگاه‌های سی‌ان‌جی را از هشت ساعت به ۱۴ ساعت در شبانه‌روز افزایش خواهد داد و هدف این است که در بلندمدت، فناوری جانب‌های ناتو کربن (ANG) در مخازن گازی را که تحولی در صنعت سی‌ان‌جی به شمار می‌آید، به مرحله تولید تجاری برسانیم.

صرفه‌جویی در مصرف بنزین و گازوئیل

مدیر طرح سی‌ان‌جی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی گفت: با طرح‌های چندگانه تشویقی برای افزایش سهم سی‌ان‌جی در سبب سوخت خودروها در مصرف روزانه ۱۸ میلیون لیتر بنزین و گازوئیل در کشور صرفه‌جویی خواهد شد. حمید

قلمسی با اشاره به وجود ۲۱ میلیون نوع خودرو در چرخه حمل و نقل کشور گفت: تنها محل گازسوز شدن و لنت‌های موجود در چرخه حمل و نقل عمومی، به ترتیب در مصرف روزانه ۱۸ میلیون لیتر بنزین در کشور صرفه‌جویی خواهد شد. وی تأکید کرد: ۱۷۴ هزار تریلی نیز در کشور تردد می‌کنند که با تبدیل این خودروها به گازسوز در مصرف روزانه ۲۷ میلیون لیتر گازوئیل کشور صرفه‌جویی خواهد شد که برابر با ۵۰ درصد گازوئیل مصرفی در کشور است.

برنامه‌های منسجم‌تر و گام‌های علمی‌تر

خالدهی سردشتی، عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی دیگر سخنران همایش راهکارهای تنظیم سبب سوخت با توسعه سی‌ان‌جی، دیدگاه خود را از منظر فردی که در مسند قانون‌گذاری، جایگاهی دارد بیان کرد. وی با اشاره به وجود منابع غنی گاز در کشور بر استفاده از این ظرفیت تأکید و تصریح کرد: با تلاش وزارت نفت امروز، بسیاری از شهرها و روستاهای کشور زیر پوشش گاز طبیعی قرار گرفته‌اند. عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی تأکید کرد: با توجه به در اختیار داشتن این منبع ارزشمند (گاز) لازم است برای استفاده هر چه بیشتر از آن، برنامه‌های منسجم‌تر و علمی‌تری را تعریف کنیم. خالدهی تأکید کرد: با توجه به شرایط کفونی و اعمال تحریم‌های ظالمانه، باید از این ظرفیت بالقوه به عنوان یک وزنه برای پرون رفت از این شرایط استفاده شود. وی با بیان این که دولت و مجلس باید برای استفاده هر چه بیشتر از منبع ارزشمند گاز، برنامه‌های فشرده‌ای را به بخش‌های مختلف به ویژه سوخت خودرو، طراحی کنند، اظهار کرد: باید به گونه‌ای برنامه‌ریزی کرد که از همه شرایط (تحریم و غیر تحریم) استفاده حداکثری کرد.

گازسوز کردن خودروهای سنگین

خالدهی با بیان این که در شرایط کنونی دولت باید برنامه‌ای را به ویژه در حوزه سوخت به مجلس بیورد، بر سرمایه‌گذاری روی خودروهای سنگین برای گازسوز کردن آنها تأکید کرد و گفت: این مهم می‌تواند صرفه‌های اقتصادی خوبی برای کشور به همراه داشته باشد. وی همچنین با اشاره به اهمیت محیط زیست، توسعه ناوگان حمل و نقل عمومی با استفاده از سی‌ان‌جی را عاملی موثر در این زمینه عنوان کرد و افزود: بنابر تعهدات بین‌المللی زیست محیطی، باید در جهت کاهش آلاینده‌های زیست محیطی حرکت کنیم و توسعه ناوگان حمل و نقل عمومی در استفاده از سی‌ان‌جی، می‌تواند به این موضوع کمک بسیاری کند.

یارانه پنهان

خالدهی از پرداخت ۹۰۰ هزار میلیارد تومان یارانه پنهان در بخش انرژی از سوی دولت خبر داد و افزود: این به معنای هدر رفت انرژی است و برای جلوگیری از آن قیمت واقعی انرژی باید مشخص شود. عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی با اشاره به حمایت مجلس شورای اسلامی از استفاده بهتر و بیشتر از گاز طبیعی به عنوان ظرفیتی بالقوه در کشور اظهار کرد: امیدوارم این همایش که هدف آن هم افزایش و هم‌اندیشی متخصصان و کارشناسان این حوزه است، نتایج خوبی برای صنعت سی‌ان‌جی کشور داشته باشد. پریچهر قزلباش مدیر کل نظارت بر استانداردهای سازمان ملی استاندارد که به نمایندگی از سازمان ملی استاندارد به همایش راهکارهای تنظیم سبب سوخت دعوت شده بود، چند دقیقه‌ای صحبت کرد و از استاندارد سازی در جایگاه‌های سی‌ان‌جی گفت.

نظارت بر استاندارد جایگاه‌های سی‌ان‌جی

وی از راه‌اندازی سامانه نظارت بر استانداردهای جایگاه‌های سی‌ان‌جی خبر داد و افزود: امسال ۸۰ هزار مخزن ذخیره در دو هزار ۴۶۰ جایگاه بازرسی می‌شود. قزلباش افزود: طبق قوانین، سازمان استاندارد موظف به نظارت اجرایی بر جایگاه‌ها و خودروهای سی‌ان‌جی سوزاست و بر همین اساس از سال ۹۲ به این عرصه‌ها ورود کرده است.

مدیر کل دفتر نظارت بر معیارهای مصرف انرژی و محیط زیست سازمان ملی استاندارد ایران با تأکید بر این موضوع که اخیراً آئین‌نامه‌ای مصوب شده است که ناظرین سازمان ملی استاندارد در جایگاه‌ها مستقر شوند، تصریح کرد: هم اکنون به ۱۴۶۰ جایگاه ورود کرده‌ایم و موفق به نظارت ۹۵ درصد جایگاه‌ها شده‌ایم.

وی با اشاره به تأثیر نظارت بر جایگاه‌های سی‌ان‌جی گفت: این موضوع موجب شده است تا موارد نشتی در جایگاه‌ها شناسایی و به رفع آن اقدام شود.

قزلباش با بیان این که سازمان ملی استاندارد مالکان جایگاه‌ها را به عقد قرارداد با شرکت‌های ناظر ترغیب کرده است، تصریح کرد: این شرکت‌ها در مدت ۶ ماه، بازرسی و آزمون بیش از هفت هزار مخزن سی‌ان‌جی انجام داده‌اند.

لزوم توسعه صنعت سی‌ان‌جی

اردشیر دادرس، رئیس انجمن صنفی جایگاه داران سی‌ان‌جی نیز که یکی دیگر از سخنرانان دعوت شده به همایش راهکارهای تنظیم سبب سوخت با توسعه صنعت سی‌ان‌جی بود، حرف‌هایی را زد که در نشست خبری مشترک با مدیر طرح احداث جایگاه‌های سی‌ان‌جی به آنها اشاره کرده بود.

افزایش کار مزد جایگاه داران، افزایش قیمت سی‌ان‌جی، ضرورت توسعه صنعت سی‌ان‌جی، استفاده از ظرفیت‌های خالی جایگاهی و... از جمله مطالبی بود که رئیس انجمن صنفی جایگاه داران سی‌ان‌جی به آنها پرداخت.

در دو ساعت برگزاری همایش راهکارهای تنظیم سبب سوخت با توسعه صنعت سی‌ان‌جی، مطالب گوناگونی در حوزه سی‌ان‌جی مطرح شد. مطالبی که همگی آنها بر ضرورت توسعه صنعت سی‌ان‌جی تأکید داشت.

بدون تردید، صنعت سی‌ان‌جی در ایران با توجه به منابع گازی موجود در آن فضای رشد است و از آنجا که قرن آینده، قرن گاز است، ایجاب می‌کند که بیش از پیش باید به توسعه صنعت سی‌ان‌جی پرداخت.

صنعت سی‌ان‌جی، نیاز امروز است و ضرورت فردا...

no 922

23

نشریه کارکنان صنعت نفت ایران

01

بنابر پیش‌بینی‌ها، در سال ۲۰۴۰، گاز حجم قابل توجهی از مصرف انرژی دنیا را به خود اختصاص خواهد داد به گونه‌ای که سرمایه‌گذاری در صنعت گاز و جایگزینی آن با نفت را مهم می‌سازد.

02

در صورتی که روند کنونی تولید خودرو و مصرف سوخت در کشور ادامه یابد، نیازمند ۲۲ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری در صنعت پالایش و ۱۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری در صنعت توزیع فرآورده کشور خواهیم بود.

03

اگر صنعت سی‌ان‌جی در کشور راه‌اندازی نمی‌شد، در پنج سال گذشته، بعد از کشور آمریکا، بزرگ‌ترین واردکننده بنزین در دنیا بودیم.

04

مشعل - بیست و چهارمین نمایشگاه بین المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی یازدهم تا چهاردهم اردیبهشت ماه در محل دائمی نمایشگاه بین المللی تهران با حضور شرکت های داخلی و خارجی برگزار شد و فارغ از حضور و مشارکت بسیاری از شرکت ها، حواشی و برنامه های جنبی در نمایشگاه رخ داد که بسیاری از آنها زمینه ساز تحولاتی در آینده است. در عین حال بسیاری از مدیران زیر مجموعه های صنعت نفت با حضور رسانه های داخلی و خارجی، گزارشی از اقدام های خود ارائه داده و درباره برنامه های آینده خود هم صحبت کردند.

شرکت ملی صنایع پتروشیمی در روزهای نمایشگاه به جز دید و بازدیدهای نمایشگاهی و اعلام برنامه ها و گفت و گوی مدیران با رسانه ها، یک نشست خبری را هم با حضور مدیر عامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی و جمعی از مدیران آن و اصحاب رسانه برگزار کرد. در این نشست بهزاد محمدی آمارهایی از صنعت پتروشیمی و برنامه های آینده آن مطرح و اعلام کرد که تا ۱۴۰۰ بیش از ۱۸ طرح پتروشیمی افتتاح می شوند و درآمد حاصل از فروش محصولات پتروشیمی با ۴۶ درصد افزایش ۲۵ میلیارد دلار می رسد.

وی با اشاره به درآمدزایی صنعت پتروشیمی برای کشور گفت: صنعت پتروشیمی پنگاه اقتصادی نیست؛ این صنعت امروزی یک نظام اقتصادی به شمار می رود و با توجه به نقش مهم آن درآمدهای ارزی کشور، اهمیت فوق العاده ای دارد. در یک نگاه کلان ما در صنعت پتروشیمی حدود ۲۵۳ میلیون تن خوراک را گرید محصول پلیمری و ۴۴ تن محصول شیمیایی که در صنعت پتروشیمی تولید می شود، ۳۱ میلیون تن خوراک را پتروشیمی قابل فروش داریم که از این ۳۱ میلیون تن محصول پتروشیمی ۲۲۵ میلیون تن محصول پلیمری، حدود ۳۰۰ میلیون تن محصول پلیمری، حدود ۳۱ میلیون تن خوراک را گازی را دوسوم و یک سوم را نیز خوراک های مایع تشکیل می دهند. محمدی با بیان اینکه دوهاب عملیاتی در صنعت پتروشیمی وجود دارد، عنوان کرد: دوهاب نخست در منطقه ماهشهر و دوهاب دوم نیز در منطقه عسلویه قرار دارد و بخش سوم تولیدات ما را نیز مجتمع های دیگر تشکیل می دهد، همچنین در هاب عسلویه ۱۶ مجتمع تولیدی پتروشیمی وجود دارد و در هاب ماهشهر نیز ۲۰ مجتمع ایجاد شده است و در دیگر مناطق کشور نیز ۱۹ مجتمع تولیدی وجود دارد که در مجموع ۵۵ مجتمع را تشکیل داده است و ۲۵.۳ میلیون تن خوراک را نیز دریافت می کنند.

وی به اشتغال زایی صنعت پتروشیمی اشاره کرد و افزود: اکنون در مجموعه ها و مجتمع ها و طرح های در حال اجرا ۶۷ هزار نیروی انسانی به صورت مستقیم مشغول فعالیت هستند و ۴۱ هزار نفر نیز در پروژه های مافعالیت می کنند. مدیر عامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی یادآور شد که محصولات پتروشیمی ۳۰ مقصد صادراتی اعم از اروپا، آسیا و کشورهای مختلف دیگر دارد و چند صد مشتری نیز در نقاط مختلف دنیا و با تنوع محصولات دارد و همین موضوع این صنعت را تبدیل به صنعتی تاب آور کرده است.

محمدی با اشاره به قراردادی که در ایام نمایشگاه برای تولید کاتالیست متانول به امضا رسیده از برنامه مفصل این مجموعه برای تولید انواع کاتالیست های مورد نیاز پتروشیمی، خبر داد و گفت: در سال ۹۸ کارخانه تولید کاتالیست پلی اتیلن سبک در لرستان به بهره برداری می رسد و ما در بخش

24

نگاهی به برنامه های پتروشیمی در بیست و چهارمین نمایشگاه بین المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی

پتروشیمی تحریم ناپذیر است

وی ادامه داد: حجم کل محصولات تولیدی پتروشیمی ما حدود ۵۵ میلیون تن است که بخشی از این محصول به شکل داخلی مصرف می شود و بخش قابل فروش این محصولات ۳۱ میلیون تن محصول در سه حوزه پلیمری، شیمیایی و غیر شیمیایی است.

مدیر عامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی با اشاره به ۱۸ گروه محصول پلیمری، حدود ۳۰۰ میلیون تن محصول پلیمری و ۴۴ تن محصول شیمیایی که در صنعت پتروشیمی تولید می شود، ۳۱ میلیون تن خوراک را پتروشیمی قابل فروش داریم که از این ۳۱ میلیون تن محصول پتروشیمی ۲۲۵ میلیون تن محصول پلیمری، حدود ۳۰۰ میلیون تن خوراک را گازی را دوسوم و یک سوم را نیز خوراک های مایع تشکیل می دهند. محمدی با بیان اینکه دوهاب عملیاتی در صنعت پتروشیمی وجود دارد، عنوان کرد: دوهاب نخست در منطقه ماهشهر و دوهاب دوم نیز در منطقه عسلویه قرار دارد و بخش سوم تولیدات ما را نیز مجتمع های دیگر تشکیل می دهد، همچنین در هاب عسلویه ۱۶ مجتمع تولیدی پتروشیمی وجود دارد و در هاب ماهشهر نیز ۲۰ مجتمع ایجاد شده است و در دیگر مناطق کشور نیز ۱۹ مجتمع تولیدی وجود دارد که در مجموع ۵۵ مجتمع را تشکیل داده است و ۲۵.۳ میلیون تن خوراک را نیز دریافت می کنند.

محمدی به ارزآوری صنعت پتروشیمی اشاره و عنوان کرد: از فروش ۳۱ میلیون تن محصول پتروشیمی ۱۷۰۱ میلیارد دلار درآمد کسب می کنیم که از این میزان ۱۲۰۱ میلیارد دلار درآمد ارزی حاصل از صادرات بوده و ۵ میلیارد دلار نیز ارزش محصولاتی است که در داخل کشور و در بورس عرضه می شود.

وی به اشتغال زایی صنعت پتروشیمی اشاره کرد و افزود: اکنون در مجموعه ها و مجتمع ها و طرح های در حال اجرا ۶۷ هزار نیروی انسانی به صورت مستقیم مشغول فعالیت هستند و ۴۱ هزار نفر نیز در پروژه های مافعالیت می کنند. مدیر عامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی یادآور شد که محصولات پتروشیمی ۳۰ مقصد صادراتی اعم از اروپا، آسیا و کشورهای مختلف دیگر دارد و چند صد مشتری نیز در نقاط مختلف دنیا و با تنوع محصولات دارد و همین موضوع این صنعت را تبدیل به صنعتی تاب آور کرده است.

محمدی با اشاره به قراردادی که در ایام نمایشگاه برای تولید کاتالیست متانول به امضا رسیده از برنامه مفصل این مجموعه برای تولید انواع کاتالیست های مورد نیاز پتروشیمی، خبر داد و گفت: در سال ۹۸ کارخانه تولید کاتالیست پلی اتیلن سبک در لرستان به بهره برداری می رسد و ما در بخش

از بررسی به دو گزینه رسیدیم که تا پایان خردادماه جمع بندی و منطقه نهایی در طرح توسعه ای منطقه ویژه اقتصادی ماهشهر اعلام خواهد شد.

امضای نخستین قرارداد تأمین کاتالیست تولید متانول

اما در حاشیه بیست و چهارمین نمایشگاه بین المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی، نخستین قرارداد تأمین کاتالیست تولید متانول میان شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی و پتروشیمی سیلان نیز به امضا رسید. براساس نتایج تلاش های شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی برای ساخت کاتالیست بومی سنتز متانول و انجام تست های لازم و پایلوت، قرارداد تأمین این کاتالیست با شرکت صنایع پتروشیمی سیلان (از زیرمجموعه های شرکت انرژی سپهر) امضا شد.

مدیر عامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی گفت: فروش محصولات پتروشیمی در مقابل فروش نفت، شرایط متفاوتی دارد و به عنوان نمونه همچون نفت مبادی مشخص صادراتی و نفتکش های عظیم قابل ردیابی ندارد. پتروشیمی حداقل ۲۵۰ نوع محصول با صنایع خریدار به دهها مقصد صادراتی دارد و به همین دلیل انعطاف پذیری اش بالاست. به عبارتی صنعت پتروشیمی شرایط مختلفی در حمل زمینی و دریایی دارد و تنوع محصول و مشتری نمی گذارد این صنعت تحریم پذیر باشد در عین حال با همکاری هلدینگ های صادراتی کار گروه تحریم را تشکیل داده ایم و از هفته آینده

نشست های این کار گروه برگزار می شود.

وی ادامه داد: ما باید به دنبال انتقال فناوری باشیم و افزون بر دانش فنی تولید کاتالیست باید به دنبال دانش فنی فرایند خاص باشیم و شرکت ملی صنایع پتروشیمی نیز در طرح MTP به عنوان ریسک پذیر سرمایه گذاری حضور خواهد داشت، زیرا پلی پروپیلنی که از متانول تهیه می شود، به عنوان خاویار صنعت پتروشیمی در تولید اشتغال بسیار راهگشاست. وی درباره انتخاب زمین طرح توسعه صنعت پتروشیمی در ماهشهر نیز گفت: هم اکنون ۶ گزینه زمین در منطقه ماهشهر وجود دارد و پس

روزهای پررنگ پژوهشگاه صنعت نفت در نمایشگاه

پژوهشگاه صنعت نفت، به عنوان یکی از پرکارترین غرفه های زیرمجموعه صنعت نفت در بیست و چهارمین نمایشگاه نفت، در این چهار روز سه توافق نامه، پنج تفاهم نامه، دو موافقت نامه و شش قرارداد را به امضا رساند. یکی از این تفاهم نامه ها، تفاهم همکاری میان پژوهشگاه صنعت نفت و سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران بود.

جعفر توفیقی، رئیس پژوهشگاه صنعت نفت در حاشیه امضای این تفاهم نامه گفت: سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، سازمانی بسیار ریشه دار و دارای نقشی برجسته در صنایع مختلف است. وی تصریح کرد: شرایط ایجاد می کند مراکز پژوهشی بیش از پیش توانمندی های خود را به اشتراک گذارند و خلا حضور شرکت های بین المللی را در این شرایط پر کنند تا سرانجام بتوانیم برای صنعت عظیم نفت گام های موثری برداریم.

روز آمد کردن دانش فنی فرایند ایزومر یزاسیون

یکی دیگر از این تفاهم نامه ها، تفاهم همکاری پژوهشگاه صنعت نفت و شرکت اکسیر نوین فرایند آسیا با هدف روزآمد کردن دانش فنی فرایند ایزومر یزاسیون بود. جعفر توفیقی، رئیس پژوهشگاه صنعت نفت و جلیل سجلی، رئیس هیئت مدیره شرکت اکسیر نوین فرایند آسیا در جهت روزآمد کردن دانش فنی فرایند ایزومر یزاسیون، رئیس همکاری در توسعه بازار و فروش دانش فنی فرایند، این تفاهم نامه را امضا کردند. همکاری برای توسعه سینی تیک کاتالیست های ایزومر یزاسیون موجود و ساخته شده توسط شرکت اکسیر نوین (پایه آلومینا و پایه زئولیت) و مدل سازی و بهینه سازی کلرای اکتور ایزومر یزاسیون، از دیگر مفاد این تفاهم نامه است.

راه اندازی آزمایشگاه های مرجع نفت

توافقنامه همکاری های فنی، نظارتی، آموزشی، پژوهشی و اجرایی به منظور تجهیز، استقرار و راه اندازی آزمایشگاه های مرجع نفت، فرآورده های نفتی، گاز و میعانات در منطقه آزاد قشم، یکی دیگر از تفاهم نامه های مشترک با پژوهشگاه صنعت نفت موسسه آموزش عالی قشم و شرکت مشاوران آزما می نفت ایرانیان بود که در حاشیه نمایشگاه نفت امسال امضا شد. این

توافقنامه سه جانبه با هدف تقویت و تعمیق ارتباط موثر و فعال در راستای توسعه اشتغال در جزیره قشم به صورت مستقیم و غیر مستقیم و همکاری در تهیه و تدوین بسته های آزمایشگاهی، پژوهشی و آموزشی بر اساس استانداردهای ملی و بین المللی مرتبط با موضوع توافقنامه امضا شده است. از دیگر اهداف این توافقنامه به حضور فعال در حوزه پژوهش و آزمایشگاهی و آموزشی در جزیره قشم و حوزه خلیج فارس می توان اشاره کرد.

مطالعات امکان سنجی پایلوت از دیاد برداشت

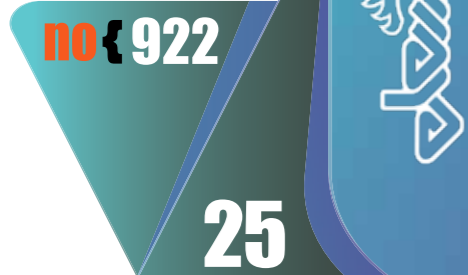
پژوهشگاه صنعت نفت، تفاهم نامه دیگری را هم با شرکت توسعه پترو ایران در زمینه مطالعه جامع میدان ها، فناوری های نوین در بهبود تولید چاه محور و مطالعات امکان سنجی پایلوت از دیاد برداشت امضا کرد که بهبود برداشت چاه محور (از دیاد برداشت زودبازده)، مطالعه جامع مخازن، ارائه طرح توسعه میدان ها و آماده سازی مطالعات امکان سنجی پایلوت از دیاد برداشت، از مهم ترین اهداف این تفاهم نامه است.

تفاهم نامه همکاری با دانشگاه آزاد تبریز

پژوهشگاه صنعت نفت و دانشگاه آزاد تبریز برای همکاری های فناورانه تفاهم نامه همکاری امضا کردند. جعفر توفیقی، رئیس پژوهشگاه صنعت نفت با اعلام اینکه دانشگاه آزاد تبریز در توسعه بازار و فروش دانش فنی فرایند، این تفاهم نامه را امضا کردند. همکاری برای توسعه سینی تیک کاتالیست های ایزومر یزاسیون موجود و ساخته شده توسط شرکت اکسیر نوین (پایه آلومینا و پایه زئولیت) و مدل سازی و بهینه سازی کلرای اکتور ایزومر یزاسیون، از دیگر مفاد این تفاهم نامه است.

جعفر توفیقی، رئیس پژوهشگاه صنعت نفت در این مراسم با اشاره به اهمیت تولید با اتکا بر پایه دانش داخلی، افزود: تولید براساس دانش داخلی سبب افزایش اشتغال زایی، شرکت های دانش بنیان و استارت آپ ها می شود. وی با بیان اینکه تجاری سازی حسگر های گازی، آب، خاک سبب کاهش واردات و خودکتابی در کشور می شود، اظهار کرد: این حسگرها در شرکت نفت فلات قاره و شرکت پاپانه های نفتی ایران در جزیره خارک به صورت پایلوت استفاده شده است.

جعفر توفیقی: شرایط ایجاد می کند مراکز پژوهشی بیش از پیش توانمندی های خود را به اشتراک گذارند و خلا حضور شرکت های بین المللی را در این شرایط پر کنند تا سرانجام بتوانیم برای صنعت عظیم نفت گام های موثری برداریم.

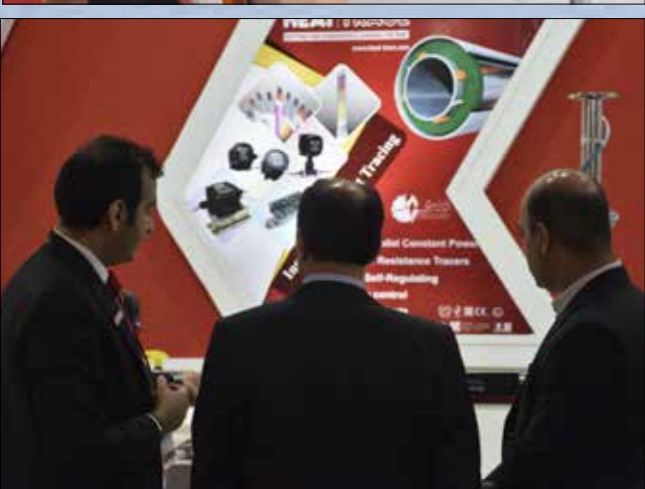
نشریه کارکنان صنعت نفت ایران

رونمایی از ۵۵ دستاورد فناوریانه پژوهشگاه نفت

در کنار برنامه ها و تفاهم نامه های مشترک از پنج دستاورد فناورانه پژوهشگاه صنعت نفت نیز در حاشیه بیست و چهارمین نمایشگاه بین المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی برای اطلاع عموم رونمایی شد. فناوری های طراحی و توسعه سامانه MICRO CHP، تجاری سازی سنسورهای گازی، آب، خاک، روغن کمپرسور هوا SSR Ultra، Coolant، کاتالیست واحد RCD پالایشگاه اراک و سیلیس کروی توخالی پنج دستاورد جدید پژوهشگاه صنعت نفت هستند که رونمایی شدند. جعفر توفیقی، رئیس پژوهشگاه صنعت نفت در این مراسم با اشاره به اینکه نیاز داریم صنعت و اقتصاد کشور به سمت اقتصاد و صنعت دانش بنیان حرکت کند، اظهار کرد: تجربه جهانی نشان می دهد که ارزش افزوده بیشتر مرسوم توجه هر چه بیشتر به دانش و مراکز دانشی و پژوهشی است. وی با بیان اینکه محدودیت های بین المللی اعمال شده برای کشور، فرصت بسیار خوبی برای استفاده از توانمندی های داخلی است، افزود: پژوهشگاه صنعت نفت تنها به نیازهای جاری صنعت نفت نگاه نمی کند، بلکه به دنبال کسب فناوری های نو برای توسعه و پیشبرد هر چه بهتر و بیشتر صنعت نفت در آینده است. ابراهیم طالقانی، سرپرست مدیریت پژوهش و فناوری شرکت ملی نفت ایران نیز در این مراسم با اشاره به اهمیت تولید با اتکا بر پایه دانش داخلی، افزود: تولید براساس دانش داخلی سبب افزایش اشتغال زایی، شرکت های دانش بنیان و استارت آپ ها می شود. وی با بیان اینکه تجاری سازی حسگر های گازی، آب، خاک سبب کاهش واردات و خودکتابی در کشور می شود، اظهار کرد: این حسگرها در شرکت نفت فلات قاره و شرکت پاپانه های نفتی ایران در جزیره خارک به صورت پایلوت استفاده شده است.

حاشیه نمایشگاه بیست و چهارم

بیست و چهارمین نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی صبح روز چهارشنبه (۱۱ اردیبهشت‌ماه) در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران آغاز به کار کرد و روز شنبه (۱۴ اردیبهشت‌ماه) به کار خود پایان داد. این نمایشگاه با حضور نمایندگان ۲۱ کشور و با برپایی ۱۰۴۷ غرفه به نمایندگی از شرکت‌های داخلی و ۱۰۶ غرفه به نمایندگی از شرکت‌های خارجی برگزار شد.

عکس: حسن شجاعی

گشت و گذاری خاطره انگیز
در نگین کویر ایران

از برج ساعت تا سائاط‌های یزد

(بخش دوم)

سینم اعماری - گشت و گذار در شهر باستانی یزد و دیدن جاذبه‌های شگفت‌انگیز آن، علاوه بر اینکه شکوه و عظمت تاریخی این نقطه از ایران را به رخ می‌کشد، بازدیدکنندگان را به عمق تاریخ می‌برد و اندکی در خود غرق می‌کند، لحظاتی که تجربه‌اش بسیار لذت‌بخش است. در ادامه و در بخش دوم آشنایی با جاذبه‌های اولین شهر خشتی دنیا به معرفی دیگر جاذبه‌های یزد پرداخته‌ایم.

برج ومیدان ساعت

قدیمی ترین و اولین ساعت شهری ایران در میدانی نصب شده که به آن میدان وقت‌الساعت می‌گویند. این میدان دارای برجی قدیمی است که به دوران قاجار برمی‌گردد. برج ساعت یزد، ساختمانی خشتی به شکل مکعب مستطیل است که طاق‌ها و قوس‌ها، تزیینات آجری و کاشیکاری‌های به کار رفته در آن، جلوه‌ای خاص به آن داده‌است. این بنای تاریخی در سال ۱۳۷۸ در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسیده است.

نشانی: تقاطع بلوار بسیج، خیابان امام خمینی

موزه آب

این موزه خانه‌ای پنج طبقه است که با حضور در آن غرق تاریخ چند هزار ساله آب در این مرز و بوم می‌شوید. در موزه آب یزد که در شمال میدان امیرچخماق جا خوش کرده، کاریز یکصد ساله‌ای دیده می‌شود که از میان این خانه عبور می‌کند. در پشت بام این خانه قدیمی هم چاه‌خانه‌ای قرار دارد که به وسیله چرخ چاه از آن آب می‌کشیدند و آب‌انبار خانه را که در طبقه همکف بود، پر می‌کردند.

نشانی: خیابان امام، شمال میدان امیرچخماق، خیابان قیام

دروازه قرآن

کویر دروازه قرآن یزد، یکی دیگر از کویرهای منحصر به فرد استان یزد است که در نزدیکی شهر خودنمایی می‌کند و جاذبه‌های متفاوت را در خود جای داده‌است. با حضور در این منطقه کویری با منظره‌ای چشم‌نواز و دریاچه‌ای در میان شن‌ها و رمل‌ها روبه‌رو می‌شوید که از پساب تصفیه فاضلاب یزد درست شده که به حوض جعفر معروف است.

از جمله امکاناتی که در این منطقه وجود دارد، می‌توان به به‌شترسواری، پرواز با کایت‌باگی، اسکی روی شن، پرواز با پاراگلایدر، زیپ لاین، رستوران شیشه‌ای، موسیقی زنده، موتور چهارچرخ و... دیگر اشاره کرد.

نشانی: یزد، کویر دروازه قرآن

هتل موزه فهادان

این ساختمان تاریخی که در دوره قاجار ساخته شده، اولین هتل موزه ایران است که حدود ۲۵۰ سال پیش در اختیار خانواده تجاری به نام تهرانی بود. هتل موزه فهادان که در قلب شهر تاریخی یزد خودنمایی می‌کند، ۲۸ اتاق دارد. از خصوصیات منحصر به فرد این هتل موزه می‌توان به گنجینه‌های مختلفی از آثار تاریخی و قدیمی آن

اشاره کرد؛ گنجینه‌هایی که جذابیت‌ها بیش را دوچندان کرده‌است. **نشانی:** خیابان امام خمینی، خیابان فهادان، مقابل زندان تاریخی اسکندر

بازار مسگرها

این بازار حدود ۶۰۰ سال پیش ساخته شده‌است. به مرور مسگرها در آن جمع شدند تا به بازار مسگرها تبدیل شد. هنر مسگری در زمان‌های نه‌چندان دور در بیشتر شهرهای ایران رونق زیادی داشت که یزد هم از این قاعده مستثنا نبود. رونق مسگری و ساخت ظروف مختلف مسی باعث شده این بازار همچنان سرپا بماند. در بازار مسگرهای یزد بیش از ۶۰ باب مغازه مسگری فعال بود، اما امروزه برخی تغییر کاربری داده‌اند و صنایع دستی و پوشاک می‌فروشند. با این حال دیدن این بازار قدیمی حسی فوق‌العاده به بازدیدکنندگان منتقل می‌کند که نباید دیدن آن را از دست داد.

نشانی: خیابان قیام، حوالی حمام خان

بانک شاهی

این بانک، یکی از قدیمی‌ترین بانک‌های استان یزد است که در زمان ناصرالدین شاه ساخته شد. بانک شاهی یزد بنایی آجری دارد که در قسمت‌های بالایی سردر ورودی، گچبری‌های گلدانی برجسته‌ای روی دیوار حیاط و چهارسوق بانک دیده می‌شود. در های اصلی بانک که همگی چوبی هستند، شیشه‌های رنگی زیبایی دارند که در نوع خود جالب توجه است. در حال حاضر از این بنای تاریخی به‌عنوان نمایشگاه و انجمن‌های هنرهای تجسمی استفاده می‌شود. بانک شاهی در سال ۱۳۷۷ به ثبت ملی رسیده‌است.

نشانی: خیابان قیام، میدان خان

عمارت بوستان ناجی

عمارت بوستان ناجی یکی از باغ‌های یزد است که به دوره قاجار برمی‌گردد. این عمارت پس از اهدا به شهرداری به صورت بوستان درآمد. این بوستان که در مسیر قنات نجف آباد قرار دارد، علاوه بر جنبه‌های تاریخی، امکانات رفاهی مناسبی برای بازدید و استراحت به گردشگران ارائه می‌دهد. در بوستان ناجی، عمارتی به چشم می‌خورد که بر زیبایی‌های بوستان افزوده‌است. این بوستان به عنوان سی‌ویکمین باغ ثبتی استان یزد، در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسیده‌است.

نشانی: بلوار شهید حسن دشتی، مسیر قنات نجف آباد

بازار زرگرها

بازار تاریخی زرگری شهر یزد که قدمتی ۲۰۰ ساله دارد، یکی از جاذبه‌های گردشگری این شهر کویری است. این بازار، یکی از بازارهای قدیمی و پررونق یزد است که در سال ۱۳۸۲ در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسیده‌است. همان‌طور که می‌دانید طلا یزد از ویژگی‌های خاصی برخوردار است، پس اگر به دیدن طلاهای خاص علاقه‌مند هستید، دیدن این بازار را فراموش نکنید. **نشانی:** شمال خیابان قیام

آتشکده بهرام

این آتشکده که یکی از جاذبه‌های شاخص یزد به‌شمار می‌رود، ارزش زیادی برای زرتشتیان دارد. این بنای تاریخی که در دوران پهلوی اول ساخته شده و به آتشکده وهرام نیز معروف است، آتش مقدس وهرام را با قدمتی بیش از ۱۵۰۰ سال در خود دارد. از جذاب‌ترین تزیینات ساختمان آتشکده، می‌توان به نگاره فروهر که بر بالای ورودی آن خودنمایی می‌کند، اشاره کرد. آتشکده یزد در سال ۱۳۷۸ در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسیده‌است.

نشانی: خیابان آیت‌الله کاشانی، کوچه آتشکده

خانه‌های قدیمی

مانند بسیاری از شهرهای تاریخی کشورمان، یزد هم خانه‌های قدیمی و تاریخی زیادی دارد که از ویژگی‌های منحصر به فرد آنها می‌توان به وضعیت استقرارشان در جهت قبله اشاره کرد. حضور در این خانه‌ها شما را در خود غرق می‌کند و به عمق تاریخ می‌برد. از جمله این خانه‌های زیبا که معماری خاص خودشان را دارند می‌توان به خانه لاری‌ها، حیرانی، شیخ پور، محمودی، شاه شجاع، خانه **نشانی:** بافت قدیم یزد

زورخانه صاحب‌الزمان

این زورخانه بزرگ‌ترین زورخانه استان یزد است. بنای که در میان مجموعه امیرچخماق قرار گرفته‌است، در واقع زورخانه صاحب‌الزمان، در نتیجه تغییر کاربری مخزن آب‌انبار پنج‌باغ امیرچخماق است که به‌همت

پهلوان علی درهمی (معروف به محمدمشتی) در سال ۱۳۸۰ مجوز تغییر کاربری گرفت و به زورخانه تبدیل شد. حدود دو سال طول کشید تا آب‌انبار به زورخانه تبدیل و درهایش روی بازدیدکنندگان باز شود. **نشانی:** میدان امیرچخماق، کوچه بازار مازاری

بقعه دوازده امام

بقعه دوازده امام از آثار به‌جامانده از دوران سلجوقیان است که گنبد آن نمونه‌ای بارز از معماری این دوره محسوب می‌شود. برخلاف اسم این مکان، سنگ قبری در آن دیده نمی‌شود و گفته می‌شود که در دوران مختلف، سنگ‌ها را به تاراج برده‌اند. این اثر تاریخی اهمیت زیادی از نظر سبک بنا، نقش و نگار و کتیبه کوفی رنگی در معماری اسلامی دارد. این اثر قدیمی‌ترین بنای سرپای مانده یزد است. بقعه دوازده امام که کسی نمی‌داند چرا و چگونه به دوازده امام معروف است در سال ۱۳۱۳ در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسید. **نشانی:** بافت قدیم، محله مه‌آباد، جنب زندان اسکندر

حمام ابوالمعالی

این بنا که در قلب بافت تاریخی یزد قرار گرفته، براساس معماری منطقی و حساب‌شده‌ای با آجر، ریگ، گچ و ساروج در شهر یزد ساخته شده و تزیینات به‌کار رفته در سقف آن زیبایی و اصالت خاصی دارد. ساختمان این بنای تاریخی با داشتن قسمت‌های دست‌نخورده حمام قدیمی که شامل هشتی، راه پله ورودی، فضای ورودی و حوضچه‌های متعدد آب گرم و سرد، خزینه، اتاق استراحت، شاه‌نشین، گرمخانه و... می‌شود، نمونه کاملی از معماری دوره قاجار است. حمام ابوالمعالی در سال ۱۳۷۷ به‌عنوان یکی از آثار ملی ایران به ثبت رسیده‌است.

نشانی: خیابان امام، محله فهادان، کوچه رختشوی خانه، روبه‌روی زندان اسکندر ساباط‌های یزد

کوچه پس‌کوچه‌های سرپوشیده یزد، یکی از زیبایی‌های این شهر کویری است که به آنها ساباط یا راهرو و دالان می‌گویند. جایی که در تابستان سوزان یزد، می‌توان از گرمای هوای کویر به این کوچه‌ها پناه برد و به دل را به این سایبان‌های بی‌ظن سپرد.

نشانی: بلوار امامزاده جعفر، خیابان مصلی

علاوه بر آقاری که به آن اشاره کردیم، یزد مملو از جاذبه‌های دیدنی دیگری است که هر کدام ویژگی‌های خاص خود دارند که مطمئناً بازدید از آنها برای تان شگفت‌انگیز خواهد بود.

جدیت در راه خدا

رمضان و روزه در کلام مقام معظم رهبری

ماه رمضان فرصت خوبی برای خودسازی است. ماهمان ماده خام هستیم که‌اگر روی خودمان کار کردیم و توانستیم این ماده خام را به شکل‌های برتر تبدیل کنیم، آن کار لازم در زندگی را انجام داده‌ایم. هدف حیات همین است وای به حال کسانی که روی خودش‌ان از لحاظ علم و عمل کاری نکنند و همان‌طور که وارد دنیا شدند، به اضافه پوسیدگی‌ها و ضایعات و خرابی‌ها و فسادها که در طول زندگی برای انسان پیش می‌آید، از این دنیا بروند. مؤمن باید به‌طور دائم روی خودش کار کند؛ به‌طور دائم، نه اینکه خیال کنید «به‌طور دائم» زیادی است یا نمی‌شود؛ نه هم می‌شود، هم زیادی نیست. اگر کسی مراقب خود باشد؛ مواظب باشد کارهای ممنوع و کارهایی را که خلاف است، انجام نهد و راه را با جدیت ببیماید، موفق می‌شود.

زال احکام

پرسش: اگر فردی به خاطر عذری قوی، ۵۰ درصد احتمال دهد که روزه بر او واجب نیست و به همین دلیل روزه نگیرد، ولی بعداً معلوم شود که روزه بر او واجب بوده، از جهت قضا و کفاره چه حکمی دارد؟
پاسخ: اگر افطار عمدی روزه ماه مبارک رمضان به مجرد احتمال عدم وجوب روزه بر وی باشد، در فرض سؤال علاوه بر قضا، کفاره هم بر او واجب است. اما اگر افطار به علت ترس از ضرر باشد و ترس هم منشأ عقلایی داشته باشد، کفاره واجب نیست، ولی قضا بر او واجب است.

معرفی کتاب و نرم افزار

نرم افزار ضیافت‌الله برای گوشی‌های همراه

این نرم افزار با نام «ضیافت‌الله» امکانات زیادی دارد که از جمله آنها می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:
شرح کامل اعمال شب قدر، متن کامل دعاها به همراه ترجمه (ادعیه روزانه با صوت، توسل، سحر، سمات، زیارت عاشورا، زیارت آل یاسین، روزهای هفته، عهد، افتتاح فرج، کمیل، ابوحمزه ثمالی، جوشن کبیر، ندبه)، احادیث و روایات مربوط به ماه مبارک رمضان.

تقویم رمضان

روز دهم

آمدن نامه‌های اهل کوفه برای امام حسین(ع): در سال ۶۰ هـ جمعی از کوفیان نلمه‌های مردم کوفه را برای امام حسین(ع) آوردند که از جمله نام‌مسلمان بن صُرَدومسیب بن نجبه و رفاعة بن شداد بجلی و حبیب بن مظاهر و جمعی از شیعیان آن حضرت در آنها بود که توسط عبدالله بن مسعم همدانی و عبدالله بن وال خدمت امام(ع) آورده شد.
وفات حضرت خدیجه(ع): در این روز حضرت خدیجه کبری(س) از دنیا رحلت فرمودند آن حضرت نخستین همسر پیامبر(ص) بود و تا خدیجه(س) زنده بود، نبی گرامی اسلام(ص) همسری اختیار نفرمود. سبقت به اسلام و خدمات او به پیامبر(ص) زیاده از آن است که ذکر شود. در فضیلت آن حضرت همین بس که والد مکرمه حضرت صدیقه طاهره(س) است و همه فرزای پیامبر(ص) به ایشان منتهی می‌شوند.

روز دوازدهم

مراسم عقد اخوت: در این روز در سال اول هجرت رسول گرامی اسلام(ص) بین اصحاب خود عقد اخوت بست و امیرالمؤمنین(ع) را برادر خود گردانید.

معرفت های رمضان

فلسفه عالی و فایده مهم روزه گرفتن همان است که در قرآن آمده: «روزه باعث ایجاد تقوا در انسان می‌شود»
اما در کنار آن فوائد دیگری نیز برای روزه داری وجود دارد که آنها هم به نوبه خود اهمیت دارند، بعضی از آنها عبارتنداز:
(۱) آثار معنوی و تربیتی

روزه، با کیفیتی که دارد، در حقیقت روح معنوی و ایمانی انسان را تقویت و اراده او را در اجتناب از معاصی و گناه قوی و نیرومند می‌کند و رمضان ماه خودسازی و تزکیه است.
در این باره امام علی(ع) چنین توصیه می‌فرماید: «علیکم بصیام شهر رمضان فان صیامه جنهٔ حصینه».

رسول خدا (ص) ارزش معنوی عبادات و فرائض را مشخص فرمود و از نظر مراتب و درجات برای هر یک از آنها ارزشهای به خصوصی ذکر کرده و از باب آنکه اهمیت روزه و خود سازی به وسیله آن از یک امتیاز خاصی برخوردار است، او را باب و دروازه عبادات قرار می‌دهد:
«لکل شی باب و باب العباده الصوم»

برای هر چیزی باب و دریست و در عبادات، روزه است. و کمتر عبادتی است که داری شرایط خاصی باشد که در حین خواب ثواب عبادت و طاعت برای شخص ثبت شود که فرمود: «توم الصائم عبادة» «خواب روزه دار عبادت است».
روزه عبادتی نسبتا شاق و مشکل است که باید بنده خدا به این عبادت مهم تن در دهد تا از این باب و دروازه وارد عبادات دیگر شود.

بنابر این روزه دروازه عبادات است به معنای اینکه خودسازی

قرآن در قرآن

تقسیم‌بندی‌های قرآن

تقسیم‌بندی‌هایی که برای قرآن مجید صورت گرفته دو گونه است:

نوع اول آن که مورد تصریح قرآن مجید قرار گرفته و پیامبر اکرم(ص) خود در تفهیم آن به مردم نقش اساسی داشته، تقسیم قرآن به سوره و آیه است.

مشمتمل بودن قرآن به سوره‌ها را از آیاتی نظیر «سُورَةٌ أَنْزَلْنَاهَا وَ «قُلْ فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ» می‌توان دریافت. در مورد مشتمل بودن قرآن بر آیات نیز می‌توان به آیاتی نظیر «وَإِذَا تَلَّيْتُمْ عَلَيْهِمْ آيَاتَهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا»و «كِتَابٌ فَصَّلْتُ آيَاتَهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا» استناد کرد. نوع دوم تقسیماتی است که مسلمانان پس از زمان رسول خدا(ص) با سلیقه خود و برای اغراضی مانند سهولت در فراگیری قرآن اعمال کرده‌اند؛ برای مثال قرآن را به سی جزء و هر جزء را به چهار حزب و هر حزب را به چهار ربع تقسیم کرده‌اند.

در اینجا، به شرح دو واژه آیه و سوره که مورد تصریح قرآن قرار گرفته است، می‌پردازیم:

آیه:

«آیه» در اصل به‌معنای نشانه و علامت است و از آنجا که معجزات

پیامبر(ع) (نیز یکی از نشانه‌های صدق ادعای آنان بوده، به آن‌ها نیز «آیه» اطلاق شده است؛ مثلاً، در مورد معجزات حضرت

صفحه‌ای برای گسترش و ترویج فرهنگ، آداب و اندیشه دینی

تهیه و تنظیم: ستاد اقامه نماز وزارت نفت

نیز از پیامبر (ص) وارد شده که با این قول سازگار است.

کوتاه‌ترین و بلندترین آیات: کوتاه‌ترین آیه «مُذَاهِمَاتُنْ» است که یک کلمه است و بلندترین آیه، آیه ۲۸۲ بقره است که

بیش از سی جمله است. این آیه به «آیه ذین» معروف است.

اولین و آخرین آیات نازل شده: بیشتر مفسران بر این عقیده‌اند که آیات اول سوره علق، اولین آیاتی است که بر پیامبر اکرم (ص)

نازل شده است. آخرین آیه نازل شده نیز آیه «وَآتَقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ» است. از این عباس نقل شده است که این آیه آخرین

و اظهار برات و بی‌زاری از آنان، شروع شده است.

سوره نمل دارای دو بسم‌الله است: یکی مربوط به خود سوره و دیگری مربوط به نلمه حضرت سلیمان(ع) به بلقیس که با بسم‌الله شروع شده است. مناسبت معنای اصطلاحی با معنای لغوی سوره یا از آن جهت است که چون سوره‌های قرآن سخن خداست، دارای منزلت و پایگاه بلند است یا این که قرالت هر سوره‌ای موجب بلندی مرتبه و برتری منزلت قاری آن می‌شود تا به آخرین مرتبه کمال و منزلت عالی برسد. تعداد سوره‌های قرآن: قرآن دارای ۱۱۴ سوره است که با سوره «حمد» آغاز می‌شود و با سوره «ناس» پایان می‌یابد. ناگفته نماند که چنین ترتیبی، ترتیب نزول آنها نیست، بلکه ترتیبی است که در تدوین سوره‌ها مراعات شده است. نکته شایان توجه آن که در برخی روایات، سوره انفال و توبه را که بین آن دو «بسم‌الله الرحمن الرحیم» نیامده، یک سوره دانسته‌اند. همچنین در روایات لثقه اظهار (علیهم السلام) سوره‌های «ضحی» و «شراح» یک سوره و سوره‌های «فیل» و «یاف» نیز یک سوره محسوب شده‌اند و به همین دلیل، فقهای شیعه نیز با توجه به این که در نماز خواندن یک سوره کامل واجب است، خواندن یکی از آنها را کافی ندانسته‌اند.

اسامی سوره‌ها: در باره نام‌گذاری سوره‌ها، دو نظریه وجود دارد: بیشتر علما بر این عقیده‌اند که اسامی سوره‌ها به بیان رسول اکرم (ص) و از طریق وحی تعیین شده است، اما عده بسیار کمی بجز سوره «توبه» که با اعلان جنگ به دشمنان پیمان شکن اسلام آن را عمل صحابه می‌دانند.

کوچک‌ترین و بزرگ‌ترین سوره‌ها: کوچک‌ترین سوره قرآن «کوثر» با سه آیه و بزرگ‌ترین آنها «بقره» با ۲۸۶ آیه است.

سور ه‌های سجده‌دار: در چهار سوره قرآن آیاتی وجود دارد که به آیات سجده معروفند. این چهار مورد عبار تند از: سوره‌های سجده آیه ۱۵، فصلت آیه ۳۷، نجم آیه ۶۲ و علق آیه ۱۹.

این چهار سوره را «عزائم» می‌نامند و اگر انسان هر یک از چهار آیه مذکور را به‌طور کامل بخواند یا به آن گوش فرا دهد، واجب است پس از تمام شدن آیه، بی‌درنگ سجده کند. چهار ده آیه دیگر در قرآن وجود دارد که دارای سجده مستحب است. آیات سجده، چه واجب و چه مستحب، در حاشیه قرآن‌ها مشخص شده است. **تقسیم‌بندی پیامبر اکرم (ص) از سوره‌های قرآن:** در مورد سوره‌ها، تقسیم‌بندی دیگری نیز انجام شده که چنانچه از روایات نیز استفاده می‌شود، پیامبر اکرم (ص) به آن اشاره کرده‌اند. در این تقسیم‌بندی، سوره‌های قرآن به چهار گروه تقسیم شده‌اند:

۱- السَّنْع الطَّوَّل: هفت سوره طولانی قرآن شامل سوره‌های بقره، آل عمران، نساء، مائده، انعام، اعراف و مجموع دو سوره انفال و توبه است.

۲- مثانی: از سوره یونس تا سوره نحل را «مثانی» گویند.

۳- مثنون (مثنین): از سوره بنی اسرائیل تا سوره مؤمنون را «مثنون» می‌نامند

۴- مفصل: از سوره مؤمنون تا آخر قرآن، سوره‌های «مفصل» نامیده شده است

آثار و فواید روزه

صفت ارزنده انسانی، جامعه را از کینه برهاند و برادر واره، در کنار هم ارزنده نعمت‌های الهی بگیرند؛ و شایسته است که روزه داران به همه این نکات انسانی روزه توجه کنند و بکشند واقعا فریضه روزه را آنچنان که باید بجا آورند و ماه مبارک رمضان را آنچنان که سوار این ماه است به ستر آورند تا همگان از برنامه‌های سازنده اسلامی بهره مند شوند.

از حضرت امام حسن عسکری (ع) پرسیدند: چرا روزه واجب شده است؟

فرمودند: تا ثروتمند درد گرسنگی را در یابد و به فقیر توجه کند

و هشام از امام صادق (ع) علت روزه را پرسید، فرمود: «خداوند روزه را واجب کرد تا غنی و فقیر با هم مساوی باشند و بدان جهت که غنی رنج و گرسنگی را لمس نکرده تا به فقیر رحم کند و هر وقت چیزی خواسته قدرت به دست آوردن آن را داشته است. خدا خواسته است که میان بندگانش یکنواختی به وجود آورد و خواسته است ثروتمند طعم گرسنگی را بچشد و اگر جز این بود، ثروتمند بر مستمند و گرسنه ترحم نمی‌کرد.»

(۳) آثار اقتصادی

روزه، سدی مقابل اسراف و تبذیر بوده و باعث عدم تبعض و شکاف طبقاتی از نظر اقتصادی است؛ زیرا به وسیله بذل و بخشش و انفاق مالی، هیچ‌گاه فردی در اجتماع مسلمین گرفتار فقر و تنگدستی نخواهد شد.

امیر مومنان علی (ع) می‌فرماید: فقر و تنگدستی، مرگ بسیار

و فضایل زیادی از قبیل تحصیل علوم و عبادات و… باز می‌دارد.

رسول خدا (ص) می‌فرماید: «بیرهیزید از پر خوری و امتلائی معده، زیرا پر خوری موجب فساد بدن و سوء‌هاضمه و باعث انواع بیماریها و عامل کسالت بدن از اجرای عبادات الهی خواهد شد»

حضرت در جای دیگر می‌فرمایند: «آن کس که عادت به پر خوری داشته و زیاد می‌نوشد، قلب او سیاه می‌شود (یعنی آمادگی بیشتری برای جنایت و کارهای زشت پیدا می‌کند و نمی‌کند مخلصانه و با حال بندگی عبادت خدا کند».

روزه از نظر بهداشت جسم و سلامت بدن مخصوصا در سلامت معده و پاکسازی آن از انواع غذاها که موجب بیماری‌هاست، اثرات فوق العاده دارد.

معده و دستگاه گوارش از اعضای پرکار اندام آدمی است و با سه وعده غذا که معمول مردم است تقریبا در همه ساعات دستگاه گوارش به هضم و تحلیل و جذب و دفع مشغول است.

روزه باعث می‌شود که از یک سو این اعضا استراحت کنند و از فرسودگی مصون بمانند و نیروی تازه‌ای بگیرند و از سوی دیگر ذخایر چربی که زیان‌های مهلکی دارند، تحلیل رفته و

معرفت

برای نخستین بار انجام شد

نمایش اسناد محرمانه تاریخی در غرفه موزه‌های صنعت نفت

به مناسبت برگزاری بیست و چهارمین نمایشگاه بین‌المللی صنعت نفت، چهل سند برگزیده از مجموعه اسناد موزه‌ها و مرکز اسناد صنعت نفت، برای نخستین بار به معرض نمایش گذاشته شد.

نخستین سند از این مجموعه، اسناد موزه‌ها و مرکز اسناد صنعت نفت، گزارشی از حفاری چاه شماره یک در مسجدسلیمان است که شامل مختصات چاه و مشخصات فنی آن در بازه زمانی ۲ تا ۲۶ ماه می ۱۹۰۸ میلادی می‌شود.

دفترچه‌ای با عنوان Bakhtiari oil company limited، دومین سند از این مجموعه است که گزارش‌های دخل و خرج روزانه شرکت نفت بختیاری در فاصله سال‌های ۱۹۱۴ تا ۱۹۱۶ در آن درج شده است.

شرکت نفت بختیاری، نخستین شرکت نفتی در ایران پس از اکتشاف طلای سیاه بود که به فاصله چند روز از فوران چاه شماره یک در منطقه نفتون مسجدسلیمان، خبر تاسیس آن از سوی مدیران انگلیسی اعلام شد. توافقتنامه تاسیس این شرکت که به صورت اختصاصی در مناطق بختیاری فعالیت می‌کرد، میان مدیران محلی انگلیسی و خوانین بختیاری به امضا رسید.

سومین سند از این مجموعه، نامه فتح‌الله نفیسی، قائم مقام وقت شرکت ملی نفت ایران خطاب به رئیس هیات‌مدیره و مدیرعامل این شرکت با موضوع «امکان استفاده از ظرفیت تصفیه پالایشگاه حیفا» است که در تاریخ ۲۸ آذر ۱۳۴۲ تنظیم شده است.

نفیسی در این نامه به منوچهر اقبال، طرح پیشنهادی دکتر فرانکل برای ورود به بازار آلمان را یادآوری کرده و با تأکید بر علاقه‌مندی دولت اسرائیل به سهیم کردن شرکت ملی نفت ایران در عملیات بازاریابی محصولات پالایشگاه حیفا که خوراک آن نفت خام ایران بوده است، پیشنهاداتی را مطرح کرده است، از جمله اینکه ۵۰ درصد سهام شرکت صادراتی اسرائیلی خریداری شود.

آخرین سند از این مجموعه نیز گزارشی از محمدعلی موحد، مشاور حقوقی آن سال‌ها در صنعت نفت و نویسنده و مولوی‌شناس این روزها به تاریخ نیمه اردیبهشت ۱۳۴۷ است که خطاب به مهندس مستوفی، مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران و درخصوص مقررات محصولات پتروشیمی در قرارداد کنسرسيوم به رشته تحریر درآمده است.

مدیر اکتشاف شرکت ملی نفت:

مستندات اکتشاف در موزه مسجدسلیمان به نمایش درمی آید

مدیر اکتشاف شرکت ملی نفت ایران، تلاش دست‌درکاران در امر توسعه

موزه‌های مرتبط با صنعت نفت را غرور آفرین توصیف کرد و گفت: در موزه نفت مسجدسلیمان که در آینده نزدیک راه‌اندازی می‌شود، بخشی از مستندات مربوط به اکتشاف نفت به نمایش گذاشته خواهد شد. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی پترومیوزیم، سید صالح هندی، در سومین روز از برگزاری بیست و چهارمین نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی تهران با حضور در غرفه موزه‌های نفت، در جریان جزئیات فعالیت‌های این مجموعه قرار گرفت.

وی با بیان اینکه عملیات اکتشاف نفت قبل از حفاری نخستین چاه نفتی در مسجدسلیمان انجام شده است، تأکید کرد: به واسطه این رویداد، تاریخ آغاز فعالیت‌های توسعه‌ای صنعت نفت را باید عقب بیندازیم. هندی با بیان اینکه طی سال‌های اخیر، مدیریت اکتشاف همکاری نزدیکی با مدیریت موزه‌ها و مرکز اسناد صنعت نفت در شناسایی و گردآوری مستندات مرتبط با صنعت اکتشاف داشته است، افزود: در موزه نفت بی‌بیان که در مسجدسلیمان بزودی راه‌اندازی می‌شود، فضایی در نظر گرفته شده تا بخشی از مستندات مربوط به صنعت اکتشاف در آنجا به نمایش درآید. مدیر اکتشاف شرکت ملی نفت ایران گفت: در خصوص فعالیت‌های اکتشاف نفت در ایران و مسجدسلیمان که خاستگاه کشف نفت در خاورمیانه بوده است، اسناد ذی‌قیمتی وجود دارد که در اختیار مرکز اسناد صنعت نفت قرار گرفته است.

الهام غرفه موزه‌های نفت از «موزه پمپ بنزین در وازه دولت»

غرفه موزه‌های نفت در بیست و چهارمین نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی، با الهام از موزه پمپ بنزین دروازه دولت تهران طراحی شد. رئیس طرح و برنامه مدیریت موزه‌ها و مرکز اسناد صنعت نفت با بیان این مطلب افزود: «موزه‌های نفت، امسال چهارمین حضور نمایشگاهی خود را در حالی تجربه کرد که در آستانه گشایش سومین موزه از طرح موزه‌های صنعت نفت قرار داشت.» به گفته ابراهیم رنجبرزاده، موزه پمپ بنزین دروازه دولت، پس از موزه‌های بنزین خانه

و موزه کارآموزان در آبادان، در محل یکی از قدیمی‌ترین جایگاه‌های توزیع سوخت در تهران، خرداد امسال راه‌اندازی می‌شود و بخشی از تاریخ نفت در آن به نمایش گذاشته خواهد شد. این موزه در حال حاضر، آخرین مراحل طراحی هنری و چیدمان موزه ای را از سر می‌گذرانند.

رنجبرزاده تأکید کرد: در نمایشگاه امسال، علاوه بر معرفی پروژه‌های موزه‌های نفت، بخشی از اسناد و اشیایی که طی سال گذشته از سوی مدیریت موزه‌ها، شناسایی و ثبت شده، در معرض دید بازدید کنندگان قرار گرفت. دیدار با مدیران، پیشکسوتان و بازنشستگان صنعت نفت، معرفی آن دسته از مکان‌ها و تاسیساتی که به عنوان آثار ملی به ثبت رسیده یا قرار است به موزه نفت تبدیل شود و تعامل با پژوهشگران و بازدید کنندگان داخلی و خارجی علاقه‌مند به تاریخ نفت و تاریخ معاصر ایران از جمله برنامه‌های مدیریت موزه‌ها و مرکز اسناد صنعت نفت در نمایشگاه امسال بود.

غرفه موزه‌های نفت، امسال همچون سال گذشته، یکی از پربازدیدترین غرفه‌های نمایشگاه بین‌المللی نفت بود که مورد استقبال فراوان علاقه‌مندان به تاریخ صنعت نفت قرار گرفت.

وزیر سابق صمت:

ایجاد موزه‌های نفت، عموم مردم را با تاریخ یک‌صدساله نفت آشنا می‌کند

وزیر سابق صمت (صنعت، معدن و تجارت) در بازدید از غرفه موزه‌ها و مرکز اسناد صنعت نفت، طرح ایجاد موزه‌های نفت را موجب آشنایی و بهره‌برداری عموم مردم از تاریخ یک‌صدساله کشف طلای سیاه در ایران دانست. محمدرضا نعمت‌زاده بعد از ظهر روز چهارشنبه، ۱۱ اردیبهشت در بازدید از بیست و چهارمین نمایشگاه بین‌المللی صنعت نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی با حضور در غرفه موزه‌ها و مرکز اسناد صنعت نفت، از نزدیک با فعالیت این مجموعه آشنا شد.

وی با ابراز خرسندی از فرصت پیش آمده برای بازدید بخشی از این نمایشگاه و ملاقات با همکاران صدیق، تلاشگر و علاقه‌مند به صنعت نفت بیان کرد: طراحی و ایجاد موزه‌های صنعت نفت در سراسر کشور با تاریخ یکصد ساله این صنعت، قطعاً می‌تواند موجب بهره‌برداری عموم مردم و آموزش فرزندان این کشور شود. نعمت‌زاده ابراز امیدواری کرد، دست‌درکاران طرح موزه‌های صنعت نفت با بکارگیری خلاقیت‌های خود بتوانند در این راه موفق و سربلند باشند.

مدیر عامل منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس مطرح کرد:

وزارت نفت پیشرو در حفظ میراث صنعتی کشور

کمت صنعتی در کشور به موضوع حفظ تاریخ و میراث پرداخته و وزارت نفت در این زمینه پیشرو بوده است. سیدپرویز موسوی با حضور در غرفه موزه‌های صنعت نفت و آشنایی از روند فعالیت این مجموعه، حفظ میراث صنعت نفت را نیازمند عزم و مشارکت همه شرکت‌های زیرمجموعه وزارت نفت دانست. وی ضمن قدردانی از تلاش دست‌درکاران موزه‌ها و مرکز اسناد صنعت نفت برای حفاظت از میراث برجای مانده این صنعت افزود: گنجینه میراث این صنعت می‌توانست پربارتر باشد، اما متأسفانه گنجینه‌های ارزشمندی از فعالیت‌های صنعت نفت در طول سال‌های گذشته نابود شده است، با این حال کمت صنعتی در کشور به موضوع حفظ تاریخ و میراث پرداخته و وزارت نفت در این زمینه پیشرو خود را در اختیار مدیریت موزه‌ها و مرکز اسناد صنعت نفت قرار دهند.

موزه نفت

خبر

صنعت نفت با تار و پود فرهنگ ایران

گره خورده است

مدیرکل روابط عمومی وزارت نفت گفت: هر آنچه از صنعت نفت باقی مانده، باید ثبت و ضبط شود، چرا که این صنعت با تار و پود، فرهنگ و پیشینه ملت ایران گره خورده است. کسری نوری بعداز ظهر روز جمعه، ۱۳ اردیبهشت، در بازدید از غرفه موزه‌های نفت اظهار کرد: در دوران مدیریت دکتر اکبر نعمت‌الهی در اداره کل روابط عمومی وزارت نفت، اقدام‌های ارزنده‌ای برای راه‌اندازی موزه‌های نفت انجام شد. وی افزود: پس از تفکیک مدیریت موزه‌ها و مرکز اسناد صنعت نفت، اداره کل روابط عمومی وزارت نفت همچنان بر اساس باوری که به حفظ میراث صنعت نفت و ضرورت انعکاس و اطلاع‌رسانی آن دارد، از هیچ گونه همکاری در این زمینه دریغ نخواهد کرد.نوری با بیان اینکه هر آنچه از صنعت نفت باقی مانده، باید ثبت و ضبط شود، گفت: این صنعت با تار و پود فرهنگ و پیشینه ملت ایران گره خورده است.مدیرکل روابط عمومی وزارت نفت با اشاره به رونمایی از اسناد مربوط به گزارش‌های دخل و خرج روزانه شرکت نفت بختیاری برای نخستین بار در نمایشگاه بیست و چهارم گفت:مطابق معمول در بازدید از غرفه مدیریت موزه‌ها با یک شگفتی مواجه شدیم. کتابی که نشان می‌دهد بختیاری‌ها سهمی از اکتشاف و در آمد نفت را داشته‌اند، در نوع خود بسیار جالب توجه بود.نوری در پایان برای دست‌درکاران مدیریت موزه‌ها و مرکز اسناد صنعت نفت در مسیری که پیش گرفته‌اند، آرزوی توفیق روزافزون کرد.

مدیرعامل اسبق شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی مطرح کرد:

موزه‌های نفت مکانی برای نمایش

سیر تطور توسعه

مدیرعامل اسبق شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی، شکل‌گیری موزه‌های صنعت نفت را موجب آشنایی بیشتر نسل امروز با سیر تطور توسعه در کشور عنوان کرد. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی پترومیوزیم، سیدناصر سجادی در بازدید از غرفه موزه‌ها و مرکز اسناد صنعت نفت که برای دومین سال پیاپی در نمایشگاه بین‌المللی نفت تهران شرکت کرده است، راه‌اندازی موزه‌های صنعتی را نشان‌دهنده تلاش افرادی دانست که از گذشته تا کنون، در مسیر گسترش توسعه کشور کوشیده‌اند. وی با بیان اینکه نسل جدید با مشاهده این قبیل فعالیت‌ها با سیر تحول صنعت نفت آشنا خواهد شد، افزود: هر مور شکل‌گیری صنعت نفت از ابتدایی‌ترین روش‌ها تا به امروز که به تکنولوژی‌های نودست یافته‌ایم، می‌تواند الهام‌بخش نسل امروز باشد.مدیرعامل اسبق شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی افزود: اگر بتوانیم با این قبیل فعالیت‌ها ذهن نسل امروز را برای سازندگی و متکی شدن به خود آماده کنیم، کار بسیار ارزنده‌ای انجام داده‌ایم.

از سفر تختی به مسجدسلیمان دو عکس نیز در کتاب تاریخ مسجدسلیمان تألیف آقای دانش عباسی شهنی منتشر شده که وی را در کود زورخانه در میدان داری ورزش باستانی و در جایی دیگر و در حال دریافت هدیه یادبود از آقای شیخ بهایی فرماندار وقت مسجدسلیمان نشان می‌دهد (تاریخ مسجدسلیمان صفحه ۵۲۲) تصویر مر تبط دیگری نیز در همین رابطه از جهان پهلوان تختی و پهلوان احمد مگری و دیگر ورزشکاران زورخانه پوری ولی مسجدسلیمان به یادگار مانده که اوج فروتنی و مردمی بودن و پهلوانی غلامرضا تختی را در خود نهفته دارد.

ایا هنوز از درد میخچه پا رنج می‌برد و سپس به حضار اعلام کرد زمانی که در شرکت نفت به عنوان کارگر نجار کار می‌کردم، استاد محمود، استاد من بود. این عمل همه حضار را تحت تاثیر قرار داد و یکصدا استاد و شاگرد را مورد تشویق قرار دادند. تا پایان مراسم مرحوم تختی، استاد محمود را در کنار خود نشاند و از خود جدا نکرد (شهر من مسجدسلیمان صفحه ۱۱۴) مولف تصویری از جهان پهلوان تختی در حال بازدید از یک مرکز آموزشی را نیز در کنار مطلب خود منتشر کرده است. از خاطره علی نوچیان، متصدی خدمات اجتماعی شرکت نفت در مسجدسلیمان در تارنمای ایشان در توضیحات یک عکس قدیمی از جریان سفر مرحوم تختی به این شهر که با شماره گذاری افراد مشخص شده و در سال ۱۳۹۳ منتشر شده نیز می‌توان متوجه شد که سفر جهان پهلوان باید در حدود سال ۱۳۳۸ خورشیدی صورت پذیرفته باشد، آنجا که در توضیحات عکس آورده است؛ این عکس مربوط به ۵۵ سال قبل است. وی در آن زمان جوانی ۳۰ ساله و متصدی خدمات اجتماعی شرکت نفت در مسجدسلیمان و مسئولیت امور اجتماعی کارکنان در آن شهر بوده و در راستای این مسئولیت امور باشگاه‌های کارگری و کارمندی را نیز عهده‌دار بوده و استقبال مرحوم غلامرضا تختی از طرف شرکت نفت به وی سپرده شده بود.

جهان پهلوان تختی گرچه مردم‌دار و مهربان بود، اما در تنهایی و خلوت خود، گویی تنهاترین و گمنام‌ترین مرد جهان بود! فشارهای ناشی از نامهربانی‌ها و فشارهای ناشی از گرایش‌های سیاسی و توجه وی به موضوعات اجتماعی و مشکلات مردم از سوی حاکمیت، وی را پیش از رسیدن به ۴۰ سالگی از پای درآورد. روحش شاد و یادش گرامی

فرشید خدادادیان، پژوهشگر تاریخ نفت

را یکی پس از دیگری برای او و ایران به دنبال دارد. به موازات همین زندگی ورزشی، البته تختی دغدغه‌های اجتماعی و سیاسی نیز دارد که چندان به مذاق حاکمیت خوشایند نیست. او که فقر مردم در جنوب پایتخت و ظلم به کارگران را در پایتخت نفتی ایران در خاطر داشت، از ۲۱ سالگی در سال ۱۳۳۰ وارد فعالیت‌های سیاسی می‌شود. ابتدا در حزب زحمتکشان ملت ایران به رهبری خلیل ملکی و مظفر بقایی عضو بود و پس از انشعاب ملکی و خنجی از بقایی به حزب نیروی سوم می‌پیوندد. تختی که وضعیت بغرنج ایرانیان پیش از ملی شدن نفت را در مسجدسلیمان دیده بود، شیفته منش و راه‌دگر محمد مصدق بود و هیچگاه این ارادت را کتمان نکرد. وی در تمام مدت حیات دکتر مصدق در حصر خانگی نیز با واسطه یا بی‌واسطه با وی ارتباط داشت و هنگام درگذشت دکتر مصدق در چهاردهم اسفند ۱۳۴۵ نیز به تهدید مأموران نظامی و امنیتی مبنی بر خودکداری از سفر به احمدآباد گوش فرآینداد و به مأموران گفت؛ من می‌روم، دستگیرم کنید!

استقبال از تختی در جنوب

تختی پس از دوران شهرت و نام‌آوری نیز به مسجدسلیمان سفر کرد. آقای منوچهر یآوری، مؤلف کتاب «شهر من مسجدسلیمان» در این خصوص آورده است؛ شادروان تختی با هماهنگی روزنامه کیهان ورزشی و از سوی آقای فرج‌الله عسکری‌پور، نماینده‌گی وقت روزنامه کیهان در مسجدسلیمان، به این شهر دعوت شد و با استقبال کم نظیر مردم و قربانی کردن گاو و گوسفند وارد مسجدسلیمان شد. پس از انجام مراسم باشکوه استقبال، پهلوان نلمی ایران را به محل سالن باشگاه نفتون جهت انجام یک مسابقه کشتی نمایشی بردند. در آنجا پیرمردی از در سالن وارد شد که مرحوم تختی با دیدن او از جا برخاست و به طرف پیرمرد رفته و او را در آغوش گرفت و پرسید

بود. تختی نیز از طریق یکی از همسایگان‌شان در خانی‌آباد که اصالت خوزستانی و مسجدسلیمانی داشت، با این موقعیت کاری آشنا و سوار بر قطاری که احداث آن منجر به بیکار شدن و ورشکستگی پدرش شده بود، رهسپار خوزستان شد. جزئیات این رفتن، بخش مهمی از تحقیقات زنده‌یاد علی حاتمی که قرار بود نخستین فیلم از زندگی وی را بسازد، به خود اختصاص داده بود. چنانچه آقای خسرو نطافت‌دوست، دوست دوران کودکی و ورزشی تختی نقل می‌کند که مرحوم حاتمی برای اینکه متوجه شود تختی موفق رفتن به مسجدسلیمان چه شرایطی داشته و حتی ناچار چه خورده، آشپز آن روزگار راه‌ان را نیز پیدا کرده بود! خود شادروان تختی بعدها در مصاحبه‌ای با اشاره به فقر و مشقت زمان نوجوانی گفته بود: «با آن که علاقه فراوانی به ورزش داشتم، مجبور بودم که در جست‌وجوی کاری برآیم. زندگی، نان و آب لازم داشت. برای مدتی به خوزستان رفتم و در ازای روزی هفت یا هشت ریال، کار کردم.»

پهلوان در زورخانه نفتی

تختی به پایتخت نفت ایران رسید و در کمپانی نفت مشغول به کار شد. آنچه در فیلم به تصویر کشیده شده است، البته با خاطرات کسانی که حضور تختی را در مسجدسلیمان درک کرده‌اند تفاوت دارد. تختی به عنوان کارگر نجاری در مستغلات شرکت نفت مشغول به کار می‌شود. هر چند بعید نیست در جریان کارهای مختلفی که از نیروهای کاری خواسته می‌شده، از جوان خانی‌آبادی در بخش کار بدی و حمل لوله نفت نیز استفاده شده باشد. تختی در ایام حضور در مسجدسلیمان ورزش خود را نیز ادامه می‌دهد. هر چند گویا در این زمینه پیشرفت چندانی نداشته است. به هر روی، پس از بازگشت به تهران و حضور در باشگاه پولاد است که استعداد غلامرضا کشف و شکوفا شده و مقام‌های کشوری، جهانی و المپیک

قاب ماندگار تختی

وی خود را در عکس منتشر شده نفر نشسته دوم از سمت چپ و نفر ایستاده دوم از سمت چپ را محمدباقر پور، رئیس حسابداری شرکت نفت معرفی می‌کند و می‌افزاید: بقیه حاضرین کنار من، شخصی که اکنون نمی‌شناسم، و ثوق کارمند امور مالی، پسر مرحوم حاج آقا و ثوق یزدی، از کاسب‌های سرشناس محل، کارمندی به گمانم به نام شینی‌زاده و ایستاده از چپ به راست، محمدباقر پور، حمید تاجپور، اردشیری، مرحوم احمد قروتن با عینک دودی، مرحوم محمد بهادری، مرحوم شنیه بهرامی، کارمند حسابداری، معرفی و می‌افزاید: بقیه چندان در عکس شناخته نمی‌شوند. آقای نوچیان اشاره می‌کند که آن روز به باشگاه‌های کارکنان سر زدیم و در همه جا جهان پهلوان مورد استقبال بی‌شائبه اعضا و ورزشکاران قرار گرفته است.

فیلم سینمایی «غلامرضا تختی» به کارگردانی بهرام توکلی و نویسندگی توکلی و سعید ملک‌ان پس از اکران در سی‌وهفتمین جشنواره فیلم فجر، اکران عمومی خود را از ۲۵ اسفند ۹۷ آغاز و هنوز روی پرده است. فیلمی زندگی‌نامه‌ای و ورزشی که البته آن گونه که باید دیده نشد و شاید یکی از دلایل این عدم استقبال نسبی، تجربه‌های نافرجام و ناموفق پیشین دیگر کارگردانان در معرفی جهان پهلوان باشد و کارشناسان سینمایی باید در مورد آن نظر بدهند.

اما در این فیلم به مواردی از زندگی «تختی» اشاره می‌شود که مرتبط با کار وی در سال‌های نوجوانی در مسجدسلیمان، پایتخت نفت ایران و پس از آن ارتباط وی با موضوع ملی شدن نفت و اردتش به دکتر محمد مصدق بوده و از منظر پژوهش تاریخ نفت قابل بررسی و توجه است.

زندگی پهلوان

غلامرضا، پنجم شهریور ۱۳۰۹ در خانی‌آباد تهران متولد شد. حاج قلی، پدر بزرگ او، در محله خانی‌آباد، از اربابان خانی‌آباد و یخچال‌دار شناخته شده تهران بود. توضیح اینکه یخچال یا یخدان‌ها، گونه‌ای ساختمان بودند که در معماری قدیمی ایران برای تولید و نگهداری یخ ساخته می‌شد. معمولا هر یخچال دارای یک استخر و یک دیوار بلند (به نام حصار) و یک مخزن گنبددار بود. حصار طوری ساخته می‌شد که تمام روز سایه آن بر استخر می‌افتاد و از گرم شدن آب استخر جلوگیری می‌کرد. یخچال‌دارها که در روزگار خود افراد متولی بودند، یخی را که در زمستان در استخر یخچال درست می‌شد، می‌شکستند و در خزانه انبار می‌کردند و در فصل گرما آن را به مردم می‌فروختند. حاج‌قلی روی تخت بلندی می‌نشست و به همین دلیل در میان اهالی خانی‌آباد به «حاج قلی تختی» شهرت یافته بود. همین لقب بعدها و با تصویب قانون سجل و اجبار صدور شناسنامه به نام خانوادگی آنها تبدیل شد. ارباب رجب، پدر غلامرضا نیز به تبع شغل اجدادی یخچال‌دار بود، اما با توسعه روزگار رضا شاه و از جمله احداث راه‌آهن، یخچال‌داران رجب و زمین‌های اطراف آن برای احداث راه‌آهن به قیمتی پایین و به اجبار از سوی دولت خریداری و عملاً مصادره شد. اتفاقی که تاثیر بسیار بدی بر روح و روان ارباب رجب داشت و باعث شد تختی روزگار کودکی خود را با پدری مهاجر و بیمار و در فقر سپری کند و فقط چند سال در دبستان حکیم نظامی و دبیرستان منوچهری خانی‌آباد درس خواند. در نوجوانی به فکر کار کردن و کمک به خانواده افتاد. اواسط دهه بیستم خورشیدی اوج رونق کاری در کمپانی نفت ایران و انگلیس بود و خوزستان و مناطق نفت‌خیز محل مراجعه جویندگان کار از اقصی نقاط کشور

تختی در پایتخت نفت

آنچه باید درباره

pH

بدن بدانید

PH خون چیست؟
 PH مخفف «potential hydrogen» به معنای هیدروژن یالقه در بدن است. سطح PH می تواند از یک به ۱۴ تغییر کند که یک بیشترین مقدار اسیدی ۷، متوسط و ۱۴ کمترین مقدار اسیدی است. متخصصان مقدار ایده آل PH را از ۷/۳۵ تا ۷/۴۵ می دانند. سطح PH با توجه به عوامل موثر در تغذیه و مصرف بیش از حد غذاهای فرآوری شده تغییر می کند و این تغییر باعث اسیدی شدن بدن می شود.

نقد به طلایی با اسیدی
 حفظ PH خون در محدوده طبیعی برای سلامتی بدن،

کارکرد سیستم های حیاتی و انجام واکنش های طبیعی بدن ضروری است. PH که در واقع معیاری برای سنجش میزان اسیدی یا قلیایی بودن خون است، تاثیر زیادی در سلامت انسان دارد. به طوری که کاهش آن و اسیدی شدن خون باعث ایجاد ناراحتی های زیادی می شود و افزایش آن هم مشکلات بسیاری را به دنبال خواهد داشت. هر چیزی که می خوریم، می نوشیم PH ما را تحت تاثیر قرار می دهد. شاید ندانید که بیشتر غذاهای گوشتی و محصولات لبنی اسیدی هستند، در حالی که میوه ها و سبزیجات

به مثبت این برای بدن بسیار زندگی و مصرف انواع مواد غذایی پرچرب، سوسیس و کالباس، نوشابه های گازدار، نان یا آرد سفید، لبنیات و شیرین کننده های مصنوعی و... هم می تواند سلامتتان را تهدید کند. چرا باید سطح PH خون را کاهش داد؟ همانطور که گفتیم سطح PH مایه می تواند تعیین کننده سلامتی بدن باشد. باکتری ها و میکروارگانیزم ها برای پیشرفت و گسترش به PH اسیدی نیاز دارند، به همین دلیل باید سطح PH به بهترین نحو کنترل شود تا بستر

دلیل تاثیر در کنترل بخش مهم خون - بیماری های ویروسی - مشکلات پوستی مانند آگزما، آکنه، راش، و تمامی انواع درماتیت - شکستگی استخوان ها (ناشی از پوکی استخوان) - کاهش توانایی بدن برای جذب مواد معدنی و سایر مواد مغذی - کاهش توانایی بدن برای ترمیم سلول های آسیب دیده - چاقی، کاهش متابولیسم بدن و ناتوانی در کاهش وزن،

دیبات - بیماری های کلیه و مثانه مثل سنگ های کلیوی - تضعیف سیستم ایمنی بدن - درد مفاصل و عضلات - التهاب مزمن - رشد سلول های سرطانی و تومور - بیماری های عصبی مانند آلزایمر، پارکینسون و زوال عقل - مشکلات سینوسی - پوسیدگی دندان و حساسیت و التهاب لثه - افزایش تنش، استرس و بی خوابی - سکنه، حمله قلبی و...
 با توجه به برخی بیماری هایی که در بالا به آنها اشاره کردیم، توجه به PH بدن از اهمیت زیادی برخوردار است. دانستن سطح PH بدن و کنترل و تعادل آن نکات مهمی برای حفظ سلامتی هستند که نباید نادیده گرفته شوند.

اندازه گیری PH بدن
 سطح PH را می توان با استفاده از نوارهایی که در داروخانه ها موجود هستند، اندازه گیری کرد. برای این کار کافیست، آن را داخل دهانتان به مدت دو تا سه ثانیه قرار دهید تا با بزاق دهانتان در ارتباط باشد. در مرحله بعد باید رنگ ایجاد شده در نوار را با جدول رنگ PH که از قبل تهیه کرده اید تطبیق دهید و مقدار آن را اندازه گیری کنید. بهتر است این کار را اول صبح و زمانی که ناشناخته استید انجام دهید، به این خاطر که خوردن صبحانه سطح PH بزاق را تغییر می دهد. راه دیگر اندازه گیری سطح PH بدن از طریق ادرار است که این کار هم باید اول صبح انجام شود. برخی بیماری ها هستند که با اسیدیته بودن بیش از حد مرتبط است.

مواد غذایی متعادل کننده PH
 عادت های غذا و سبک زندگی همواره تعادل اسیدیته بدن را به هم می زند و به بروز بعضی از بیماری ها منجر می شود. بنابراین داشتن یک رژیم غذایی سالم می تواند PH بدن را به طور طبیعی متعادل نگه دارد و سیستم ایمنی بدن را تقویت کند.

دیبات - بیماری های کلیه و مثانه مثل سنگ های کلیوی - تضعیف سیستم ایمنی بدن - درد مفاصل و عضلات - التهاب مزمن - رشد سلول های سرطانی و تومور - بیماری های عصبی مانند آلزایمر، پارکینسون و زوال عقل - مشکلات سینوسی - پوسیدگی دندان و حساسیت و التهاب لثه - افزایش تنش، استرس و بی خوابی - سکنه، حمله قلبی و...
 با توجه به برخی بیماری هایی که در بالا به آنها اشاره کردیم، توجه به PH بدن از اهمیت زیادی برخوردار است. دانستن سطح PH بدن و کنترل و تعادل آن نکات مهمی برای حفظ سلامتی هستند که نباید نادیده گرفته شوند.

نمونه های
 این میوه پرطرفدار با وجود اسیدی بودن و داشتن PH بین ۸/۲-۸/۲+۰۰ محیط بدن را قلیایی می کند و سوخت و ساز سلولی را بهبود می بخشد.

موز
 یک میوه مغذی حاوی پتاسیم است که به اندازه کافی فیبر دارد و می تواند بدن را به مدت طولانی سیر نگه دارد. PH این میوه که بین ۲/۵-۵/۴ است، محیط بدن را قلیایی نگه می دارد تا محیط اسیدی به بدن آسیبی نرساند. موز به سلامتی قلب و کلیه ها کمک و سلامت دستگاه گوارش را به دلیل دارا بودن مواد مغذی تضمین می کند.

خریزه شیرین
 استفاده از نوع گرد این میوه خوش طعم، PH بدن را در حدمتعادل نگه می دارد. خربزه دارای پتاسیم، کلسیم، منیزیم و فسفات است که باعث گردش بهتر خون در رگ های می شود و سلامت قلب را به دنبال دارد.

آووکادو
 این میوه بهترین منبع اسیدهای چرب مفید است. علاوه بر این انتخاب خوبی برای متعادل نگه داشتن PH بدن است. آووکادو با داشتن PH بین ۵/۶-۵/۶+۲۷ یکی از مواد پر فیبر است که پتاسیم موجود در آن باعث پایین آمدن سطح کلسترول بدو در نتیجه سلامت قلب می شود.

سویا
 این روزها این دانه پر خاصیت را با طعم های مختلف می توان در بازار پیدا کرد. سویا با PH بین ۶/۶-۶/۶+۰۰ گیاهی سرشار از پروتئین است که در رژیم های غذایی لاغری به دلیل سیر نگه داشتن فرد منبع غذایی خوبی محسوب می شود. مصرف مایعات طبیعی از جمله آب، آب سیب، هویج، گریپ فروت، مرکبات، آناناس و... هم یکی از راه های سلامتی و متعادل نگه داشتن PH بدن است. از مصرف زیاد گوشت و مواد غذایی پر چرب، فرآوری شده و سرخ کرده نیز پرهیز کنید. علاوه بر مواد غذایی که به آنها اشاره کردیم، انجام ورزش های منظم هم نقش زیادی در سلامتی و متعادل نگه داشتن PH بدن دارد.

اسفناج
 PH اسفناج، بین ۵/۵ تا ۸/۶+ است. پس کمی حالت اسیدی دارد که می تواند محیط قلیایی بدن را متعادل کند. این سبزی همچنین دارای پتاسیم و کلسیم است که برای متعادل نگه داشتن PH مایعات بدن ضروری هستند.

بروکلی
 شاید بروکلی سبزی مورد علاقه خیلی از افراد نباشد، اما با داشتن PH بین ۸/۶-۳/۰۶ به دلیل آنتی اکسیدان فراوانی که دارد مانع از صدمه دیدن سلول ها می شود. ویتامین K و فیبر موجود در این سبزی از خونریزی شدید جلوگیری و عمل هضم غذا را راحت می کند.

سلامت بدن در ۵۰٪ بین ساعت ۱۱ تا بهترین زمان برای خواب عمیق است چون این مواد سمی در حال دفع شدن از کبد هستند. دو ساعت بعدی، تا ساعت ۲ بدن در حال سم زدایی از کیسه صفراست که فقط در صورت یک خواب عمیق ممکن می شود. ساعت ۳ تا ۵ صبح زمان از بین بردن مواد سمی از ریه است که در این ساعت احتمال عطسه یا سرفه در خواب زیاد است. ساعت ۵ تا ۷ صبح عملیات پاکسازی در روده بزرگ شروع می شود که می توانید آن را دفع کنید.

بهترین وقت بیداری
 حالا که همه عملیات پاکسازی در بدن شما انجام شده بهترین زمان برای بازپس گرفتن این مواد مغذی است. ۷ تا ۹ صبح زمان خوبی برای خوردن صبحانه است. کسانی که می خواهند تناسب اندام داشته باشند، بهترین ساعت صرف صبحانه برای آنها، ساعت ۷ و ۳۰ است که می توانند نسبتاً صبحانه خود را بخورند. بهتر است عادت خود را خیلی زود تغییر دهند و در ساعت ۹ تا ۱۰ صبح صبحانه بخورند. وقتی شما بدنتان را جوری تنظیم کنید که صبحها زودتر بیدار شوید به مرور سرحالی و سرزندگی خاصی در خود احساس می کنید. اول صبح نه خبری هست نه تفتنی و نه کاری پس بهترین وقت برای آرامش است. این آرامش از سکوت آخر شب مفیدتر است. صبح زود بهترین زمان برای ورزش است. تحقیقات نشان داده است ۹۰ درصد افرادی که به طور مرتب ورزش می کنند این کار را صبح زود انجام می دهند تا چیزی مزاحشان نشود.

نکات مهم
 همان طور که در طول شب و ساعت های خواب بدن در حال پاکسازی و تصفیه مواد مضر از بدن است، قسمت های بیرونی بدن مثل پوست در حال استراحت هستند؛ بنابراین باید به این نکته دقت کرد که خوابیدن روی صورت و فرو رفتن پوست در بالش به شکلی که امکان رسیدن هوا نباشد، برای پوست ضرر دارد. در این حالت پوست فشرده شده و گردش خون در آن به اندازه کافی صورت نمی گیرد. بنابراین پوست صورت آسیب می بیند و چین می خورد و سبب چین و چروک می شود. خوابیدن به حالتی که سر به سمت پایین باشد سبب جمع شدن آب در محل و در نتیجه پف آلودگی صورت می شود. برخی تحقیقات نشان داده خوابیدن به پشت بهترین حالت است حتی می گویند هنگام خواب ۲ بالش زیر سر قرار دهید تا سر پایین تر از بدن قرار نگیرد و وقتی می خوابید متابولیسم یا سوخت و ساز بدن پایین می آید، شما در معرض آلودگی های محیطی یا تابش اشعه ماورای بنفش که به پوست آسیب می رساند نیستید و به دلیل اینکه بدن شما در طول شب مجبور به محافظت از پوست نیست می تواند به جای آن بازسازی را مؤثرتر انجام دهد. بنابراین حتماً قبل از خواب صورت خود را کاملاً با آلودگی های محیطی و لوازم آرایش پاک کنید. استفاده از پاک کننده های ملایم در رفع آلودگی ها بسیار مؤثر است. آرایش چشمها را کاملاً پاک کنید. حتماً مواد شیمیایی و آرایشی مثل ریمل باید از مژه ها پاک شود. نکته مهم دیگر این است که مادر زمان خواب یک چرخه ۹۰ دقیقه ای را طی می کنیم که بین خواب عمیق و خواب سبک که به آن Rem یا حرکات سریع

چشم می گویند؛ تغییر می کند. این خواب سبک بیشتر در نیمه دوم شب که به سمت روز می رود، رخ می دهد؛ بنابراین هر چه شما دیرتر به خواب بروید و شب بیشتر بیدار باشید خواب عمیق را از دست می دهید و همه چرخه خوابتان در حالت Rem خواهد بود و این خواب سبک به بازسازی سلول ها کمک نمی کند.

راهکارهای خواب خوب
 زمان و شرایط خوابیدن هر کسی بنا بر شرایط زندگی و کاری او فرق می کند. به طور قطع نمی توان راهکارهای یکسانی برای همه ارائه کرد، اما چند مورد هستند که در مورد همه افراد صدق می کند. سعی کنید وقت خوابتان را تنظیم کنید و سر وقت تعیین شده بخوابید. بهترین زمان خواب حدود ۶ تا ۸ ساعت است. از این کمتر، کم خوابی و بیشتر پر خوابی است. یادتان باشد ۸۵ درصد این زمان باید در شب باشد. یک ساعت خواب بین روز برای شما کافی است. قبل از خواب چند دقیقه ای قدم بزنید تا راحت تر بخوابید. برای بیدار شدن به موقع از ساعت زنگ دار استفاده کنید. سعی کنید به هیچ وجه برنامه خوابتان را به هم نزنید. دو ساعت قبل از خواب نوشیدنی هایی مثل چای و قهوه را حذف کنید. بعد از بیدار شدن از خواب، حدود نیم ساعت ورزش کنید. قبل از خواب به دستنوشی بروید معده و مثانه خود را خالی کنید و ترجیحاً قبل از خواب کمتر آب بنوشید. شبها نباید گرسنه بخوابید و خیلی هم سنگین غذا نخورید. به خودتان کمک کنید تا سر وقت همیشه صبحها بیدار شوید. اگر در خوابیدن مشکل دارید بلافاصله سراغ دارو نروید. خواب مصنوعی کمک چندانی به بدن نمی کند. بهتر است در این شرایط خواب ظهر را حذف کنید و خودتان را به زور مجبور به خوابیدن نکنید. البته یادتان باشد اگر به مدت چهار هفته هر شب نیم ساعت در تخت بگردید و خوابتان نبرد باید به پزشک مراجعه کنید چون شما مشکل بی خوابی اولیه دارید.

کمبود خواب
 اثرات کمبود خواب بر بدن شما کم نیستند و علاوه بر جسم بر روح هم تاثیر می گذارند. اگر زیاد دچار بیماری های مثل سردمخوردگی و آنفولانزای شوید یکی از دلایل کم خوابی شبانه است. افزایش استرس و اضطراب و افسردگی در طول روز نشانه های دیگر کم خوابی است. چون خواب هورمون های استرس را متعادل می کند و سلامت سیستم عصبی را تأمین می کند. چاق شدن بی دلیل هم یکی از عوارض بد خوابی شبانه است. کمبود خواب، باعث افزایش هورمون گرلین می شود که باعث افزایش اشتها است. همچنین باعث کاهش هورمون لپتین می شود که این هورمون سبب کاهش اشتها می شود. بالا پایین شدن این هورمون ها ایجاد چاقی می کند. بیخوابی در دانش آموزان باعث افت تحصیلی به دلیل کسل بودن سر کلاس و کاهش حافظه می شود. تحقیقات نشان داده دانش آموزانی که شب امتحان ۶ ساعت یا کمتر می خوابند، نسبت به دانش آموزانی که ۸ ساعت یا بیشتر می خوابند، دارای افت تحصیلی بیشتری هستند. تصادفات اتنذگی اغلب به دلیل خواب آلودگی راننده هاست و کاهش عملکرد ورزشی و دیگر فعالیت هایی که نیاز به هماهنگی بدن دارند از سوی دیگر کمبود خواب باعث مشکلاتی در روابط خانوادگی هم می شود. طرفین دیگر حوصله و انرژی برای فعالیت های سرگرم کننده ندارند. این، به صحبت های همسر توجه نمی کنند، سرعاعصابی می شوند و تحریک پذیرند و به طور کلی از ارتباط بین خانواده کاهش پیدا می کند.

چگونه چرخ خیاطی را تمیز کنیم؟

چرخ خیاطی هم مانند تمام وسایل برای درست کار کردن به نگهداری مناسب نیاز دارد؛ بنابراین با رعایت برخی نکات می‌توانید نسبت به دوام چرخ و لذت خیاطی مطمئن باشید.

وسایل مورد نیاز:

- یک تیوب روغن چرخ خیاطی

- اسپری هوای فشرده

- موچین

۱- چرخ خیاطی را از برق بکشید. سوزن، قرقره و ماسوره را در آورید.

۲- از قسمت‌های ظاهری دستگاه شروع به تمیز کردن کنید. پرزهای دستگاه را به آرامی با دستمال نرمی که پرز نداشته باشد، پاک کنید. لکه‌های کثیف و سفت شده را با پارچه نم‌دار و صابون تمیز کنید.

۳- از یک برس کوچک یا اسپری هوای فشرده برای تمیز کردن جاهای ظریف، درزها و قسمت‌هایی که به راحتی امکان پاک کردن آنها وجود ندارد، استفاده کنید.

۴- صفحه متحرک چرخ را تا جایی که امکان دارد، به طرف خود بکشید. بعضی از این صفحات با ضربه بازی می‌شوند، اما بعضی از آنها پیچ و مهره دارند.

۵- پرزهای داخل و روی ماسوره را با اسپری هوا یا برس گردگیر تمیز کنید.

۶- پرزهای باقی‌مانده دور جاماسوره‌ای و قسمت‌های فلزی را با یک موچین پاک کنید.

۷- یک یا دو قطره روغن در جای مخصوص بریزید. این مکان با توجه به مدل چرخ خیاطی در دفترچه یا روی دستگاه مشخص شده است.

چند نکته:

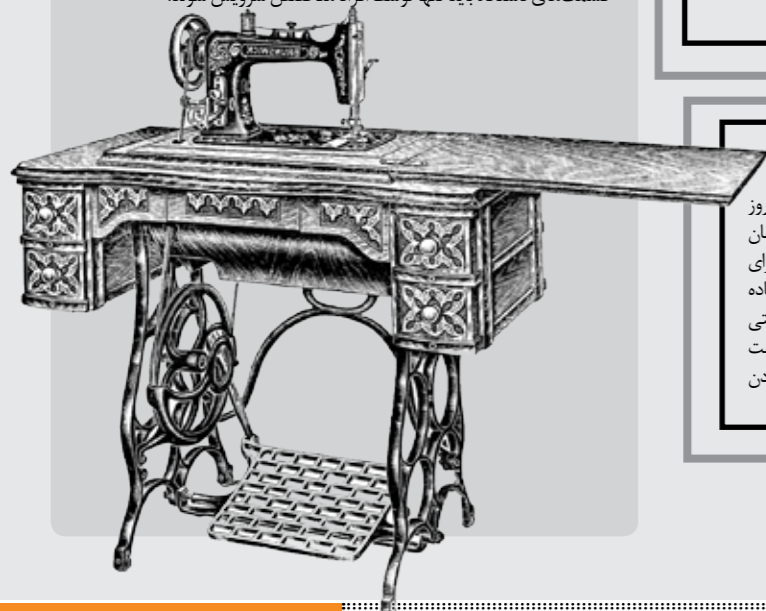
* جایی را برای کار انتخاب کنید که نور کافی داشته باشد.

* به جای برس گردگیر، از گوش پاک‌کن هم می‌توانید استفاده کنید.

* بعد از روغن کاری دستگاه، ابتدا دوختن را روی پارچه‌های اضافه انجام دهید تا روغن اضافه گرفته شود و پارچه اصلی شما خراب نشود.

* حداقل سالی یکبار چرخ خیاطی‌تان را به سرویسکار حرفه‌ای بدهید.

* قبل از درآوردن هرگونه پیچ، دستورعمل دستگاه را بخوانید. بعضی قسمت‌های دستگاه باید تنها توسط افراد متخصص سرویس شوند.

مطالعه اطلاعات مربوط به انیمیشن و کارتون

شیوه تربیت کودکان متفاوت است، اما آنچه برای تمام والدین اهمیت دارد، این است که بدانند کودکان در معرض چه عواملی قرار می‌گیرند. یکی از این عوامل سرگرمی‌هاست و یکی از این سرگرمی‌ها دیدن کارتون و انیمیشن است. برای تمام والدین پیش آمده که کارتون‌ها از نظر سنی مناسب کودک بوده، اما از نظر محتوایی با ارزش‌های تربیتی خانواده‌ها تناسبی نداشته است؛ از این رو بهتر است علاوه بر بررسی رده سنی انیمیشن یا کارتون، درباره اطلاعات مربوط به آنها نیز مطالعه شود.

* سعی کنید همیشه کارتون‌هایی را که خریده‌اید قبل از کودکان ببینید تا به این ترتیب از مناسب بودن آن از هر نظر خیالتان راحت شود. ضمن اینکه به دنبال انیمیشن‌هایی بروید که علایق کودکان را دربر دارد و باعث شکوفایی ذهن آنها می‌شود و خلاقیت کودکان را برمی‌انگیزد.

* درباره چیزهایی که کودکان دوست دارند و با آنها به راحتی ارتباط برقرار می‌کنند، اطلاعات کسب کنید تا بتوانید کارتون‌های مناسب و مورد علاقه کودکان را انتخاب و تهیه کنید. به طور مثال، اگر کودکان قهرمانی و قهرمان شدن را دوست دارند، انیمیشن‌هایی بخرید که مورد مدنظر کودکان در آن دیده می‌شود.

* از یاد نبرید که گاهی نیاز است تا به نظر کودکان هم احترام بگذارید و از آنها درباره کارتون‌ها و انیمیشن‌هایی که دوست دارند ببینند، سوال کنید. سپس با بررسی درخواست‌شان و براساس رده سنی آنها را تهیه کنید.

* در موقعی که کارتون پیشنهادی کودکان مناسب نبوده، می‌توانید کارتون‌ها را پیدا کنید که به علایق آنها نزدیک باشد. برای نوجوانان بازی‌های انیمیشن‌ها در نظر بگیرید. بازی‌های کامپیوتری برای رشد مهارت‌های اجتماعی و ترغیب کودکان و به خصوص نوجوانان برای فعالیت‌های اجتماعی بسیار مفید است. پس در کنار انیمیشن و کارتون‌های مناسب، می‌توانید بازی‌های کامپیوتری را هم برای نوجوانان در نظر بگیرید.

* کارتون‌ها را در کنار کودکان به صورت خانوادگی تماشا کنید. این کار حس خوشایندی به کودکان منتقل می‌کند. * دیدن انیمیشن‌ها نه تنها برای کودکان و نوجوانان، بلکه برای بزرگسالان هم جذاب است و دوست دارند در کنار بچه‌ها آنها هم به تماشای برخی کارتون‌ها و انیمیشن‌ها بنشینند. نشستن در کنار کودکان و تماشای دسته‌جمعی انیمیشن به آنها حس آرامش، امنیت و اعتماد به نفس می‌دهد. نکته حائز اهمیت این است که در خرید کارتون و انیمیشن باید به آن توجه کنید. خرید از فروشگاه‌های معتبر است. دی‌وی‌دی‌های دارای هولوگرام را بخرید. اگر هم قصد دانلود یا خرید اینترنتی دارید، بهتر است سایت‌های معتبر و مشهور را برای این کار انتخاب کنید.

توجه به سن کودک

والدین باید قبل از تهیه انیمیشن یا کارتون به سن کودکان توجه داشته باشند. نکته مهمی که در بیشتر مواقع پدر و مادرها بی‌توجه به آن، به خرید کارتون و انیمیشن اقدام می‌کنند کارتون‌هایی که در بازار موجود هستند، معمولاً روی دی‌وی‌دی یا حتی سی‌دی آنها رده سنی مناسب ثبت شده است. برای انیمیشن‌هایی هم که در تلویزیون پخش می‌شود و رده سنی آن را نمی‌دانید، با کمی وقت و جست‌وجو در اینترنت می‌توانید اطلاعات مربوط به انیمیشن مورد نظر را به دست آورد.

کاهش استرس

حفظ سلامت در دنیای پراسترس امروز آسان نیست. با این حال به گفته محققان خنده باعث تولید آندورفین می‌شود که برای قلب و ذهن بسیار مفید است؛ این ماده بیماری‌ها را کاهش می‌دهد و تأثیر مثبتی بر سلامت می‌گذارد؛ از این رو می‌توان گفت که دیدن کارتون یکی از راه‌های کم کردن استرس است.

یادگیری احترام به والدین

بچه‌ها می‌توانند با تماشای کارتون‌ها و قهرمانان مورد علاقه‌شان از آنها الگوبرداری کنند. مثلاً کودک با تماشای کارتون‌ها که قهرمان داستان در آن با بزرگ‌ترها با احترام رفتار می‌کند، یاد می‌گیرد که چطور با پدر و مادر خود یا خواهر و برادر بزرگ‌ترش با احترام رفتار کند.

یادگیری بصری و شناخت رنگ‌ها

به لحاظ علمی ثابت شده که ذهن در یادگیری بصری فعال‌تر از سایر یادگیری‌هاست. به همین دلیل است که بسیاری از موسسات، سمینارها و سخنرانی‌های آموزشی خود را نمایش می‌دهند. در دوران کودکی، ذهن خالی است و هر چیزی را می‌پذیرد. کودکان با تماشای کارتون و انیمیشن‌های زیبا و رنگارنگ، چیزهای زیادی یاد می‌گیرند که یکی از این موارد، تشخیص درست تفاوت رنگ‌ها از سوی کودکان است.

اثرهای مثبت بر ذهن

کارتون‌ها همان دنیای خیالی پر از سرگرمی هستند که کودکان در ذهن خود تصور می‌کنند. دیدن کارتون، تفریح و سرگرمی خوبی برای کودکان محسوب می‌شود و این کار می‌تواند به‌طور مستقیم بر ذهن آنها تأثیرگذار باشد. کودکان ذهنی کنجکاو دارند و همیشه به دنبال یادگیری هستند. به همین دلیل بهتر است آنها را به دیدن کارتون‌هایی که اثرات مثبتی دارند، تشویق کنید.

افزایش قدرت مشاهده و کاوشگری

با اینکه شخصیت‌های کارتون‌ها، موجوداتی خیالی هستند و وجود خارجی ندارند، اما با پیام‌هایی که دارند، چیزهای زیادی به کودکان یاد می‌دهند، حقیقت انکارناپذیری که نمی‌توان آن را نادیده گرفت. کنجکاو می‌شوند و هیجان کودکان هنگام دیدن کارتون و ارتباط برقرار کردن آنها با شخصیت‌های کارتون‌ها باعث می‌شود کودکان از این طریق دنیای واقعی را بهتر درک کنند.

افزایش وفاداری

شخصیت‌های مهم در انیمیشن و کارتون‌ها، تنها نیستند. آنها همواره خانواده و دوستانی دارند که سعی می‌کنند نسبت به آنها وفادار باشند و برای حل مشکلاتشان از این افراد کمک بگیرند. دیدن این رفتارها روی ذهن کودکان اثر می‌گذارد و سبب می‌شود بچه‌ها تا حد امکان با پدر و مادرشان صادقانه رفتار کنند.

در عصر فناوری، یکی از سرگرمی‌های پرطرفدار کودکان، دیدن کارتون و انیمیشن است. سرگرمی دوست‌داشتنی که والدین باید در انتخاب و خرید آنها دقت لازم را داشته باشند تا از نظر محتوایی مناسب کودکان باشد و حس امنیت و آرامش را در آنها ایجاد و نکات آموزنده‌ای را به مخاطبان منتقل کند. انتخاب انیمیشن و کارتون مناسب برای کودکان می‌تواند در روحیه و زندگی آنها تأثیرگذار باشد؛ به همین دلیل پدر و مادر برای خرید این سرگرمی‌های پرطرفدار باید نکات مهمی را مدنظر داشته باشند، مواردی که در ادامه به برخی از آنها اشاره کرده ایم.

اثرات مثبت تماشای کارتون و انیمیشن بر ذهن کودک

یک انتخاب خوب و مناسب

بسکتبال پالایش نفت آبادان قهرمان ایران شد

تاج‌گذاری باعینک ریبون اصل!

لیگ برتر بسکتبال باشگاه‌های ایران که از نیمه دوم سال ۹۷ با حضور ۹ تیم استارت خورده بود و مرحله پلی آف آن در روزهای ابتدایی سال ۹۸ پیگیری شد، بالاخره در اوایل اردیبهشت امسال به ایستگاه پایانی رسید و پالایش نفت آبادان موفق شد برنده آن باشد. تیم بسکتبال پالایش نفت آبادان در حالی نخستین عنوان قهرمانی لیگ برتر بسکتبال ایران را در آبادان از آن خود کرده که تمام بازیکنانش ایرانی بودند.

دو تیم بسکتبال پالایش نفت آبادان و شهرداری گرگان که بعد از پیروزی مقابل دوغول بسکتبال ایران، یعنی پتروشیمی و شیمی‌دو موفق شده بودند به فینال لیگ برتر بسکتبال باشگاه‌های ایران راه پیدا کنند، برای قهرمانی در ۴ دیدار در گرگان و آبادان به مصاف هم رفتند و این پالایش نفتی‌ها بودند که در مجموع با نتیجه ۳ بر ۱ تیم گرگانی را شکست دادند و نخستین عنوان قهرمانی خود را در لیگ برتر به ثبت رساندند.

دو دیدار ابتدایی در گرگان برگزار شد که نتیجه آن برای هر یک از دو تیم، یک پیروزی و یک شکست بود و به قول معروف با تساوی به آبادان آمدند تا سرنوشت قهرمانی را رقم بزنند.

در دیدار سوم، این پالایش نفت آبادان بود که موفق شد حریف گرگانی خود را شکست دهد تا یک قدم به قهرمانی نزدیک شود. به این ترتیب در بازی سوم، شاگردان هماد سامری توانستند با نتیجه ۹۹ بر ۷۴ تیم شهرداری گرگان با هدایت حمیدرضا کلاسنگیانی را شکست دهند تا در مجموع پنج بازی فینال، دو بر یک از حریف خود پیش افتاده و به یک قدمی قهرمانی در لیگ برسند. و اما دیدار چهارم و جشن قهرمانی در آبادان؛ شاگردان هماد سامری که حالا از روحیه بهتری نسبت به حریف خود برخوردار بودند، در چهارمین دیدار فینال لیگ برتر بسکتبال در سالن ۱۷ شهریور آبادان و در حضور تماشاگران پرشور آبادانی که با وجود ظرفیت بسیار کم سالن در پذیرش تماشاچی بیش از دو هزار نفر را در خود جای داده بود و تعداد زیادی نیز که جایی برای بودن در سالن برایشان نبود، در گرمای هوا بازی را از پشت در سالن دنبال می‌کردند، موفق شدند در دیداری نزدیک و پایاپای که تا دقایق آخر نتیجه بازی قابل پیش‌بینی نبود، حریف خود را با نتیجه ۵۸ بر ۵۵ شکست دهند و نخستین قهرمانی خود را جشن بگیرند.

در نیمه نخست این دیدار، هر دو تیم بازی فشرده و پایاپایی را از خود به نمایش گذاشتند، به طوری که کوارتر نخست با نتیجه ۱۴

بر ۱۱ به سود گرگانی‌ها و کوارتر دوم با کسب نتیجه ۱۳ بر ۱۰ به سود نفتی‌ها و در نهایت نیمه نخست با نتیجه برابر ۴۴ خاتمه یافت تا هر دو تیم در سر جمع امتیازآوری، با یکدیگر برابر باشند.

اما شیرین را به یکدیگر تبریک گفتند؛ البته شادی بازیکنان هم جالب بود؛ چرا که در جشن قهرمانی با زدن عینک ریبون در لحظه بالا بردن جام، این مراسم را تاریخی کردند؛ آن هم با شعار آبادان برزیلته!

دو تیم در حالی نیمه دوم را آغاز کردند که خستگی ناشی از بازی‌های سخت و پی در پی فینال رمقی برای آنها باقی نگذاشته بود و همین باعث افت کیفی بازی شده بود؛ اما با تمام این اوصاف، شاگردان هماد سامری که با حمایت تماشاگران پرشور آبادانی انرژی می‌گرفتند، موفق شدند در کوارتر سوم و چهارم با نتیجه ۱۷ بر ۱۳ و ۱۷ بر ۱۶ برنده شوند تا در مجموع، با نتیجه ۵۸ بر ۵۵ بازی به سود نفتی‌ها پایان یابد و به این ترتیب با کسب سومین پیروزی در فینال لیگ برتر بسکتبال، با درخشش بازیکنانی همچون مایک رستم پور، محمد حسن زاده، سعید داوری‌پناه، آرن داوودی و البته هدایت هماد سامری توانستند جشن قهرمانی خود را برپا کنند و بعد از سال‌ها به آنچه حشاشان بود، برسند.

گفتنی است، پالایش نفت آبادان دوبار دیگر به فینال راه یافته بود که هر دو بار، با شکست مقابل حریفان خود به نایب قهرمانی بسنده کرده بود. برای همین در مرتبه سوم عزم خود را جزم کردند تا قهرمان شوند.

پس از اتمام بازی و کسب عنوان قهرمانی آبادانی‌ها، شور و هیجان خاصی سالن محل برگزاری مسابقه را پر کرد و همه تماشاچیان با حضور در زمین بازی و در آغوش کشیدن یکدیگر و بازیکنان، این قهرمانی سخت؛

سر مربی پالایش نفت آبادان: از صفر قهرمانی ساختیم

بازیکنان نفت آبادان در ادامه گفت: با تمرکز و آنالیز نتیجه بخشی که از حریف داشتیم، توانستیم نتیجه درخشانی از این تیم بگیریم؛ اما در بازی چهارم تا حد زیادی بازیکنان خسته بودند. ما دوبازی متوالی در گرگان داشتیم و به فاصله سه روز دو بازی متوالی هم در آبادان برگزار کردیم. طبیعی بود که در این شرایط بازیکنان خسته باشند. شاید اگر هر دو دیدار، یک روز فاصله بود، می‌توانستیم در بازی چهارم هم عملکرد با کیفیت تری از هر دو تیم ببینیم. این مربی که برای نخستین بار نفت آبادان را قهرمان لیگ برتر کرد، درباره عواملی که باعث برتری تیمش در دیدارهای سوم و چهارم فینال شدن نیز گفت: نسبت به دفاع می‌کردند و این موضوع، فرصت شوت‌های سه امتیازی بیشتری به ما می‌داد. برای هر چهار دیدار فینال، تلاشمان این بود که به بازیکنانمان اعتماد به نفس خوبی بدهیم تا بتوانند از موقعیت‌های ایجاد شده برای شوت سه امتیازی استفاده کنند. خوشبختانه این برنامه ما جواب داد و بازیکنانمان توانستند با تمرکز از طریق شوت از راه دور به نتیجه برسند. سامری با اشاره به اینکه در اواخر دیدار چهارم، رقابت دو تیم نفت و شهرداری گرگان خیلی نزدیک تر به هم شد، گفت: لوح هیجان و حساسیت بود. شهرداری گرگان، کادر فنی و بازیکنان تأثیرگذاری در اختیار دارد؛ البته عملکرد آنها در بازی سوم تا حدی از روال همیشگی خارج شد؛ اما در مجموع رقابت نفت و شهرداری گرگان در دیدارهای فینال پایاپای بود. انتظار از فینال هم همین است.

کاپیتان پالایش نفت آبادان: بدون بازیکن خارجی هم می‌توان قهرمان شد

کاپیتان تیم بسکتبال پالایش نفت آبادان عقیده دارد، با تیمی تمام ایرانی هم می‌توان قهرمان شد و ثابت کردیم که همیشه قرار نیست خارجی‌ها باعث قهرمانی تیم‌های لیگ برتری شوند و ما توانستیم بدون هیچ خارجی، جام را ببریم. سعید داوری‌پناه، کاپیتان تیم بسکتبال پالایش نفت آبادان درباره قهرمانی تیمش گفت: تیم ما در طول فصل، پنج بازیکن داشت و در طول تمرین‌ها هم دو بازیکن مصدوم شدند و هیچ وقت تمرین خوبی نداشتیم؛ البته زمانی که بازیکنان ما از اردوی تیم ملی آمدند، شرایط بهتر شد. مهمترین مساله این بود که ما ثابت کردیم همیشه قرار نیست خارجی‌ها باعث قهرمانی تیم‌های لیگ برتری شوند و ما توانستیم بدون هیچ خارجی جام را بالای سر ببریم و فینال کاملاً ایرانی را بین دو تیم پالایش نفت و شهرداری شاهد بودیم. هیچ وقت در تاریخ، تیمی را نداشته‌ایم که بدون بازیکن خارجی بتواند قهرمان لیگ برتر شود. کاپیتان تیم پالایش نفت آبادان درباره حمایت از تیم هم گفت: مدیریت باشگاه همیشه از ما حمایت کرده و از ایشان می‌خواهیم که اگر قرار است در مسابقات آسیایی شرکت کنیم، خیلی زود تیم را جمع کنند. امیدوارم بازیکنان کنار هم بمانند. داوری‌پناه در خصوص ماندن در پالایش نفت گفت: من کاپیتان تیم هستم و اولویتم با نفت آبادان است و دوست دارم همین جا بمانم. همچنین دست هواداران را بابت حمایت خوبشان می‌بوسم.

قهرمانی و صعود مقتدرانه ملی حفاری به لیگ دسته دوم

تیم فوتبال ملی حفاری اهواز با قهرمانی در لیگ دسته سوم فوتبال باشگاه‌های ایران موفق شد به لیگ دسته دوم فوتبال ایران صعود کند. تیم فوتبال ملی حفاری اهواز که فصل گذشته با کسب نتایج ضعیف به لیگ دسته سوم فوتبال ایران سقوط کرده بود، این فصل با حضور در لیگ دسته سوم موفق شد با کسب عنوان قهرمانی، دوباره به لیگ دسته دوم فوتبال ایران صعود کند. شاگردان اسماعیل قنبری در آخرین بازی خود در این سری از رقابت‌ها که مهمان تیم فوتبال نفت ایران بودند، موفق شدند حریف خود را در یک بازی هجومی با نتیجه پر گل ۳ بر یک شکست دهند تا با کسب ۳ امتیاز این دیدار ۲۸ امتیازی شده و به عنوان صدرنشین و قهرمان صعود کنند.

تیم فوتبال ملی حفاری اهواز را در این دیدار به ثمر رساندند. ملی حفاری بدون شکست و با ۱۰ پیروزی و ۸ تساوی و زدن ۲۴ گل قهرمان شد. حالا با توجه به صعود حفاری به

لیگ دسته دوم فوتبال ایران، نفتی‌ها ۳ نماینده در فصل بعد لیگ دسته دوم دارند. نفت و گاز گچساران، نفت امیدیه و ملی حفاری اهواز نمایندگان نفت در این مسابقات خواهند بود.

درخشش خواهران نفتی در تنیس روی میز

خواهران نونهال نفتی در مسابقات تنیس روی میز نونهالان استان کهگیلویه و بویراحمد افتخار آفرینی کردند. ثنا و ثمینا نازکی، خواهران نفتی و ورزشکار گچسارانی توانستند در مسابقات انتخابی نونهالان استان قهرمانی و نایب قهرمانی مسابقات تنیس روی میز نونهالان را از خود کنند تا این افتخار برای باشگاه نفت و گاز گچساران ثبت شود. مسابقات انتخابی نونهالان استان در رشته تنیس روی میز به میزبانی یاسوج برگزار شد. در این مسابقات ثمینا مقام اول و ثنا مقام دوم را کسب کرد.

صعود بانوان و آقایان کوهنورد شرکت ملی نفت به قله مدوین

هماهنگی‌های لازم را انجام دادند. در این دو صعود، مهدی اکبرزاده و نادیا اسمعیلی خانمی به عنوان مربی و حسین باقرزاده و خدیجه علی پناهی به عنوان سرپرست، گروه را برای صعود هدایت کردند و در انتها نیز به کوهنوردان حکم صعود تقدیم شد.

آبرود، طی ۵ ساعت کوهپیمایی از قله جنگلی مدوین بالا رفتند. در این دو صعود، تورج امانی، مدیر شرکت ملی پخش فراورده‌های نفتی و خانم درویش صفت، رئیس هیات کوهنوردی شهرستان چالوس برای صعود به قله

چالوس به ارتفاعات البرز و قله مدوین (نمک آبرود) با ارتفاع تقریبی ۲ هزار متر صعود کردند. ابتدا گروه ۲۷ نفره مردان کوهنورد شرکت ملی نفت به این قله صعود کرد، سپس گروه ۳۲ نفره بانوان کوهنورد شرکت ملی نفت با حضور در منطقه نمک

گروه‌های کوهنوردی بانوان و آقایان شرکت ملی نفت ایران در دو برنامه جداگانه با هدف توسعه ورزش همگانی و سلامت و نشاط کارکنان و نیز به مناسبت اعیاد شعبانیه در تاریخ‌های ۲۹ فروردین (آقایان) و ۱۲ اردیبهشت (بانوان) در استان مازندران - شهرستان

دوره دانش افزایی مربیان فوتبال نفت در اهواز

یکبار دوره‌های آموزشی را در راستای ارتقای دانش مربیان برگزار کنیم که امیدواریم این امر محقق شود. مدیرعامل باشگاه فرهنگی - ورزشی مناطق نفت‌خیز جنوب، ضمن تأکید بر به روز بودن مربیان گفت: علم روز به روز در حال تغییر است و اطلاعات جدیدی هر روزه وارد فوتبال جهان می‌شود که نیاز است تمامی مربیان با این علم آشنا شوند، از این رو واجب است که مربیان ما خودشان را به روز نگه دارند. این باشگاه در بحث مربیگری رو به توسعه و پیشرفت است و امیدواریم با برگزاری کلاس‌های دانش افزایی به ارتقای بیشتر آن کمک کنیم.

فوتبال را به مربیان حاضر آموزش دادند. هدایت یزدی، مدیرعامل باشگاه فرهنگی - ورزشی مناطق نفت‌خیز جنوب در حاشیه برگزاری این کلاس دانش افزایی، هدف از برگزاری این کلاس را ارتقای سطح دانش مربیان این باشگاه عنوان کرد و افزود: بر اساس برنامه ریزی‌های انجام شده تمامی کسانی که عهده دار مربیگری فوتبال هستند، در این دوره حضور دارند. در این برنامه علاوه بر ارتقای دانش مربیان، نحوه مدیریت و برنامه ریزی در مربیگری با حضور استادان فن آموزش داده شد. وی در ادامه گفت: با مذاکرات انجام شده با استادان فن، تلاش داریم بتوانیم هر سه ماه

کلاس دانش افزایی فوتبال با حضور مدرسان برجسته فدراسیون فوتبال در سالن کنفرانس مجموعه فرهنگی - ورزشی امام رضاع (شهرک نفت اهواز) با حضور حدود ۶۰ مربی برگزار شد. در این کلاس یک روزه که با حضور حدود ۶۰ نفر از مربیان فوتبال باشگاه فرهنگی - ورزشی مناطق نفت‌خیز جنوب - اهواز برگزار شد، داریوش یزدی و فریدون جردانیان، مدرسان برجسته فدراسیون فوتبال به ارائه توضیحاتی در خصوص دانش مربیگری، ضرورت آموزش بر اساس دانش روز، نظام جامع مربیگری و تکنیک دفاع و حمله پرداختند و علم روز

آبادان

پرچمدار فوتبال نفت در لیگ برتر

گل‌های بالوتلی و غیبشایوی پیروز شوند تا با ۳۳ امتیاز در رتبه نهم قرار بگیرند.

امید به بقا در دقیقه ۱۰۰

نفت مسجد سلیمان که در خانه میزبان سپیدرود رشت بود، در یک بازی پرحاشیه و جنجالی موفق شد در دقیقه ۱۰۰ بازی گل تساوی را به ثمر برساند تا هم از شکست خانگی فرار کند و هم به بقا امیدوار باشد. نفت مسجد سلیمان در دقیقه ۵۲ گل مشکوک به آفساید دریافت کرد که بعد از این گل، سرمربی خود را به دلیل شکستگی سر با سنگی که هواداران خودی پرتاب کرده بودند و به دنبال آن غش کردن، از دست داد. در ادامه و بعد از اینکه سرمربی نداشتند، یک پنتالی را از دست دادند تا اینکه در دقیقه ۱۰ دقیقه‌ای تلف شده (۱۰۰) بازی، موفق شدند توسط اکبر آفاقی، تازه وارد، گل تساوی را بزنند تا امیدشان برای بقا بیش از پیش شود. نفتی‌ها با این تساوی ۲۱ امتیازی شدند و در رتبه چهاردهم باقی ماندند.

افول پارس جنوبی در خانه

پارس جنوبی هم که در خانه میزبان ذوب آهن بود، با ارائه یک بازی دور از انتظار نتیجه را به حریف خود با دو گل واگذار کرد. شاگردان مهدی تارار که در این هفته‌ها زیاد سر حال به نظر نمی‌رسند، در خانه هم حرفی برای گفتن نداشتند و مقابل حریف اصفهان خود تسلیم شدند تا با این شکست ۲۹ امتیازی شوند و در رتبه دوازدهم جای بگیرند.

چهارمین برد پیاپی

تیم فوتبال نفت آبادان که به قائمشهر رفته بود، موفق شد در روزی که از دقایق ابتدایی ۱۰ نفره شده بود، حریف قدرتمند خود را که در خانه به هیچ تیمی باج نمی‌دهد، با دو گل شکست دهد تا با این پیروزی در سواحل خزر چهارمین برد پیاپی خود را جشن بگیرد. شاگردان سرچیو در قائمشهر موفق شدند با نتیجه ۲ بر یک و با

سرچیو: به همان تیمی که دوست داشتم تبدیل شدیم

سرمربی نفت آبادان در پایان بازی تیمش مقابل نساجی ضمن تمجید از بازیکنان تیمش می‌گوید: خوب بودیم و بردیم.

پائولو سرچیو بعد از پیروزی ۲ بر یک تیم فوتبال نفت آبادان مقابل نساجی گفت: بازی سختی بود. زمانی که بازی مساوی بود، حریف به دنبال کنترل بازی بود و حملاتی را هم روی دروازه ما داشت؛ اما بعد از گل شرایط تغییر کرد و در حالی که ۱۰ نفره بودیم، موفق شدیم ضمن برتری، از گل خودمان محافظت کنیم و هم اینکه به آنها اجازه بازی سازی ندهیم.

در نیمه دوم هم با توجه به اینکه یک یار کمتر داشتیم، هرگز به دفاع مطلق روی نیاوردیم و شما دیدید که هم بازی را اداره کردیم و هم اینکه گل دوم را به ثمر رساندیم. سرچیو در ادامه به داوری این دیدار اشاره کرد و گفت: خطای هخامنش یک برخورد ساده و به قول معروف تنه فنی بود و این برخورد در فوتبال طبیعی

نشریه کارکنان صنعت نفت ایران، شماره ۹۲۲

42

ورزش نفت

چه بخوانیم؟

فلسفه ترس

لارس اسوندسن، فیلسوف نروژی، کتاب «فلسفه ترس» را نوشته است. شاید بتوان ترس را مهمترین احساسی نامید که بر تفکر و تعقل درست، سایه می‌افکند و آن را بشدت تحت تاثیر قرار می‌دهد. از طرفی ترس احساسی است که در تکامل انسان نقش بسزایی داشته است؛ چرا که یکی از بن‌مایه‌های بقا برای نژاد انسان است؛ اما تا چه حد باید ترسیم؟ ترس چه چیزهایی را حفظ می‌کند و چه چیزهایی را از ما می‌گیرد؟ چرا بالینکه زندگی ما بقدر امن شده باز ترس بر زندگی مان سایه افکنده است؟ چرا ترس برخی مواقع جذاب است؟ وجود سایه ترس و هراس در جامعه چه تاثیری دارد؟ رابطه قدرت و ترس چیست؟

لارس اسوندسن، نویسنده جوان نروژی، در این کتاب ترس را از جنبه‌های مختلف به پرسش می‌گیرد و به واگوی آن می‌پردازد. به عقیده نویسنده این کتاب حمله‌ای به این گرایش است که عملاً همه پدیده‌ها را باید از منظر ترس مورد توجه قرار داد. یک ویژگی فرهنگ ترس این است که ترس درست‌زمنی سر برآورده که با احتساب همه جوانب زندگی مانسبت به دوره تاریخی دیگر امن تر است. با این حال مهمترین انگیزه نویسنده در حمله علیه فرهنگ ترس، آن است که این فرهنگ، آزادی ما را کمتر و کمتری می‌کند. این کتاب هفت فصل دارد. در فصل اول شرح و گزارش مختصری از فرهنگ ترس به دست می‌دهد، یعنی اینکه چگونه ترس از نظر فرهنگی به عینکی ذریعینی بدل شده که ما جهان را از پشت آن می‌نگریم. در فصل دوم، می‌گوید توصیفی به دست دهد از اینکه ترس چگونه پدیده‌ای است و شماری از رویکردها و نگرش‌های مختلف از نوربولوژی تا پدیدارشناسی را دربر می‌گیرد. در فصل سوم به بررسی نقش ترس در جامعه خطر خیز می‌پردازد و نشان می‌دهد که تلاش‌های ما برای به حداقل رساندن خطر، حاوی چه جنبه‌های غیر عقلانی زیادی است. در فصل چهارم سروکارمان با این واقعیت است که ما غالباً داوطلبانه به دنبال چیزهای ترسناک می‌رویم؛ مثل ورزش‌ها و سرگرمی‌های دیوانه‌وار. نکته متناقض اینجاست که ما معمولاً سعی می‌کنیم از هر چه ترس‌آفرین است، پرهیز کنیم. او در فصل پنجم نگاهی به مفهوم اعتماد می‌اندازد و این نکته را به بحث می‌گذارد که فرهنگ ترس تأثیری مخرب و تضعیف‌کننده بر اعتماد دارد و دامنه ترس را افزایش می‌دهد. وقتی اعتماد عمومی کاهش پیدا می‌کند، این کاهش تأثیری متلاشی‌کننده بر روابط اجتماعی می‌گذارد؛ اگر چه ترس به نوبه خود می‌تواند تأثیری یکپارچه هم داشته باشد. نویسنده، در فصل ششم کتاب خود به همین نقش ترس که بنیان برخی فلسفه‌های سیاسی است، می‌پردازد و در عین حال نشان می‌دهد که از ترس در همین سال‌های اخیر، در جنگ علیه تروریسم چه بهره‌برداری‌های سیاسی شده و سرانجام در فصل پایانی این پرسش را مطرح می‌کند که آیا راهی برای برون‌رفت از ترس وجود دارد یا نه؟ آیا ما می‌توانیم این جو ترسی را که امروزه ما را احاطه کرده، بشکنیم یا نه؟

فیتز جرالد آشنا بود و باز تاب بعضی از مفاهیم رباعیات خیام را می‌توان در کتاب مانده‌های زمینی او مشاهده کرد. مارتین لوتر کینگ و آبراهام لینکن همیشه قبل از خواب رباعیات خیام می‌خواندند. همچنین ولادیمیر پوتین نیز به خواندن رباعیات خیام علاقه زیادی دارد. دولت جمهوری اسلامی ایران در ژوئن ۲۰۰۹ به عنوان نشانی از پیشرفت علمی صلح آمیز ساختمان، مجسمه‌ای به شکل چهارتاقی با ترکیبی از سبک‌های معماری و تزئینات هخامنشی و اسلامی به دفتر سازمان ملل متحد در وین هدیه داد که در محوطه آن در سمت راست ورودی اصلی قرار گرفته است. در این چهار تاقی مجسمه‌هایی از چهار فیلسوف ایرانی خیام، ابوریحان بیرونی، زکریای رازی و ابوعلی سینا قرار دارد. همچنین در فروردین ۱۳۹۵، به همت مدیر انجمن بین‌المللی فرهنگ ایران، طی مراسمی از مجسمه خیام نیشابوری، ساخت استاد حسین فحیمی در دانشگاه اوکلاهما آمریکا با حضور گسترده دست‌آوردان فرهنگ و هنر ایران زمین پرده برداری شد.

یکی از معروف ترین اشعار عمر خیام:
اسرار ازل را نه تو دانی و نه من
وین حل معما نه تو خوانی و نه من
هست از پس برده گفت و گوی من و تو
چون پرده برافتند نه تو مانی و نه من

شعر او قابل بیان باشد، خیام پس از عمری پربار، سرانجام در سال ۵۱۷ هجری (طبق گفته اغلب منابع) در موطن خویش نیشابور درگذشت و با مرگ او، یکی از درخشان‌ترین صفحات تاریخ اندیشه در ایران بسته شد. خیام نیشابوری در بحث ادبیات و شعر، بیشترین شهرت را در رباعیات به دست آورده است. از میان شعرای بزرگ ایران، کمتر کسی به اندازه خیام است که شهرت جهانی داشته باشد. اوج شناخت جهان از خیام را می‌توان پس از ترجمه شعرهای وی به وسیله اسکات فیتز جرالد دانست. او نام او را در ردیف چهار شاعر بزرگ جهان یعنی هومر، شکسپیر، دانته و گوته قرار داد. تاثیر خیام بر ادبیات غرب از مارک تواین تا تی.اس. الیوت و او را به نماد فلسفه شرق و شاعر محبوب روشنفکران جهان تبدیل کرده است. بعد از فیتز جرالد، فرانسویان با ترجمه رباعیات او به معرفی خیام در جهان غرب کمک کردند. در سال ۱۸۷۵ میلادی گارسن دو تاسی، خاورشناس معروف فرانسوی، تعداد ۱۰ رباعی از خیام را به فرانسه برده بود. در حالی که حدود ۱۰ سال قبل، یعنی در سال ۱۸۶۷ نیکولاس، کنسول سفارت فرانسه در رشت، اولین ترجمه رباعیات را به فرانسه ارائه کرده بود. آندره ژید هم با رباعیات خیام از طریق ترجمه

۱۹۸۰ نیز دانشمندان به افتخار او سیارکی را (سیارک ۳۰۹۵) خیام نامگذاری کردند. از او آثار دیگری همچون «رساله فی شرح ما اشکال من مصادرات اقلیدس»، «رساله فی البراهین علی المسائل الجبر و المقابله»، «میزان الحکم رساله الکون و التکلیف»، «الجواب عم ثلاث مسائل اضية العقلی»، «رساله فی الوجود»، «رساله فی کلیه الوجود»، «نوروزنامه» و کتاب «الزیج المکشاهی» نیز عنوان شده و در دسترس است. با وجود این، حکیم عمر خیام را امروزه بیشتر به دلیل اشعارش که بیشتر آنها رباعیات است، می‌شناسند. بیشترین شهرت خیام طی دو قرن اخیر در جهان، به دلیل رباعیات اوست که نخستین بار از سوی فیتز جرالد به انگلیسی ترجمه شد و در دسترس جهانیان قرار گرفت و نام او را در ردیف چهار شاعر بزرگ جهان یعنی هومر، شکسپیر، دانته و گوته قرار داد. رباعیات خیام به دلیل ترجمه بسیار آزاد (و گاه اشتباه) از شعر او، موجب سوء تعبیرهای گاه غیر قابل قبولی از شخصیت وی شده. به طوری که بحث و اختلاف نظر میان تحلیلگران اندیشه خیام را شدت بخشیده است. برخی برای بیان اندیشه او تنها به ظاهر رباعیات او بسنده می‌کنند، در حالی که برخی دیگر بر این اعتقادند که اندیشه‌های واقعی خیام عمیق‌تر از آن است که صرفاً با تفسیر ظاهری

مشعل - ۲۸ اردیبهشت‌ماه را در تقویم رسمی به عنوان روز بزرگداشت حکیم عمر خیام نامگذاری کرده‌اند و هر سال این یادبود تکرار می‌شود؛ اما چقدر این شاعر، عارف و ریاضیدان بزرگ ایران و جهان اسلام را می‌شناسیم. ابوالفتح‌الدین عمر بن ابراهیم نیشابوری، مشهور به خیام از برجسته‌ترین حکما و ریاضیدانان جهان اسلام در سال ۳۲۹ ه.ق در نیشابور دیده به جهان گشود. او پس از تحصیل در حوزه‌های مختلف در رشته ریاضیات و نجوم تبحر خاصی یافت و در این حوزه، شیوه‌های خاصی را در حل مسائل مختلف ابداع کرد. حکیم عمر خیام به دلیل تبحر و دانش عظیمی که در این دو علم به دست آورده بود، ملکشاه سلجوقی او را به سوی دربار فراخواند و وی را در صدر نشانید. خیام در نزد ملکشاه دست به انجام کارهای علمی بسیاری زد که از میان آنها می‌توان به نگارش تقویم جلالی اشاره کرد. او همچنین رصدخانه ملکشاهی را ساخت و در صدد اصلاح تقویم موجود برآمد. تقویم جلالی او که امروزه در میان ایرانیان رواج دارد، از چنان اعتباری برخوردار است که تاکنون کمتر به آن ایراد وارد شده است. اهمیت دانش و نبوغ این دانشمند ایرانی به قدری است که یکی از فره‌های ماه را به افتخار او «عمر خیام» نامیده‌اند. در سال

بزرگداشت حکیم عمر خیام

اسرار ازل را نه تو دانی و نه من

چه ببینیم؟

اجاره‌نشین‌ها

اجاره‌نشین‌ها، یکی از جذاب‌ترین و پر فروش‌ترین فیلم‌های دهه ۶۰ برای مردم ایران بود که هنوز هم این فیلم را به یاد دارند. داریوش مهرجویی، اجاره‌نشین‌ها را در سال ۱۳۶۶ ساخت. عزت‌الله انتظامی، اکبر عبدی، حسین سرشار، حمیده خیرآبادی، ایرج راد، سیاوش تهمورث، منوچهر حامدی، فردوس کاویانی و رضا رویگری از جمله بازیگران این فیلم بودند که در آن، روایتی از زندگی طبقه متوسط شهری را در یک آپارتمان نشان می‌دادند. این فیلم در واقع به اجاره‌نشینی به عنوان یکی از مسائل شهری آن روزها و رفتارهای اجتماعی مرتبط با آن می‌پرداخت. اجاره‌نشین‌ها در عین بیان معضلات، فضایی کمدی داشت.

داستان کوتاه

زود قضاوت نکن

مرد مسنی به همراه پسر ۲۵ ساله‌اش در قطار نشسته بود. در حالی که مسافران در صندلی‌های خود قرار داشتند، قطار شروع به حرکت کرد. پسر که کنار پنجره نشسته بود، با حرکت قطار پر از شور و هیجان شد. دستش را از پنجره بیرون برد و در حالی که هوای در حال حرکت را بالذت لمس می‌کرد، فریاد زد: پدر نگاه کن درخت‌ها حرکت می‌کنند. مرد مسن با لبخندی، هیجان پسرش را تحسین کرد. کنار مرد جوان، زوج جوانی نشسته بودند که حرف‌های پدر و پسر را می‌شنیدند و از حرکت پسر جوان که مانند یک کودک پنج ساله رفتار می‌کرد، متعجب شده بودند. ناگهان جوان دوباره با هیجان فریاد زد: پدر نگاه

چه بشنویم؟

شب‌های بعد از تو

رضا بهرام، یکی از جدیدترین خوانندگان جوان موسیقی پاپ این روزهاست که چند تک‌آهنگ این خواننده، مخاطبان بسیاری داشته است. او با تک‌آهنگ «از عشق بگو» معروف شد و طرفداران زیادی پیدا کرد. یکی از پرطرفدارترین ترانه‌هایش، تیتراژ پایانی سریال خانگی «ممنوعه» است که با عنوان «موه‌مو» پخش شد. آهنگ «دیوانه» او نیز از پردانلودترین آهنگ‌های جدیدش است؛ اما یکی از جدیدترین آهنگ‌های بهرام «شب‌های بعد از تو» است که با استقبال زیادی مواجه شده است. شنیدن این آهنگ را به شما هم پیشنهاد می‌کنیم.

اپلیکیشن‌های کاربردی موسیقی

FilmoraGo

این اپلیکیشن، یکی از بهترین اپلیکیشن‌های ویرایش ویدیو است که از سوی Wondershare توسعه داده شده است. نحوه کار با این اپلیکیشن بسیار آسان و امکانات موجود در برنامه بسیار زیاد است و می‌تواند مانند برخی از نرم‌افزارهای کامپیوتری عمل کند. FilmoraGo امکان وارد کردن عکس و ویدیوهای موجود در حافظه تلفن همراه یا شبکه‌های اجتماعی مثل فیسبوک و اینستاگرام و استفاده از قالب‌ها و الگوهای از پیش آماده را دارد. همچنین امکان اضافه کردن موسیقی به تصاویر و ویدیوها، شامل موسیقی‌های موجود در تلفن یا کتابخانه اختصاصی آپ، امکان دریافت ویدیوی خروجی با نسبت ۱۰:۱ برای اینستاگرام یا ۱۶:۹ برای یوتیوب و پخش و نمایش ویدیو به صورت معکوس و استفاده از آن در کلیپ خروجی و بسیاری دیگر از قابلیت‌ها روی این نرم‌افزار وجود دارد.

KineMaster

KineMaster یک ویرایشگر ویدیویی رایگان با امکان پرداخت درون برنامه برای حذف واترمارک از روی ویدیوی خروجی و دسترسی کامل به امکانات اپلیکیشن است. ویژگی‌های اصلی KineMaster شامل پشتیبانی از چند لایه ویدیو، عکس، افکت، استیکر، متن و دست‌نوشته و امکان دانلود افکت‌های بیشتر و موزیک‌های رایگان از KineMaster Asset Store است. این برنامه امکان ویرایش فریم به فریم و بسیار دقیق ویدیو و پیش‌نمایش جداگانه تمام مراحل ساخت ویدیو، تعدیل روشنایی و اشباع رنگ، کنترل سرعت ویدیو و بسیاری موارد دیگر را دارد.

PowerDirector

PowerDirector نیز مانند ActionDirector، از سوی CyberLink منتشر شده و از قابلیت‌های فراوانی برخوردار است. این برنامه امکان استفاده از تایم‌لاین برای ترتیب قرارگیری عکس‌ها و ویدیوها، پشتیبانی از افکت‌های مختلف صوتی و ویدیویی و همچنین ساخت موزیک ویدیو از مجموعه عکس و فیلم‌های شخصی و افزودن موزیک به ویدیوها و کنترل حجم صدا را دارد، ضمن اینکه می‌تواند شرایط تعدیل روشنایی، اشباع رنگ و کنتراست ویدیوها، انواع ابزارهای ویرایش ویدیو از جمله برش، ادغام، چرخش و... کنترل کامل روی سرعت پخش برای ساخت ویدیو حرکت آهسته یا سریع و ذخیره‌سازی ویدیوها با کیفیت Full HD و ۴K (در نسخه پولی) را فراهم کند.

جای خالی دوره‌همی‌ها از سحر تا افطار

تحمل کنند.

مشعل - ماه مبارک رمضان و روزه‌داری در جامعه متدین ما، یکی از پرخطرترین قرارها یا معیود است و بسیاری از دینداران قبل از رسیدن به این ماه خودشان را چه از نظر روحی و درونی و چه از نظر جسمی آماده روزه‌داری و ارتباط بیشتر با خدا می‌کنند. این روزها در طول سال متغیر است و از بهار تا زمستان می‌چرخد و در هر دوره‌ای، شرایط خاص خود را دارد؛ از روزهای کوتاه زمستان و فرصت‌های بیشتر برای شب زنده‌داری و دوره‌های بعد از افطار تا روزهای طولانی، سخت و گرم تابستان و فرصت اندک افطار تا سحر که این روزها همین شرایط را داریم. روزهایی که روزه‌داری با شرایطی متفاوت و سخت می‌گذرد؛ اما هنوز بسیاری از آن حال و احوال قدیمی و دوست داشتنی شب‌های ماه رمضان وجود دارد.

بسیاری از ما قبل از رسیدن به سن تکلیف به واسطه تربیتی که خانواده‌هایمان داشته‌اند، روزه‌داری را با روزه «کله‌گنجشکی» شروع کردیم و از همان روزهای کودکی به دنبال این بودیم که ما هم سر سفره افطار سهمی داشته باشیم و با بزرگترها روزه باز کنیم. شاید خیلی از ما کودکان این تحمل را نداشته‌ایم و در میانه‌های روز ناخنکی به خوراکی‌ها می‌زدیم؛ اما بر روزه کله‌گنجشکی مان اصرار داشتیم. دنیای بی‌تکلف کودکی نمی‌گذاشت این لذت از بین برود که هنوز روزه داریم و بزرگترها هم به رومیان نمی‌آوردند که دیده‌اند، خوراکی خوردیم. بسیاری از بچه‌های نسل امروز هم هنوز روزه کله‌گنجشکی می‌گیرند، اما به دلیل طولانی بودن روز، سختی بیشتری را باید

ماه رمضان تاثیر گذاشته است. قدیم‌ها هنگام سحر، صدای دعای سحر و قرائت قرآن، قبل از پخش اذان، از بلندگوهای مساجد شنیده می‌شد و حال و هوای دلنشینی را با خود داشت؛ اما این روزها بسیاری از مساجد فقط اذان پخش می‌کنند. بیشتر مردم این روزها به برنامه‌های رادیو و تلویزیون و البته تلفن‌های همراهشان وابسته شده‌اند و بیشتر از دوره‌های بعد از افطار، منتظر دیدن سریال‌ها از تلویزیون هستند و تا به خودشان بیایند، باید بخوابند تا برای سحر بیدار شوند، البته اگر عادت به بی‌سحری روزه نگرفتند باشند. آن روزها، رمضان که به نیمه می‌رسید و به شب‌های احیا نزدیک می‌شد، بیشتر خانه‌ها خودشان را برای نذری دادن آماده می‌کردند و شب‌ها تا سحر دورهم و کنار دیگ‌ها می‌نشستند و شب‌های قدر را هم به خواندن دعای جوشن و قرآن سر گرفتن می‌گذرانند. در طول ماه منتظر می‌ماندیم تا مادر شله‌زرد، عدس پلو، آش و ... را که درست کرد و درون ظرف‌هایشان ریخت، صدایمان بزند که بیاییم با سلیقه روی آنها را تزئین کنیم و بعد چادر به سر و سینی به دست، نذری‌ها را برای همسایه‌ها ببریم؛ اما حالا کمتر خانه‌ای است که حیاطی برای پختن نذری یا خبری از هم‌محلای‌ها داشته باشد، حتی بسیاری از خانواده‌ها به جای پختن نذری، آن را برای خانه‌های سالمندان یا سایر نیازمندان خیرات می‌کنند و دیگر این روند دلنشین و پرخطر کمتر دیده می‌شود.

داستان عکس:

آیین گل‌گلان نوز اذان یکی از رسوم دیرینه استان سمنان است که در شهر امیریه دامغان و در نخستین بهار زندگی نوزاد برگزار می‌شود. این آیین به‌عنوان اثر معنوی استان سمنان در سال ۱۳۸۹ در فهرست آثار ملی به ثبت رسید. عکس: عباس احمدیان / فارس